

התוועדויות
עם
הראש ישיבה

תשורה משמחת הנישואין
של שלום בער וחוי
מוסקוביץ
כ"ב טבת תשפ"ד

במקום הקדמה

בשבח והודיה להקב"ה אנו שמחים להגיש לפניכם תשורה מחתונתינו בשעה טובה ומוצלחת.

'תשורה' זו, היא מיוחדת במינה. לפנינו מכתבים שכתב ראש הישיבה הגה"ח הרב מיכאל עקיבא גרשון ע"ה וגנר לתלמידיו בשנים האחרונות, שזכיתי ללמוד אצלו, ולהיות תלמידו.

ראש הישיבה הגה"ח הרב מיכאל עקיבא גרשון ע"ה וגנר, בנוסף לכך שהיה ראש ישיבה, גאון בנגלה ובחסידות, 'עובד', ומתוועד בחסד עליון - היה בו משהו מאד מיוחד שעד כה לא ראיתי אצל אף אחד, וזה האיכפתיות שלו מהתלמידים.

לרב וגנר היה איכפת באמת מכל תלמיד גם אחרי שהתלמיד עזב את הישיבה. וכלל לא משנה אם היה זה תלמיד שהיה מה'מצויינים', או תלמיד שרק היה מופיע בחסידות ערב. תלמיד ששילם שכר לימוד או לא.

בין אם זה להיות משפיע של הבחור שנים רבות אחרי הישיבה, או להתקשר לנחם תלמיד שאביו נפטר, גם חודשים ספורים לפני פטירתו בעצמו.

היה בחור אחד לפני מספר שנים, של"ע חלה במחלה ההיא, וטס לארץ לעבור טיפולים, מיד אחרי שנחת, הבחור ראה שיחה שלא נענתה מהרב וגנר, ואת ההודעה הבאה: "קראתי ואין עונה ווען איז א גוטע צייט צו רופען".

הבחור שחשב שבזה נגמר הקשר שלו עם הראש ישיבה נדהם לקבל כל יום ויום עד שסיים את הטיפולים שיחת טלפון מהראש ישיבה. כל יום הוא התעניין בשלומו סיפר לו סיפור חסידי ועדכן אותו בנעשה בישיבה.

בין שיחה לשיחה הוא היה שולח לו בדיחות, סיפורים, או תמונות מהישיבה, ונתן לבחור את ההרגשה שהוא עדיין חלק בלתי נפרד מהישיבה, ושהוא לא 'מפספס' את מה שקורה.

הוא גם דאג שחבריו מהישיבה יטוסו לבקר אותו, ואף שילם על חלק מהכרטיסים שלהם.

וגם הוא בעצמו הגיע לבקר אותו פעמיים בארץ.

יום אחד כשאותו בחור היה באישפוז, לידו היה בחור מצוין מאחת הישיבות הליטאיות החשובות בא"י.

הוא סיפר לבחור החב"די: "תדע לך שראש הישיבה שלי גר ממול הבית שלי ואף פעם לא הגיע לבקר או אפילו להתקשר להתעניין בשלומי והראש ישיבה שלך שגר בטורונטו הגיע פעמיים (!) לבקר אותך".

גם אחרי שהחלים אותו בחור, ראש הישיבה שמר איתו על קשר קבוע עד ימיו האחרונים.

ובכן, הבחור הזה הוא - אני.

ראש הישיבה היה דמות של אבא בשבילי, והיחס שקיבלתי ממנו הוא יחס שאני מאחל לכל אבא ובן, היחס שלו אליי שהגיע לפעמים גם על חשבון ילדיו שלו. ואף פעם לא נגמר, גם כשהוא בעצמו חלה, הוא היה כותב לי כל הזמן מה שלומו ומעדכן אותי באופן קבוע במצבו הרפואי (כמובן שהוא היה אומר את המצב שלו לא לפי מה שהרופאים אמרו לו, אלא לפי איך שהוא האמין שיהיה, שעל הביטחון והאמונה שלו אפשר לכתוב סדרה של ספרים).

יהי רצון שעוד הלילה נזכה לביאת והתגלות משיח צדקינו, והרב וגנר יבוא ויתוועד איתנו עד לשעות הקטנות של הלילה.

מכתבים אלו הרב וגנר כתב לתלמידיו בוגרי הישיבה. מידי שבוע הוא היה יושב שעות ארוכות וכותב מכתבים אלו שאותם הוא כינה cyber farbrengen - 'פארבריינגען וירטואלי'. המכתבים נכתבו במקורם באנגלית ותורגמו כאן בתרגום חופשי לעברית (ללא אחריות).

לרב וגנר היה חוש מיוחד בכתיבה, והקורא את המכתבים יכול ממש להרגיש שהוא יושב בישיבה בין כל הבחורים ושומע אותו מתוועד.

מאד רציתי שזה יתורגם לעברית, כך שגם אנ"ש בארץ הקודש יוכלו להנות מההתוועדויות אלה.

ולי סיבה אישית נוספת:

כל המכתבים, עד האחרון שבהם, הרב וגנר היה חותם במילים:

"לזכות שד"ב בן מרים שי', לאויש"ט מתוך בריאות הנכונה וכט"ס בטוב הנרוהנ"ג!" מכתבים אלו יצאו במקורם בשפה האנגלית כתשורה לחתונת בנו של הרב וגנר, הרה"ת מנחם שיחי' וגנר, וארצה להודות לו ולמשפחתו על כל העבודה, על הרשות לתרגם את התשורה, ועל כל העזרה כך שנוכל להדפיס את התשורה הזאת בזמן.

בנוסף למכתבים, הוספתי בסוף מספר עמודים מהתכתבות פרטית, של הרב וגנר איתי, שזה היה בעיקר באנגלית והשארתי את זה בשפה המקורית.

אני רוצה להודות לעורכים והמתרגמים של התשורה:

הת' זושא שיחי' גרייזמאן

והרה"ת מנחם מענדל שיחי' וישצקי

שעשו עבודה מצויינת במשך שעות ארוכות על מנת שהכל יהיה מוכן בזמן, תוך כדי הקפדה על שמירת ה'לחלוחית' של הרב וגנר ע"ה.

תודה רבה על השתתפותכם בשמחתינו.

שלום בער וחוי מוסקוביץ

תוכן ענינים

3	במקום הקדמה
7	הרצון האמיתי שלנו
15	ווארט בנגלה
21	מה עם הסוס שלך
28	הסתר פסתר
34	מסר מאצילות
43	חשבון הנפש
48	לנסוע אל הרבי – באהבה
56	הצעה של הרבי
62	מתנה לרבי
65	הרבי רוצה שנשתנה
72	לעמוד איתנים
76	פשוט תקשיב
79	שמחה או ביטול? שניהם
85	יחידות בזמן הזה
93	אתה, אני, אנחנו
104	השם הוא האלקים
110	זיי א מענטש
117	הוספה – מכתבים אישיים להחתן

הרצון האמיתי שלנו

ליל ועש"ק פרשת אחרי, יום הבהיר י"א ניסן, שנת "ביאת משיח" לפ"ק.

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

את הסיפור הבא, שהתרחש לאחרונה, שמעתי הבוקר ב-770 מהרב דוד שלום פייפ:

שלושה משולחים נסעו לאטלנטה ל"עסקים". השלושה היו ממוצא ספרדי, אך התחנכו בישיבות ליטאיות, ובכך השתייכו לזן החדש של ספרדים מתנגדים/ליטאיים.

בדרך היה להם פנצ'ר, כתוצאה מכך הם לא יכלו להגיע לאטלנטה בזמן לשבת. במקום זאת, הם נאלצו לשהות בשבת בשרלוט, צפון קרוליינה (בדקתי את זה. בנסיעה מניו יורק לג'ורג'יה צריכים לעבור דרך צפון קרוליינה). שם התארחו בביתו של הרב בנימין וייס, משלוחי חב"ד המקומיים.

חלק נכבד מהשבת הם בילו בשיחה עמוקה עם מארחם, במהלכה גילו כבוד וסקרנות לליובאוויטש. במהלך השיחה, שיתף אחד משלושת המשולחים עם הרב וייס את החוויה הבאה:

"במשך שנים היה דבר אחד שהטריד אותי מאוד בחסידות חב"ד, וזו העובדה שהם מתפללים בשעה מאוחרת. זה נוגד את כל מה שלימדו אותי ואת כל החינוך שלי. זה נראה לי כולזול בשולחן ערוך, ואיני יכול להעלות על הדעת שום דרך ללמד על כך זכות.

פעם, שהיתי בשבת בטורונטו. בשולחן שלי ישב בחור חב"דניק שהיה באמצע ללמוד מאמר חסידות. כאשר המניין החל, הוא פתח את סידורו, אבל אז, כביכול שוקל זאת מחדש, סגר את הסידור וחזר ללמוד. השתוממתי מאד. 'אתה רוצה ללמוד לפני התפילה, אחרי התפילה, בסדר, אבל איך אפשר שלא להתפלל במניין?!' לא אמרתי כלום, אבל במהלך כל התפילה, עיניי, כאילו מעצמן, שוטטו כל העת אל עבר הבחור (שהמשיך בלימודו ללא חשש), ואני "חרקתי" שיניים.

לבסוף, כאשר התפילה הסתיימה, לא יכולתי לעצור את עצמי, ופניתי לבחור ושאלתי אותו לפשר התנהגותו. הוא הקשיב לי, ואז אמר: אם אתה באמת מעוניין בתשובה, אתה יכול לשבת איתי ואסביר לך. הסכמתי, התיישבנו, הבחור הביא לי מקורות שונים, הן מתורת החסידות והן מההלכה, המסבירים את משמעות התפילה וחשיבות ההכנה אליה. התרשמתי מאוד, ונאלצתי להודות בפניו שזה מהווה הסבר מספק להתנהגותו.

זמן מה לאחר מכן, הזדמן לי לשהות בשבת בקווינס, והתארחתי אצל לא אחר מאשר חב"דניק אחר. בשעה 12:30 בצהריים פנה אליי המארח ושאל אותי אם אני רוצה לנסוע לאוהל. השבתי למה לא? והוא לקח אותי לאוהל, ונכנסתי פנימה.

בפנים, חשבתי, שאני 'מוכרח' לבקש סליחה מהרבי. שנים רבות היו לי מחשבות ודעות שליליות על חב"ד, ולאחר שהעניין הובהר לי, הבנתי שהן לא מבוססות. לא בזבזתי זמן ומיד ביקשתי מהרבי מחילה.

מה אומר לך, סיכם המשולח לרב וייס, ברגע שביקשתי את סליחת הרבי, הרגשתי מיד כיצד כל הרגשות השליליים, הטינה והשנאה עוזבים אותי לגמרי. לא רק כלפי חב"ד, אלא

**כלפי כל יהודי. הרגשתי שאני מתנקה מכל פיסת שליליות,
ובמקום זאת, התמלאתי באהבה עצומה לכל יהודי. הפכתי
לבן אדם חדש, ונשארתי ככה מאז!"**

אם ננסה לנתח את הסיפור (לפחות מזווית הראייה המאוד מוגבלת של הדעת תחתון שלנו), זה נראה הגיוני לחלוטין! הרי מטבענו, כולנו אוהבים את כל בני ישראל, זוהי הרי תוצאה טבעית של העובדה ש"כולן מתאימות ואב אחד לכולנה"; כולנו בעצם מהווים חלק מישות אחת בלתי ניתנת לחלוקה. העובדה שאותה אהבה אינה מורגשת באופן תמידי, היא תוצאה של הזוהמה והלכלוך שנדבקו לנשמתנו, ומסתירים את הנשמה ומכסים על ה'איתותים' שלה [זה לא שונה בהרבה מאשר כשאתה נוסע דרך "מנהרת הולנד" בין מנהטן לניו ג'רזי והקשר הלווייני של מערכת הניווט שלך אבד, בגלל המחסומים הבלתי חדירים בינה לבין המקור/הלוויין, או שהטלפון הסלולרי שלך לא עובד לפתע כאשר אתה משוטט במקום מרוחק כלשהו].

הדרך הבטוחה לקבל איתותים ברורים היא להסיר את כל המכשולים שמפרידים בין הנשמה שלנו למקורה. ולכן, כאשר היהודי בסיפור חיוק את הקשר שלו עם המקור שלו, הקב"ה, באמצעות הסרת המחסום שבין נשמתו לנשמה הכללית של נשיא הדור (כשבכך אפשר לעצמו קשר ישיר עם אלוקות, בניגוד ל"בחינת אחרים"), היה זה אך טבעי שהוא פתאום יסונכרן עם האיתותים של נשמתו, שתורגם באופן טבעי לתחושת אהבה חזקה כלפי כל יהודי!

* * *

הבה ננסה לפתח זאת עוד יותר (בהקשר של המאמר "ביום עשתי עשר"): אתם שומעים לפעמים את השאלה "מדוע עלי להיות חב"דניק, ולהתמודד עם האי-נוחות של חלב ישראל, שחיטת ליובאוויטש וכו' וכו'? מדוע עלי להגביל את חג הפסח שלי לעוף

ותפוחי אדמה (והרבה שמאלץ), כשיש כל מיני מעדנים, קולה, קטשופ, עוגות, מרשמלו, מצות שוקולד וכדומה כשרות לפסח בהשגחות מהודרות מאוד? מה רע אם אהיה יהודי "אורתודוכסי מודרני"? ככלות הכול הם הרי דתיים, וכל מה שהם עושים זה באישור הרבנים שלהם (האישור כמוכן מבוסס על השולחן ערוך), וזה לא מפריע להם לחיות חיים טובים. מדוע עליי לחיות בדרך היהודית הכי מגבילה ומציקה?"

שאלה לגיטימית. אבל הבה ננסה לקחת את זה מעט אחורה. מדוע להיות יהודי אורתודוכסי בכלל? אתה יכול, ללא ספק, לחיות חיים מרגשים עוד יותר אם תרשה לעצמך את הפינוקים שאינם זמינים אפילו ליהודי "אורתודוכסי מודרני". מדוע בכלל להגביל את עצמך?

ייתכן ותאמר, "ובכן, אם אעשה משהו לא בסדר, אקבל עונש, אשרף בלהבות הלוהטות של הגיהנום. אני לא יכול לעשות שום דבר אסור".

סליחה, אבל זו לא תשובה טובה. אנחנו לא מקיימים תורה ומצוות כדי להימנע מכאב וסבל עתידיים. זו לא תהיה דרך אמיתית של יהדות, אלא דרך אנוכית ואישית.

[בדברי המאמר: ישנם שני (סוגי) עבדים, שני יהודים העובדים את ה' ומקיימים את כל התורה והמצוות. שניהם אורתודוקסים, אולי אפילו חרדים, הם עושים את כל מה שהם אמורים לעשות, ונמנעים מלעבור על דבר אסור. עם זאת, כשזה מגיע לחלוקתם לקטגוריות, מתייחסים אליהם באופן שונה מן הקצה אל הקצה. את האחד שמים באותה קטגוריה עם הכלבים (כי יש לו יותר במשותף – יהדותית – עם הכלבים, מאשר עם כל אחד אחר), והשני ממוקם ביחד עם השרים והסנטורים החשובים.

ההבדל ביניהם הוא לא (בהכרח) בקיום המעשי, אלא במה שמניע אותם. בעוד שהראשון רק מנסה להימנע מכל סבל, השני פיתח

הרגשה והערכה למה שהוא עושה. וזה בעצם מה שמוביל לניגוד המדהים בסיווג שלהם. כי אם יהודי עושה את מה שהוא עושה רק כדי להימנע מייסורים – זוהי לא יהדות אותנטית].

אז אתה אומר, "אם אקיים את המצוות אקבל שכר, גן עדן, עולם הבא, נתח לווייתן עסיסי". אבל זה לא יותר טוב או קרוב יותר ליהדות אותנטית מהיהודי שכל מה שהוא עושה זה רק כדי להימנע מייסורים (וזה הסיבה – הבלתי כתובה – כנראה, מדוע המדרש דוחה זאת בנימוק ש"כולן מתחלפין". ואכ"מ).

הסיבה היא, שאם אכן לא אעבוד את ה', אולי יהיו לי חיים מעניינים יותר, ארוויח יותר כסף ואהנה מתענוגות עולם הזה – אך ההנאות הללו מפרידות אותי מלקבל את ההשפעות מה'. ואני מעדיף לקיים קשר פנימי פתוח עם הקב"ה, מאשר לקבל הנאות שמקבלות חיות מניצוץ "מקרי" של אלוקות.

אנו מקיימים מצוות ונמנעים מלעשות את ההיפך, כי ההשפעות וחסדי ה' יקרים וחשובים לנו יותר מכל הנאות העולם!

ובכן, השלב הבא טבעי ומובן מאליו. אם אני לא מנסה להתרחק מצרות באמצעות מילוי חובתיי, אלא, לפתח קשר אמיתי ועמוק עם הקב"ה באמצעות התאמה וסנכרון עם "פנימיות רצונו וחפצו האמיתי", אז השאלה שלי היא לא "האם אני ממלא את חובתיי באמצעות אורח חיים אורתודוקסי מודרני (והאם זה מספיק כדי להרחיק אותי מהגיהנום)?" אלא האם זהו "פנימיות רצונו וחפצו האמיתי" או לא. ולשם כך אחפש את ההידורים הגדולים ביותר, את הדרך הקיצונית ביותר להיות יהודי דתי.

בשביל זה עליי לחיות כחסיד חב"ד (אני מודה ומתוודה, כמובן, שאני אומר את זה בתור חב"דניק. כי אנחנו יודעים, כמובן, שלמרות שהקב"ה אוהב את כל עם ישראל, את החב"דניקים הוא הכי אוהב

((:.

כעת, הבה ניקח את זה צעד קדימה, "האם עליי ללמוד שלושה פרקים רמב"ם כל יום, או שאני יכול להסתפק בלימוד פרק אחד (או אפילו ספר המצוות)? מדוע עליי 'לסבול' וללמוד שלושה פרקים, אם הרבי בעצמו נתן לנו את האפשרות ללמוד פרק אחד?"

רגע! השאלה היא לא איך לצאת ידי חובת רמב"ם. ממה אתה יוצא ידי חובה? השאלה היא כיצד לממש את רצוננו למלא אחר "פנימיות רצונו וחפצו האמיתי". ומהי "פנימיות רצונו"? מה הרבי באמת רוצה ממך? עבור רובנו, התשובה ברורה מאוד: שלושה פרקים. סוף פסוק!

או, "מדוע עליי להיות קנאי בנוגע לגאולה ומשיח. אני יודע שהרבי דיבר על זה והכול, אבל יש הרבה יהודים חסידיים שמתעסקים בדברים אחרים בעיקר. אשמח להיות כמוהם. מי אמר שאני הוא זה שצריך להיות המנהיג בנושא הזה?"

רגע! העניין הוא לא כיצד למלא את חובותיך ולזכות בתוית של "יהודי חסידי". השאלה היא כיצד לממש את רצוננו למלא אחר "פנימיות רצונו וחפצו האמיתי". ומהי "פנימיות רצונו"? מה הרבי באמת רוצה ממך? אם אתה יודע שמה שהוא רוצה ממך זה להיות "משוגע על משיח", אז אין שום דבר אחר שבכלל חשוב.

או, "מדוע עליי 'להרוג' את עצמי ולצאת לשליחות, בלי לדעת אף פעם מהיכן תיכנס המשכורת הבאה שלי, או איך אסתדר וכו' וכו'. כמובן שאני יודע ששליחות היא הדבר הנכון לעשות. אבל יש חב"דניקים רבים וטובים שממלאים את מחויבותם (ופועלים רבות עבור היהדות תוך גידול משפחות חסידיות למופת) מבלי שהקריבו את ההקרבה העליונה הזו (והאם אדמו"ר הזקן לא אמר בעצמו לרבי לוי מברדיטשוב שאי אפשר להיות בכל הירידים...) מדוע זה לא מספיק טוב עבורי להיות כמוהם?"

אבל, תחשוב שוב. כיהודי, האינטרסים שלך אינם נוחות חומרית,

מותרות, צרכים או ביטחון. המטרה היחידה שלך היא להיות תחת השפעת וחסדי הקב"ה; להיות מחויב בלב שלם ל"פנימיות רצונו וחפצו האמיתי". ואם במקרה יתמזל מזלך ותזכה לדעת ברור מה זה, אז זה גובר על כל שיקול אחר.

אז תאמר: הכול טוב ונחמד בתיאוריה, אבל האמת היא שאני לא מרגיש כך. אני מאוד מודאג מהנוחות, מהכיף והתענוגים שלי. כל ההסברים הללו לא משנים את איך שאני מרגיש, ואת מה שאני רוצה. כמו כן, גם אם אני מוכן לוותר על ההנאות שלי מתוך אינטרס להיות החסיד הטוב ביותר שאני יכול להיות, אני לא יכול לחשוב רק על עצמי יש לי עוד אנשים שאני צריך לדאוג להם. עליי לפרנס את משפחתי, איך אני יכול לנסות "להיות חסיד" על חשבונם? אתה אומר לי שזה מה שהנשמה שלי שואפת מטבעה, כי היא חלק מה', אז למה אני לא מרגיש את זה, למה אני נאבק כל כך עם ההחלטות הללו?

ובכן, זה נראה כמו זמן טוב לחזור להוראה מהסיפור של המשולח: נשמתך באופן טבעי רוצה לעשות את הדבר הנכון, וזה מקבל עדיפות על פני כל הרצונות האחרים הנוגדים את הרצון הזה. אם, במקרה, אנחנו לא שמים לב לאיתותים הללו, ובכן, זה רק אומר שיש מחסומים שמפרידים בינינו לבין המקור שלנו. המפתח הוא, אם כן, לא לחפש טיעונים והסברים עמוקים שישכנעו אותנו בצדקת דרכנו, אלא להתמקד בסילוק החומר הזר, כדי שנוכל להיות מכווננים למסר שנשמנתו שולחת לנו כל הזמן.

בי"א ניסן, יום שבו הנושא הוא – ללא ספק – "אנא נסיב מלכא", עלינו ללכת לאוהל ולבקש את סליחת הרבי, לתקן את אותן הנהגות (בין במחשבה, דיבור או מעשה) שיצרו את המחסום הזה מלכתחילה, כך שהאיתותים המובילים אותנו להגיע למסקנה הזו יהיו חזקים וברורים.

לא בכדי ה"היום יום" של י"א ניסן עוסק בחשבון הנפש ותיקון אותם תחומים בחיינו שצריכים תיקון. שכן על מנת להרגיש ולהזדהות עם המסר של י"א ניסן – "איך וייל מער ניט אַז דיך אַליין" – כל שעלינו לעשות הוא לוודא שהקליטה שלנו תהיה נטולת הפרעות.

אין ספק, ש"אנא נסיב מלכא" הוא רעיון ודרגה נעלית. אבל אנחנו לא צריכים ליצור את הדרגה הזאת, אלא רק לגלות אותה. כל אחד מאיתנו צריך "להתבודד, ולהעלות זכרונותיו"; לחפש איזה דבר אישי שעליו לתקן ולבקש מחילה מהרבי.

רק אז נוכל להיות סמוכים ובטוחים שלא יהיו לנו שום מחסומים והפרעות, ונתמקד במטרה האמיתית והסופית האחת והיחידה, "לפני הוי' ישפוך שיחו!" כדי שנוכל להפסיק להסיח את דעתנו מכל האולמות שמנצנצים סביבנו, ולומר שוב "אנא נסיב מלכא!"

לחיים! יהי רצון שכולנו ננצל את החוויה הנעלה של הנסיעה לאוהל ביום זכאי זה (בין אם זה בצורה מילולית או מטאפורית) כדי להסיר את המחסומים שבין הנשמות שלנו למקורן, והקב"ה בתמורה יספק לנו את העזרה מלמעלה, ויחד נהיה עדים ביום זכאי זה ל"מזלו גובר" של הרבי, בגאולת משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

ווארט בנגלה!

ב"ה. ליל יום ועש"ק, פר' וישלח, יום הבהיר י"ג כסלו, ערב יום הבהיר י"ד כסלו, שבת שמיני' מתברך חג החגים י"ט כסלו, שנת "שבעת" לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

חבר'ה, מה חדש? לא שמעתי מרבים מכם במשך זמן מה, אני מקווה שהכול בסדר אצלכם ואתם נכנסים לאווירה ולרוח של חודש כסלו. עס הייבט זיך אָן כסלו'ן!

אתם רוצים לדעת מה חדש כאן? הרבה מאותו הדבר, אנחנו מנסים ללמוד קצת, להתפלל קצת, ואז עוד קצת וכו'.

אתם רוצים לדעת מה חדש בלימוד? (כמובן שאתה רוצים!) בנגלה? (ועוד באמצע חודש כסלו, לא פחות!) אוקיי, מכיוון שאני יודע שאתם כל כך מתעניינים, אשתף אתכם ברעיון קצר (אנחנו צריכים מדי פעם לכלול כאן גם כמה רעיונות בנגלה):

בקידושין, כאשר איש מקדש אישה יש שני מרכיבים בסיסיים: מעשה הקידושין, שיכול לקרות באחת משלוש דרכים (תצטרכו לגלות מה הן בעצמכם), והאמירה שצריכה ללוות את המעשה, שהופכת את זה למעשה קידושין, "הרי את מקודשת לי".

בקידושין דף ה' יש סוגיא של "נתן הוא ואמרה היא" הקובעת, שכדי שהקידושין יהיו כשרים, אזי לא רק מעשה הקידושין צריך להיות על ידי האיש ולא האישה, אלא גם החלק המילולי צריך להיות על ידי האיש. אם האיש עושה את המעשה (כלומר, נותן את הכסף (או הטבעת) לאישה), אבל האמירה בעל פה שהופכת את זה למעשה קידושין נעשית על ידי האישה (היא אמרה "הרי אני מקודשת לך" וכו'), הקידושין פסולים.

מעניין שאחד ההסברים הבסיסיים ביותר להלכה זו, שהוא גם רעיון יסודי בנוגע לקידושין בכלל, נמצא לא במסכת שלנו אלא בר"ן (רבינו ניסים) בנדרים! הר"ן כותב שם, שלמרות שהאישה צריכה להסכים לקידושין כדי שהם יחולו, השתתפותה היא פסיבית בלבד, ואין לה שום חלק פעיל בהם. תפקידה הוא "להסכים למה שהגבר יעשה (כלומר, לקדש אותה), ובהסכמה זו היא למעשה מבטלת את דעתה ואת רצונה, ומתייחסת לעצמה – ביחס לבעלה – כחפץ חסר בעלים (הפקר), כך שהאיש יוכל – באמצעות מעשיו שלו בלבד – לקחת בעלות עליה ולהכניסה לרשותו".

התורה עצמה קובעת שאם כופים את האישה הקידושין אינם חלים, והסכמתה לקידושין היא חובה. אך הר"ן מבהיר, שאין בכך כדי לשנות בשום צורה את העובדה שהאיש הוא הגורם הבלעדי של הקידושין. מה שמצופה מהאישה הוא רק... להיות לגמרי כלום, להתעלם מעצמה לחלוטין (באופן טבעי זה רק למשך הקידושין עצמם, למשך שארית הנישואין ייתכן שהמצב יהיה הפוך...). אז, ורק אז, האיש יכול לבצע את חלקו בעסקה בהצלחה.

* * *

מחר יחול יום הבהיר י"ד כסלו, יום השנה לחתונה של הרבי. זהו היום שעליו הרבי אמר "דאָס איז דער טאָג וואָס האָט פאַרבונדן מיר מיט אייך און אייך מיט מיר" [זה היום שקישר אותי אתכם, ואתכם איתי], ולפיכך, במובן מסוים, זהו גם היום שמייצג את השותפות בין הרבי והחסידים. בקשר הזה בין חסיד לרבי, חשוב שהחסיד יידע את מקומו. ועל כך – דברי הר"ן מאוד מאירים.

הרבי מבקש ודורש שכל אחד מאיתנו יהיה שליחו, ולהתחייב לבצע את השליחות הגורלית של הרבי בעולם. לעיתים אנו עשויים לחוות הצלחה מסוימת, ולהרגיש – בצדק – שאנו פועלים דברים נעלים בתחום זה או אחר. אך יש בזה סיכון שיוביל אותנו למסקנה השגויה, "היי, גם אני שותף בעסק הזה. אוקיי, אולי אני לא השותף הבכיר, אני מסכים, אבל לפחות שותף משני (ודי חשוב)".

לשם כך עלינו להזכיר לעצמנו שתרומתנו העיקרית לשותפות היא ביטול. ביטול מוחלט. להכיר בכך שאתה כלום, הפקר, חפיץ חסר בעלים, ורק אם לא נעמוד בדרך – הרבי ייקח עליו בעלות. ואז אנחנו יכולים לקוות לראות תוצאות מדהימות בשליחותנו, כי הן אכן נעשות על ידי הרבי, באמצעות הסכמתנו להיות כלי שלא מפריע, שבאמצעותו ניתן לבצע את העבודה.

לשם המחשה (ובקשר עם כך שכעת היא עונת החתונות), הנה סיפור שחסידיים היו מספרים:

באצילות הייתה פעם שמחה גדולה: הוכרז על שידוך חדש. לא סתם שידוך, שתיים מהספירות הבולטות והראויות עמדו להתאחד בברית נישואין. החתן היה לא אחר מאשר ספירת החכמה החשובה, החלק העליון בסדר השתלשלות, והמנהיג הבלתי מעורער של עולם האצילות.

הכלה המהוללה הייתה לא אחר מאשר ספירת המלכות, הוד מלכותה, מהקצה השני של עולם האצילות. האיחוד של שני מחותנים שאין דומה להם, יהיה ללא ספק חתונת המאה!

בווארט נכחו כל המי ומי בעולמות העליונים, וכולם התקהלו לראות את השולחן הראשי, שבו ישבו החתן והכלה, מלכותיים ומרשימים. הלחיים זרם כמו מים (מעניין מה שותים באצילות), ולקול צלילי הלהקה כולם הביעו בהתרגשות את איחוליהם הטובים.

הגיע זמן הנאומים. האולם (או ההיכל) השתתק, והחתן החל לדבר בקול בטוח. כמקובל, הוא החל לדבר על יחסו ועל מעלותיו (כן, כמובן שהוא היה גז'ע). הוא הסביר את שורשיו הנעלים, כוח מ"ה, "החכמה מאין תמצא", ומה הכוונה של ה"אין" הזה וכו'.

האורחים התרשמו מאוד, ומלכות חשה צורך פתאומי להשתוות לחכמה כדי שידעו שגם היא לא באה משום מקום. אזי גם היא, אפוא, תפסה את מקומה בדוכן השמימי, ופתחה בדברים. מלכות, היא הסבירה, גם היא נטועה בשורשים חשובים מאוד, לא אחר מאשר כתר העליון וכו' וכו'.

לפתע, באמצע נאומה, החלה מהומה גדולה. חכמה אמרה שהיא מבטלת את השידוך! שערורייה. כולם היו המומים וכועסים! עם זאת, חכמה הייתה נחושה, לא היה סיכוי שהיא תמשיך עם השידוך. לאורחים הנדהמים היא הסבירה לבסוף: "המעלה העיקרית של מלכות, והסיבה שהתעניינתי בה כל כך, היא הביטול שלה. העובדה ש'לית לה מגרמה כלום', היא רק מקבלת מכולנו. ברגע שבו היא התחילה להראות את עצמה כמיוחסת, והחלה לשבח את חשיבותה, היא כבר לא מושכת אותי!"

כך גם אומרים לחסיד: מעלתך העיקרית, הסיבה שבגללה נבחרת כשותף לעבודה גורלית זו, היא בגלל הביטול העצמי שלך, היכולת שלך להתעלם מעצמך, לבטא ביטול מוחלט ל'בוס' שלך. ברגע שאתה מתחיל לחשוב, "היי, גם לי יש כאן תפקיד חשוב, אתה מאבד את כל הערך שלך".

זה לא רק רעיון פילוסופי (או חידוש בנגלה). יש לזה השלכות מעשיות מאוד. לעיתים (קרובות), עלול להיווצר מצב בו אנו מרגישים שכדי לבצע את שליחותנו כראוי, עלינו להתפשר על הסטנדרטים שלנו. לפעמים נדמה לנו כאילו באמצעות התעלמות מאחת מהוראותיו של הרבי, נוכל להצליח יותר בביצוע השליחות העיקרית שלו:

אחד עלול להרגיש, שבהתפשרות על סטנדרטים הלכתיים מסוימים בבית חב"ד שלו, הוא יוכל למשוך אליו יותר יהודים; אחר עשוי להניח כי אם הוא לא יתנהג באופן ישר בעסקיו, הוא יוכל

לתרום יותר צדקה למבצעים ולפרויקטים של הרבי ברחבי העולם; בחור יכול לחשוב שאם הוא "יגזול" קצת זמן מהסדר כדי להתמקד במבצעים, אז הרבי בוודאי יודה לו, כי בסופו של דבר יותר אנשים יניחו תפילין. וכן הלאה.

המכנה המשותף לכל המצבים הללו הוא התפיסה השגויה לגבי האופי של חלקנו בשותפות. המיקום שלנו אינו אקטיבי, אלא בראש ובראשונה פסיבי. היכולת לתרום לשותפות, ואפילו להפוך לשותפים מלכתחילה, היא באמצעות ביטול מלא בלי תנאים. רק לאחר מכן, ועל בסיס זה, אנחנו צריכים כמובן לפעול.

אבל עשייתנו אינה יכולה לגרוע מהתנאים האמורים, ומעצם היסוד של הקשר שלנו עם הרבי. היסוד לקשר שלנו הוא שאנחנו מסתכלים על עצמנו כהפקר, מבטלים את עצמנו לרבי. וזה חייב להיות הגורם העיקרי בכל מה שאנחנו עושים.

בר"ן שהובא לעיל יש עוד טעם. הר"ן דורש מהאישה – עוד לפני שתראה את עצמה כחפץ חסר בעלים – לבטל "את השכל ואת הרצונות שלה".

על מנת להגיע לשלב של שותפים פסיביים, ישנם שני תנאים. עלינו להתבטל בשני התחומים של שכל ורצון.

הנקודה הראשונה היא לחשוב, להבין ולהכיר בכך שיש הרבה שאנחנו לא מבינים. הגישה שלנו בחיים אינה יכולה להיות כפי מה שנראה הגיוני לצורת החשיבה שלנו. הצעד הראשון הוא לבטל את השכל שלך לרבי.

השלב השני הוא "רצונה", הרצון שלנו. כדי להגיע לשלב של ביטול מוחלט, של שותפים פסיביים לגמרי, עלינו להתמקד בביטול הרצונות שלנו בתחומים ספציפיים. "בטל רצונך מפני רצונו". לא הכול צריך להיות קשור לגחמות שלי – "אני רוצה את זה", ו"אני צריך את זה". הנח את הרצונות שלך בצד, וקבל החלטה מודעת,

בתחומים מאוד ספציפיים, שאני הולך להחליף את מה שאני רוצה במה שהרבי רוצה!

הנה לכם. כעת אתם יודעים כיצד אנחנו משקיעים את זמננו במהלך סדר נגלה, ומהו התוכן של מסכת קידושין.

אני יודע, זה חודש כסלו, ואני אמור להתעסק במשהו אחר מלבד רעיון בנגלה. חלקכם אפילו חושבים, מה הטעם ללמוד נגלה (אפילו לא בחודש כסלו...)? אם אלמד חסידות לפחות אקבל השראה ואוכל להשתנות. אם אקח מעט "לחיים", אולי אצליח לפעול משהו על הנפש הבהמית שלי.

אבל מדוע לבזבז זמן על נגלה? מה הנקודה? מה זה יפעל?

אבל שוב, אנחנו לא אלה שמשיגים משהו. החלק שלנו הוא אך ורק באמצעות התמקדות במה שהרבי רוצה מאיתנו – כיצד להיות צינור שדרכו הוא יצליח לפעול. ובמה שהוא רוצה, מצפה ודורש מאיתנו כלול גם קאץ בנגלה (יחד עם כל השאר). זו הדרך שבה אנחנו תורמים את החלק הפסיבי שלנו לשותפות.

זה יהיה היסוד היחיד לשותפות שהחלה בי"ד כסלו וממשיכה להתפתח עד עצם היום הזה. ורק זה יוביל ויאפשר את ההישג הסופי, הנישואין של הקב"ה עם כנסת ישראל, עם ה"קול ששון וקול שמחה" וכו' ושמחת עולם על ראשם!

לחיים! יהי רצון שכולנו נעשה את חלקנו לראות את עצמנו כחסרי בעלים, ולבטל את עצמנו אל החתן שלנו, ושהקב"ה, החתן שלנו, יעשה את חלקו ו"יקח בעלות עלינו", באמצעות השלמת האיחוד עמו באופן גלוי בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

מה עם הסום שלך?

ב"ה. ליל ועש"ק פר' בשלח, שבת שירה, יום הגדול והקדוש העשירי
בשבט, שנת "שבעת" לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

בקשר לנסיעה של רבים לרבי (באופן מילולי או מטאפורי) לי'
שבט, ברצוני לשתף את הדברים הבאים:

היה חסיד שנהג ללכת לרבי כל שנה ברגל. למרות
שאמצעי תחבורה שונים היו זמינים לו, התעקש החסיד
לעשות את המסע המייגע ברגל. ככל שהזדקן, המסע נהיה
קשה יותר, אבל החסיד התעקש להמשיך במנהגו ללכת
ברגל לאורך כל הדרך.

כאשר נשאל מדוע אינו משתמש באמצעי תחבורה אחר
נוח יותר, הסביר החסיד: 'בכל שנה יש לי זכות לקיים מצווה
כה נעלה, ואין לי שום כוונה לשתף אותה עם סוס!'

עם כל הכבוד לחסיד מהולל ומסור זה, אני חולק עליו. למעשה,
אני חושב שעלינו לצאת מגדרנו, ומתוך כוונה תחילה לשתף את
המצווה עם הסוסים שלנו, ואם לא נצליח לעשות זאת – אני חושש
שאולי אנחנו לא מבצעים את מטרת המסע. אכן, אולי נגיע ל-770
ותהיה לנו חוויה מעוררת השראה ומרוממת אצל הרבי. אולי נתפלל
כמו שלא התפללנו הרבה זמן. אולי אווירת הד' אמות של הרבי
תעניק להתוועדות שלנו טעם מיוחד.

אבל עם כל זה, ייתכן והסוס יישאר בבית. ואז, כשנחזור, עמוסים
במטען רוחני, ונתחיל לתקשר שוב עם הסוס, אנו עלולים לקבל מכת
הלם קשה. מכיוון שאם הוא לא מעורב, נמצא את עצמנו מתמודדים
בדיוק עם אותן בעיות כמו לפני הנסיעה.

דבר שיהיה מאוד מצער.

לא רק כי זה יהיה מעצבן ומתסכל, אלא כי זה לא תואם את התוכנית האלוקית. התוכנית האלוקית היא לחולל שינוי גם בבהמות. וכל עוד אין בהן שינוי, חסר מרכיב מכריע – ועיקרי – בעבודת ה' שלנו.

הגמרא במספר פסחים (דף ח' ע"ב) מדברת על ההגנה שניתנה לבני ישראל שעלו לירושלים, "ולא יחמוד איש את ארצך – מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה מזיקתה, תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה". הפסוק מבטיח שבעלי החיים שלנו יהיו בריאים ושלמים בעת שנעסוק ב"כשם שבא ליראות כך בא לראות" – ונחזה בגילוי אלוקות בבית המקדש.

נפלא!

אבל מה הן עושות (באין מפריע וללא עוררין)? התרנגולת מנקרת באשפה! הפרה רועה באפר! אנו נחזור ונתעסק עמן שוב – עם החיות שלנו – אנו שוב מוכרחים להיות קשורים אליהן.

ולכן תורת החסידות (בפרט מאמר באתי לגני של השנה [על פרק ב']) מורה לנו לערב את החיה, לשתף אותה. לא רק כ"שותפה שקטה" – דבר שתמיד יהיה בלי קשר אליך – אלא כמשתתפת פעילה.

במילים אחרות: אל תתרגש מאקסטוזה של המקום קדוש והזמן קדוש, ותנצל אותה כדי לשכוח את מי שאתה ואת מה שמעסיק אותך במהלך כל השנה (לא אותך, כמובן, אלא את החיה שבך). כי אתה יכול לנסות לשכוח מהם והם באמת לא יפריעו לך, אבל הם לא ישכחו אותך. בסופו של דבר תצטרך להתמודד איתם שוב.

חסידות מצפה מאיתנו לתרגם את הכול לחיינו, וליישם זאת על החיה שלנו, למרות שזה אומר להישאר מודעים לדפוס החשיבה הגס – במקום להתרגש ולהתחבר עם הרגע המרומם. זה מה שאנחנו

צריכים וחייבים לעשות. משמעות הדבר היא, לקחת את הנקודה הרוחנית ביותר של החוויה שאנו עוברים, ולקשר אותה להיבט הגס והנחות ביותר של קיומנו, כדי שנוכל לרומם ולשנות את החלק הזה שבנו.

היה חסיד משורר שכתב הרבה שירים ופואמות, שזכה לקשר קרוב מאוד עם הרבי, והרבי הראה לו קירובים גדולים.

כאשר החסיד הזה השתדך, הוא נכנס ליחידות עם הרבי, והוא הזכיר שהוא כתב כמה פואמות לכלתו. הרבי רצה לראות אותם. החתן חש אי נוחות ואמר שהם ביטוי של רגשותיו כלפי כלתו לעתיד. הם לא מסוג הדברים שלדעתו ראויים להראות לרבי. הרבי דחה את חששותיו ואמר "מיר וועט דאָס ניט שאַטן!" [לי זה לא יזיק].

ייתכן וגם אנחנו מגיעים לרבי מתוך כוונה לקבור את הדחפים הבהמיים שלנו אי שם עמוק בתוכנו. אנחנו מרגישים שהם לא מתאימים למקום קדוש כזה, הם לא מתאימים להיות בד' אמות של הרבי. עדיף להתעלם מהם עד שנחזור למקום שבו הם ירגישו יותר 'בבית'.

אבל הרבי דוחה את החששות הללו. הפגמים החמורים ביותר שלנו לא יגרמו נזק ל-770 או לרבי, חס ושלום. להיפך, הרבי רוצה לראות אותם, כדי לעזור לנו לתקן ולשנות אותם. במקום להסתיר את הבהמיות שלנו מהרבי, היא נמצאת כדי שנערב אותה, כדי שהחוויה לא תפסח עליה חס ושלום.

המשימה שלנו, אם כן, היא לא להשאיר את הסוס מאחור, אלא אדרבה, לשתף את המצווה עמו (ועם שאר הבהמות והחיות שבנו).

כאשר בחורים היו עומדים בתור וממתינים להיכנס לחדרו של הרבי הרש"ב ליחידות, היה המשפיע ר' הענדל

ניגש אליהם, בוכה ומתחנן בפניהם, "קינדערלאך, האָבט רחמנות אויף זיך, באַהאַלט ניט דיינע חסרונות פון רבי'ן, דערצייל עם אַלץ, ער וועט אייך אַרויסשלעפען פון בלאָטע" [ילדים, רחמו על עצמכם, אל תסתירו את החסרונות שלכם מהרבי, ספרו לו הכול, הוא יוציא אתכם מהבוץ].

את הדבר הזה נצליח להשיג באמצעות המודעות שלנו לכלול את הגוף והנפש שלנו. לתקשר איתם, להתמקד בהם ולנצל כל פרט מהמציאות שלך למשהו שהם יכולים ללמוד ולצמוח ממנו.

בשבת האחרונה הייתי בלוס אנג'לס, שם שמעתי את הסיפור הבא מפי ר' בני פורטה, חבר כיתה וידיד ותיק, שהיה איתי בשליחות שם במשך שנתיים (הוא היה אדיב מספיק כדי לכתוב את הסיפור, כדי שאוכל לדייק בפרטים (לשם שינוי)):

"כאשר הייתי בן 12, נסעתי לקראון הייטס לרגל י' שבט (שנת השלושים), כדי להיכנס ליחידות לפני בר המצווה שלי. נכנסתי עם הוריי, ובאיזשהו שלב, אבי אמר לרבי שאני נהיה בר מצווה. הרבי ביקש ממני לומר משהו שלמדתי בגמרא, בהלכה או בחסידות.

לאחר שנאלמתי דום (הופתעתי מהשאלה) והייתי צריך תזכורת למה שלמדתי, התחלתי לומר את המשנה הראשונה במסכת קידושין (שאותה למדנו). מניתי את שלוש הדרכים בהן אישה נקנית, אבל כשהגעתי לכסף, הרבי קטע את דבריי ושאל "וואָס מיינט כסף?" [מה הכוונה "כסף"]. אז הסברתי את המחלוקת של בית שמאי ובית הלל. הרבי הנהן ושאל שוב, "אַבער וואָס מיינט כסף?" אז המשכתי להסביר (שווה פרוטה, אחד משמונה באיסור האיטלקי וכו'). הרבי שאל שוב, "אַבער וואָס מיינט כסף?" אז הסברתי את הרש"י והתוספות (בנוגע לשווה כסף ככסף). הרבי שאל פעם אחרונה "וואָס מיינט כסף?" ואני השתתקתי. אחרי רגע (זה הרגיש לי כמו שעות) הרבי שאל "פראַקטיש, וואָס טוט

מען?" [תכל'ס, מה עושים], ולבסוף הבנתי ועניתי שנותנים טבעת.

הסיפור הזה מסביר איך אנחנו יכולים לוודא אם אנחנו מערבים את הנפש הבהמית או לא. להפוך את הבהמה למשתתפת פעילה פירושו למצוא את הפרקטיות בכל דבר. אנחנו יכולים לפלפל באופן עמוק ביותר, לחשוב על רעיונות נעלים ביותר ולהגיע למסקנות חזקות ביותר; אבל אם אני לא יכול להגדיר איזה הבדל זה עושה בחיי באופן מעשי, אז זה תרגיל של הנפש הבהמית שמתיר את הבהמה מאחור מבלי שתהיה מושפעת.

ייתכן וזה דורש להקריב את החוויה המרוממת ולהתמקד בהשלכות היותר גשמיות. אבל זו הדרך היחידה לתקשר עם הבהמה שלנו.

לדוגמה, אתה יכול להתעמק, להבין ולדון בעובדה שגדולת ה' היא לגמרי מעבר להבנתנו. הקב"ה נוכח בכל מקום, הוא כל יכול ויודע הכול (ועוד המון ביטויים מפוצצים). כל זה נכון, וזה התיאור הכי קרוב שאנחנו יכולים לתת לגדולתו.

אבל רוב הסיכויים שהדיון הזה ישאיר את הנפש הבהמית שלנו משועממת ואדישה. זה לא שהיא מסכימה או לא מסכימה; זה פשוט לא אומר לה כלום, לא אכפת לה כך או אחרת.

אבל מה דעתך אם תגיד, "הקב"ה נעלה יותר מהסופר-בול!"? או "לימוד מאמר חסידות יותר מעניין ומהנה מצפייה בסרט!"

מצד אחד, אתה מדבר כמו חיה, חושב כמו חיה ומתנהג כמו חיה רק כדי לערוך כזו השוואה! מה נסגר איתך?! האם זו דרך לבטא את גדולת ה'?! אתה לא מבין איזה זלזול זה להלל אותו בצורה כזו?!

מצד שני, זו בדיוק השפה שתהיה בעלת משמעות לבהמה. נכון, זה דיבור של חיה, אבל בדיוק בגלל זה, זו הדרך היעילה לתקשר עם הבהמה הפנימית. ומכיוון שהאמירה הזו אומרת לה משהו, היא לא

תוכל להישאר אדישה. או שהיא תתנגד לזה בתוקף, או שהיא תסכים ותקבל – אם תצליח לשכנע אותה.

ואז היא בהחלט לא תישאר אדישה, כי הסכמה לאמירה הזו תהיה רלוונטית עבורה. במילים פשוטות, אם היא מקבלת שהקב"ה נעלה (מרגש ומשמעותי וכו') יותר מהסופר-בול, אז משתמע מכך, שכאשר תהיה לה בחירה, היא תעדיף להקדיש שעתיים ללמוד חסידות מאשר לצפות ב... (וכן, אפשר לקחת את זה גם כהצעה מעשית לכל הבהמות שקוראות את זה שאולי חושבות אחרת...)

כמובן, הדרך הראשונה הרבה יותר קלה (והרבה יותר בעלת השראה). אין כאן שום מאמץ, כי רק הנפש האלוקית מעורבת בתהליך, והנפש האלוקית ממילא מודעת לכל זה. אבל ברגע שאתה מתחיל להעדיף את הקב"ה על פני הסופר-בול, אתה מדבר עם הבהמה שלך. ולהסביר את זה בצורה משכנעת – זה אתגר אמיתי.

אבל זו המטרה של הכול: לערב את הבהמה, לפנות אל הבהמה, כדי שתוכל להשפיע על הבהמה. עליך לוודא שזה חלק מהנסיעה והמסע שלך.

* * *

בי' שבט, כולנו בוודאי נשקיע זמן רב בהתעסקות בנושאים נעלים שונים. נדבר ונשמע על הרבי, על התקשרות ועל נשיא הדור. אולי נשמע על ההגדרות השונות של רבי: ראש בני ישראל, יחידה כללית, סימנא בעלמא של אלוקות, וכן הלאה.

אבל זה ביד כל אחד מאיתנו, לוודא שגם הסוסים שלנו נוכחים בהתוועדויות הללו ומשתתפים פעילים בכל הדיונים הללו. לא משנה מה אתה שומע (או אומר) על הרבי, שאל את עצמך, מה זה אומר לבהמה שבך? לאיזה היבט של גדולת הרבי יש השפעה כלשהי על חייה וקיומה? והדרך הבטוחה ביותר לקבוע זאת, היא לשאול את עצמך (ולענות) "פראקטיש, וואס טוט מען?" [תכל'ס, מה עושים]

ולוודא שלכל דבר יש איזושהי פעולה מעשית וקונקרטית בחיי היום-יום שלך.

אז, קפוץ על הסוס, ותרכבו יחד אל הרבי. ודא ששניכם גדלים ומשתפרים מהנסיעה!

לחיים! יהי רצון שכולנו נעשה את מה שצריך כדי לרומם את השכבות הנמוכות ביותר של העולם, ולהפוך אותם לקרבן לה', ושה' יתמקד בתורו בתחתונים הנמוכים ביותר, ויקרב אותם בקירוב הכי נעלה אליו, בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

הסתר פסתר

ב"ה. יום הבהיר יום עשתי עשר לחודש ניסן, "יום מלכינו", ק"י שנה להולדת הרבי, שנת "שבעת" לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

את הסיפור הבא שמעתי מר' פיניע קארף:

ר' לייב שיינין היה אחד מהתלמידים המצוינים בליובאוויטש, חסיד אמיתי, תלמיד חכם גדול ועובד עצום. הוא הגיע מבאברויסק, ומשפחתו, שעדיין גרה שם, ניהלה אורח חיים מודרני יותר. למעשה, אחיותיו קצת התאכזבו מזה שאחיהם יצא כזה "בטלן". כשהוא היה חוזר הביתה לביקור, הן היו מצייקות לו מאוד, ומנסות להראות לו שהוא טועה בדרכו (אולי הן ניסו "לקרב" אותו). הן היו תופסות בשרווליו, ומנסות לגרור אותו לתיאטרון (בניסיונותיהן להפוך אותו ליותר מתקדם).

[אני יודע שרבים מכם לא שמעתם על "תיאטרון" ולא יודעים מה זה. למעשה, זה היה הדבר הכי טוב שהיצר הרע היה יכול להמציא באותם ימים לפני האייפוד, הבלאקברי והאינטרנט!]

פעם ר' לייב ישב ולמד ליקוטי תורה עם חברותא. במאמר שלמדו, הסביר אדמו"ר הזקן ש"עולם" הוא מלשון "העלם", כי העולם הוא מקום של "העלם והסתר".

ר' לייב לא הצליח להבין למה המאמר התכוון. "הסתר, פסתר", הוא אמר, "נסעתי כל הדרך לבאברויסק, ולא הבחנתי בשום סימן של 'העלם והסתר'". [חסידים הסבירו, שבנוגע לליובאוויטש הוא לא אמר זאת, כי מובן מאליו שבליובאוויטש אין שום הסתר. השאלה שלו נבעה מהעובדה שהוא לא ראה הסתר אפילו בבאברויסק!]

נזכרתי בסיפור הזה בשבת האחרונה.

הזדמן לי להיות בשבת בארץ ישראל יחד עם קבוצה של מאות בחורים שבאו לשהות יחד בשבת שלפני י"א ניסן. גיל הבחורים נע בין 13 ל-20, וכולם סיימו את ה"זמן" בישיבה כמה ימים קודם (והחלו ליהנות מבין הזמנים).

ולמרות כל זאת, אחרי שהם בקושי היו בבית, הם הסתובבו וחזרו לתומכי תמימים. הם בילו שבת שלימה עם משפיעים רבים, התפללו והתוועדו יחד. ולמרות ש(רבים מהם) התוועדו עד מאוחר מאוד בליל שבת, כולם קמו מוקדם בשבת בבוקר כדי ללמוד חסידות במשך יותר משעתיים. היה מבחר גדול של שיעורים במאמרים שונים, ורבים רבים השתתפו, ולפי מה שראיתי – אף הקשיבו לשיעורים בקשב רב.

אני מכיר היטב (הייתי עד לכך לעתים קרובות) את הקדושה שבחורים מייחסים לבין הזמנים. למעשה, הם מייחסים לה קדושה גדולה כל כך, שהם מיישמים עליה את ההלכה של "מוסיף מחול על הקודש" משני הצדדים, כמה שהם רק יכולים (ועוד קצת). ברגע שהסדר מסתיים, שום כוח בעולם לא יכול להחזיק אותם בישיבה (ולמרות שאני יודע שהסיבה העיקרית שלהם היא לוודא שיש לי הבנה מוחשית של הפתגם ברש"י "כתינוק הבורח מבית הספר", בכל זאת, הביצוע שלהם נעשה מתוך אמת!)

למרות כל זאת, מאות בחורים עזבו מרצונם את בתיים ואת מקום הנוחות שלהם, וחזרו לשהות באווירה של תומכי תמימים למשך השבת, עם סדרים ושיעורים וכו'. למה? כנראה אך ורק בגלל שהם יודעים שהשבת שלפני י"א ניסן דורשת התייחסות אחרת. את השבת שלפני י"א ניסן פשוט אי אפשר לבלות בנוחות של הבית.

רק מסיבה זו הם הקריבו את אחת השבתות המועטות שבהם הם קיבלו חופשה, וחזרו ל"ישיבה". לא רק שהם לא זכו – באופן גשמי – לפרס, להיפך, הם שילמו כסף כדי להשתתף! נכון, הייתה הגרלה,

כנראה כדי לוודא את שיתוף הפעולה של הנפש הבהמית. אבל, על מה הייתה ההגרלה? לא על טאבלט או גיימבוי. ההגרלה הייתה על קונטרס שהרבי חילק בידי הקדושות. זה היווה תמריץ מספק לנפש הבהמית!

הם כולם היו בחורים צעירים, רבים מהם, לא הרבה אחרי גיל בר מצווה. כולם נולדו אחרי ג' תמוז. הם צריכים להשתייך לדור ה"חדש", הדור שיש המכנים אותו "לא ידע את יוסף", חס ושלום.

ובכל זאת, הם ביטאו רגש של התקשרות, נכונות פנימית להקריב בשביל הרבי בצורה כה טבעית וצנועה. ולא רק מבחינה שטחית. הנכונות הזאת התבטאה בלימוד ובתפילה בצורה מאוד מוחשית לאורך השבת כולה.

כאשר ראיתי את כל זה, קלטתי: רבים מתמקדים בהעלם והסתר עמו אנו מתמודדים כיום. אין ספק, המצב בו אנו נמצאים הוא נורא ואיום! אבל יחד עם זאת, הביטוי על הגילויים הנעלים בהם אנו מוקפים. בתוך החושך הגדול הזה, ילדים ובחורים חדורים באור, בחום ובהתלהבות עצומה לחסידות ולהתקשרות.

זה לא משנה, אפילו לא קמצוץ, את העובדה שאנחנו לא יכולים להמשיך כך אפילו רגע אחד נוסף, ושאנחנו צועקים מעומק הלב "עד מתי!" ודורשים את ההתגלות של המשיח תיכף ומיד.

אבל אולי, רק אולי, לכולנו יש את היכולת בדרך האישית והקטנה שלנו לומר: "הסתר פסתר!" איזה הסתר ואיפה הסתרה?! כי אנחנו עסוקים בלהתמקד בגילויים הנעלים ביותר של חסידים – מגדול ועד קטן – שחיים עם הרבי, עם "אנא נסיב מלכא", בצורה מאוד מוחשית ואמיתית. אנחנו עסוקים בלקבל השראה, עידוד וחיזוק מהחוויות החיוביות שאנו עדים להן.

נכון שזה לא מפחית את הכמיהה שלנו, אבל זה פוקוס שונה מאוד שמעורר בנו תגובה שונה לחלוטין. במקום להיות עסוקים במה שחסר לנו, אנחנו יכולים לחיות עם מה שיש לנו ועם מה שאנחנו

רואים. במקום להתמלא בתחושת כמיהה וצימאון, אנחנו מתרגשים מההבנה שיש לנו את היכולת – למרות הכול – אפילו ברגעים האחרונים של הגלות, לחיות עם הרבי. הפוקוס שלנו יכול להיות בגילוי אלוקות, בחיובי, באור, ביום.

זהו פוקוס שדורש מאיתנו דרישות אמיתיות, כי הוא מחייב אותנו לוודא שאנו חיים את חיינו בהתאם. כל אחד מאיתנו יכול לעשות צעד נוסף – באמצעות לימוד חסידות, עבודת התפילה ודרכי החסידות – לחיות את חיינו באופן מוחשי עם הרבי, עם "אין עוד מלבדו!" בדיוק כמו שהחסידים של פעם היו צריכים להשקיע את כל מאמציהם להתעלות מעל הגלות האפלה שבה הם היו, ולהכניס לתוכם מציאות חזקה יותר שתשתלט ותפיג את החושך הזה, כך גם אנו. עלינו להשתמש באותם כלים להתרומם מעל הגלות האישית והכללית, ולהכניס את אור האלוקות שמפזר את החושך וההסתר!

* * *

נקודה נוספת: לאותם מאות בחורים הייתה תחושה שבשבת שלפני י"א ניסן אי אפשר להיות בבית, וזו הרגשה שכולנו צריכים לאמץ. כולנו יכולים לנסות לדמיין איזה דברים מדהימים הרבי – היה – אומר לנו על הייחודיות של "מאה ועשר שנה". זה זמן וייחודיות שכולנו בוודאי רוצים להרגיש, ליטול חלק בזה.

ובכן, אולי הצעד הראשון הוא לקחת חלק ב"אפלייג" [הנחה] שאנחנו לא יכולים להיות ב"בית".

לא משנה באיזה חלק של העולם אנחנו נמצאים, בין אם זה בישראל, באמריקה או במקסיקו, בין אם אנחנו בבית, בבית חב"ד או ב-770, המאמצים שלנו צריכים להיות ממוקדים בניסיון לוודא שאנחנו לא ב"בית".

התנאי הראשון לחיות עם הרבי בצורה אמיתית, הוא להוקיע את ה"מותרות" שלנו (הצרכים, כביכול). כדי שתוכל לחיות בעולמו של הרבי, עליך להתרחק קצת יותר מהרצונות של "ארצך" ושל "מולדתך" וכו'. הבתים שלנו, אזורי הנוחות שלנו והתלות שלנו בהם, הם המכשול העיקרי להפוך ליהודים חסידיים כפי שאנו שואפים באמת.

אתה רוצה לחיות עם הרבי ב"א ניסן? עליך להבין בראש ובראשונה, שאתה לא יכול להיות ב"בית". עליך לוותר על קצת (יותר) מהשינה שלך, לשים קצת פחות קטשופ על הסנדוויץ' שלך, ובמקום זאת, להקדיש את הכוח שלך ללמוד יותר חסידות, להתפלל טוב יותר ולהקדיש יותר זמן למבצעים.

רבי זושא חי בעוני עצום (בנוסף לסבל הגדול ממנו סבל). שנה אחת, לפני חג הסוכות, הבית היה ריק לגמרי, ובשלושת הימים שלפני חג הסוכות, לא הוא ולא הרבנית שלו, הכניסו פת לחם לפיהם. כאשר רבי זושא הלך לבית הכנסת לפני החג, היה זה בלב כבד, מבלי לדעת כיצד הוא יחגוג את החג.

בינתיים, בזמן שאשתו ניקתה את הבית, היא גילתה מטבע באחד הכיסים. מלאת שמחה, היא מיהרה אל השוק רגע לפני סגירת החנויות, והצליחה לרכוש כמה נרות, יין ותפוחי אדמה (סעודה של ממש עבורם).

כאשר רבי זושא חזר הביתה בליל החג וציפה למצוא את הבית חשוך וריק, הוא הופתע לראות את הסוכה מוארת ואת השולחנות ערוכים לסעודת החג. בשמחה גדולה הוא נכנס אל הסוכה, עשה קידוש והתחיל לאכול.

לפתע הוא עצר. "זושא, זושא", אמר לעצמו, "הקב"ה ציווה בחג הסוכות לאכול רק אם נמצאים בתוך הסוכה. אבל אתה לא בסוכה. אתה יושב בתוך צלחת של תפוחי אדמה,

**אז אסור לך לאכול!" הוא דחף את הצלחת, ולא המשיך
בסעודתו.**

אם אתה רוצה לחיות עם הרבי ולהיות בד' אמות של הרבי, אז אתה לא יכול להיות ב"בית" שלך – שקוע בצלחת שלך. קח קצת זמן שמוקדש לאכילה ושינה (וכמובן לטיול בפארק השעשועים), ותשתמש בו כדי לשקוע בדברים שמחברים אותך עם אלוקות.

עוד מאמר, עוד חמש דקות של עבודת התפילה, ואז תהיה פחות ב'צלחת' שלך, ותחיה יותר עם משיח. זו הדרך הבטוחה להתעלות מעל ההעלם שמאיים עלינו; להתגבר על ה"הסטר פסטר" – ובמקום זאת להכיר ולהתמקד באמת הבלתי ניתנת לשינוי ובלתי ניתנת להכחשה של הוי' אחד ושמו אחד!

זו הדרך לחגוג את חג הפסח כזמן חרותנו אמיתי!

לחיים! יהי רצון שכולנו נעשה את חלקנו כדי להתמקד בחיובי ולא בהעלם והסתר, ושהקב"ה בתורו ישחרר אותנו מכל שריד של העלם, ויחליף אותנו בטוב ו/או גילוי, ויהפוך את החודש הזה לחודש של גאולה אמיתית ושלמה בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

מסר מאצילות

ב"ה. ליל ועש"ק פר' ויקרא, ד' ניסן, "חודש הגאולה", שנת תשע"ג
לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

הלילה, ד' ניסן, הוא יום היארצייט של אבי היקר ר' רפאל מנחם נחום בן ר' יצחק אייזיק ז"ל. למרות שלמעלה מעשור עבר מפטירתו, אני מגלה תחומים נוספים בהם למדתי ממנו. הסיבה לכך היא, שחלק גדול מהאופן שבו הוא חינך לא נעשה בדיבור. על אף שהשקיע כמויות עצומות של זמן בלימוד עמנו – ובאופן כללי, בזמן איכות עם משפחתו – ומצא משהו מיוחד ללמוד עם כל ילד באופן אישי שהדגיש את היכולות של אותו הילד, השיעורים העיקריים שלו היו באמצעות דוגמה חיה, וכך, לעתים קרובות השיעורים נלמדו מבלי להבין שהם נלמדים.

אבי ע"ה היה איש עסקים, בעליה של חברה גדולה, דבר שהיה צריך לתפוס הרבה מזמנו ותשומת ליבו. למרות זאת, סדרי העדיפויות שלו היו חרוטים כל כך באבן, עד שזה היה נראה טבעי – ורק שנים רבות לאחר מכן הצלחתי לזהות כמה זה היה יוצא דופן – שהוא מניח את הכול הצידה באופן קבוע ובפשטות, עבור כל צורך של מי מילדיו. הוא ראה את משימתו בחיים בצורה מאוד ברורה, ודעתו מעולם לא הוסחה ממנה. השיעורים התורניים שלו (הוא היה קם כל יום ב-5:00 בבוקר כדי ללמוד עד תפילת שחרית) היו חשובים מאוד בשבילו, והיה לנו מאוד ברור ההבדל בין איך שהוא מתייחס אליהם לבין איך שהוא מתייחס לעסקיו.

חשבתי לעצמי, שאפילו שליחת האימיילים שאני עושה, היא בתת-מודע דרך נוספת לחקות אותו. אבי היה כותב מכתבים. זה התחיל כשהיינו – הילדים הגדולים – מחוץ לבית, בקעמפ או בישיבה, ואבי ע"ה היה שולח לנו מכתבים. המכתבים הכילו

סיפורים, דברי תורה, בדיחות וחדשות מהבית. המכתבים התארכו, אז הוא היה מכין העתקים עבור כל ילד שהיה באותו זמן מחוץ לבית, ומוסיף כמה שורות אישיות. זה היה לפני עידן הדוא"ל (כן, היו חיים לפני הדוא"ל) ולפני הפופולריות של המחשבים הביתיים, ואבי היה כותב כמה עמודים בכתב יד, לעתים קרובות על בסיס שבועי (היה לו כתב יד ברור וקריא – משהו שלצערי לא ירשתי ממנו...), מצלם אותם במכונת צילום ושולח אותם בדואר (עם שורות אישיות עבור כל אחד מהילדים). ככל שחלפו השנים, רשימת הנמענים הלכה וגדלה וכללה גם את המשפחה המורחבת, חברים ואנשים שונים שנרשמו בזמן זה או אחר, והצטרפו לרשימת התפוצה.

בשנים האחרונות לחייו, הוא הקליד את המכתבים והם הועתקו על ידי חבר משפחה שבבעלותו הייתה מדפסת, וכל החבילה (בדרך כלל עמודים רבים) נשלחה בדואר (רגיל, כפי שהוזכר לעיל) ליעדים רבים. חלק מהנמענים נהנו מהסיפורים או מהבדיחות, חלק מדברי התורה ואחרים מה"חדשות", אבל היה שם משהו לכולם (למעשה, לפעמים היו שם טעויות מכוונות, כדי לבדוק מי קורא את הכול ומי קורא רק את הבדיחות. היינו "מקבלים" על הראש אם לא היינו "תופסים" אותן!). ארבעת כרכי "זיכרון מנחם", מכילים כמה שנים של מכתביו, אך יש עוד רבים שעדיין צריכים לסדר ולהדפיס.

אני מקדיש את הדוא"ל הזה לעילוי נשמתו – "שלי ושלכם שלו הוא". הלוואי שתיכף ומיד נזכה לתחיית המתים ולהתאחד עמו מחדש!

הסיפור הבא הוא מזיכרונותיו של ר' יוסף "אַנְקֵל יוסי" (דוד יוסי) גולדשטיין ע"ה, שנפטר לפני זמן לא רב:

באותן שנים, לרבי הריי"ץ היה קשה ללכת, ומאחר שלא היה מכובד לראותו מובל בכיסא גלגלים, הרמ"ש היה נכנס ראשון אל החדר בו הרבי הריי"ץ התפלל ויוצא אחרון.

כאשר נכנסנו לחדר, הרבי [הריי"ץ] כבר היה ישוב על מקומו כשפניו אל הקיר, כדי שלא נראה את הרבי בכיסא גלגלים.

יום אחד, אחרי שחרית, הרמ"ש ביקש מאיתנו להמתין, ואז סובב את הכיסא כדי שהרבי יוכל לראות אותנו. החסידים נדהמו ותהו מדוע הרבי הסתובב להסתכל עליהם. המחזה הזה חקוק במוחי עד עצם היום. לידי עמד ר' משה יצחק קוניקוב ע"ה.

הרבי הריי"ץ הביט בכולם במבט חודר. זו הייתה הפעם הראשונה שראיתי את הרבי עטוף בטלית ותפילין. פתאום הבנתי מה הפירוש "אור". ראיתי פנים מוארות, פנים נאות. השמים פשוט נפתחו וראיתי מחזה אלוקי.

ואם לא די בכך, לפתע הרבי החל לדבר. פניו בערו כאש להבה והוא פתח ואמר, "מ'האט מיר איבערגעגען ומודיע געווען מלמעלה" (אמרו לי מלמעלה). הוא דיבר על כך, שביום שלא אומרים תחנון יש לומר את פרק כ' בתהילים שלא בתור סדר התפילה כי אם בסדר תחנונים (ראה הוראה זו בסידור תהילת ה' עמ' 190). אני זוכר את עצמי שם, כנער צעיר, עומד כמו גולם, מסתכל על מישהו שאמר שהוא מודיע מלמעלה, איש עם קשרים לעולמות העליונים.

[מאוחר יותר, כשהייתה לי יחידות עם הרבי, כתבתי את מה שקרה וכתבתי את מסקנתי, שלצערי הרב, למרות שראיתי את הרבי במצב כה מרומם, זה לא נגע בי...]

הרבי קרא את ההערה, נתן בי מבט חד ואמר: "ר' יוסל אָך זיך טאָר מען אויך נישט רעדן לשון הרע" (גם על עצמך אסור לך לומר לשון הרע).

סיפור זה מזכיר לי סיפור דומה, שאני לא יודע אם הזדמן לי עדיין לספר:

היה בחור שהגיע ממשפחה חסידית לא חב"דית, שנמשך לחב"ד, ובהדרגה קיבל על עצמו את מנהגי חב"ד. הוריו היו פחות מרוצים מכך (מסיבה לא ברורה...), וניסו להניא אותו מדרכיו השגויות בכל האמצעים העומדים לרשותם. כשלא הצליחו, הם ניסו לנחם את עצמם במחשבה שהוא כנראה רק עובר 'תהליך' (כפי שקורה מדי פעם עם בני נוער), ובסבירות גבוהה, יחזור לעצמו בבוא הזמן.

לתדהמתם, לא רק שהשיגעון הזמני שלו לא נרפא, אלא שהבחור המשיך להתקדם בדרכו החדשה, ולבסוף עבר לשיבת חב"ד. הוריו היו שבורים מהתפתחות זו, אך המשיכו לקוות ולהתפלל שכשיגיע לשלב השידוכים, שהיה מעבר לפינה, הוא יבין את טעותו. עמוק בפנים הם הבינו, שאם הוא יתחתן עם נערה חב"דניקית ("אוי ואבוי"), זו תהיה אות לכך שהשינוי בלתי הפיך וגורלו נחרץ.

בינתיים, הבחור אכן החל לקבל הצעות שידוכים, ועם קבלת ברכת הרבי החל להיפגש עם נערה. הדברים התפתחו (ולמרות תפילותיהם מלאי התקווה של הוריו), מכתב הגיע מרבי ו...מזל טוב! הוא בא בקשרי שידוכין.

אמו המסכנה הייתה שבורה וכעוסה על מה שהיא ראתה כבגידה. היא הלכה ל-770, ובלי יכולת לשלוט בכעסה – ניגשה אל בנה והעיפה לו סטירה מצלצלת מול כולם! הבחור לא הגיב, אך חבריו, שהיו עדים לכך, פנו אליה ואמרו: 'מה את רוצה ממנו? עכשיו הוא חב"דניק, והוא פעל לפי הוראות הרבי. אם את כועסת, את צריכה להתלונן לרבי'.

האישה הבינה את החוכמה שבדבריהם, וסידרה לעצמה יחידות עם הרבי במהלכה הביעה את כעסה על מה שאירע. הרבי נתן לה לפרוק את כאבה, ואז ענה בפשטות: "(בשמים) יש ספר שבו רשומים כל השידוכים. כשהבן שלך שאל אותי

אם עליו לפגוש את הנערה, בדקתי וראיתי שהשידוך שלהם רשום שם, אז נתתי להם את ברכתי. כאשר הם היו מוכנים לסגור, בדקתי שוב בספר השידוכים, כדי לוודא שהם אכן רשומים שם, ונתתי את ברכתי. מה עוד יכולתי לעשות?"

האישה הייתה המומה, וגישתה השתנתה לגמרי. מדובר כאן על מישהו שיש לו גישה לספר השידוכים! כעת היא התבוננה על הרבי מתוך כבוד ויראה. היא יצאה מהחדר אסירת תודה על כך שהשידוך של בנה נמצא בספר השידוכים (אף שלפני היחידות היא לא הייתה מודעת לקיומו). (ראה גם בסיפורי חסידים על פרשת כי תשא, את דברי השר שלום על המראות הצובאות.)

אך הסיפור הזה מעלה שאלה: אישה זו לא הייתה, מלכתחילה, חסידה של הרבי. למעשה, היא הייתה רחוקה מלהיות מעריצה, היא דווקא התנגדה, והגיבה בכעס על כך שבנה בחר ללכת אחריו. ברור שלא הייתה לה אמונה ברבי. מדוע, אם כן, ייחסה חשיבות כה גדולה לאמירתו על ספר השידוכים, עד כדי שינוי כל גישתה מן הקצה אל הקצה?

התשובה אולי פשוטה: נכון, היא לא הייתה מעריצה של הרבי, וכנראה לא הסכימה והתנגדה להרבה ממה שהרבי אמר והורה לחסידים. למרות זאת, היא ידעה, שיש דברים מסוימים שאדם ישר לא ממציא. הוא לא היה רמאי או מתחזה חס ושלום, ולמרות שהיא חולקת עליו בתחומים רבים – אם הוא דיבר איתה על ספרי השידוכים, זה יכול להיות רק בגלל שזה מה שאכן קרה. וזה הספיק כדי לשנות את כל גישתה כלפיו.

[בשנים הראשונות לנשיאות של הרבי, אחד מזקני החסידים בארץ ישראל שאל את הרש"ג מה דעתו על הרבי. הוא השיב את הדברים הבאים:

"לעיתים קרובות שואלים את גיסי שאלה, והוא אומר שהוא צריך לשאול את השווער [את חמיו]. כאשר הוא חוזר מהאוהל, הוא מעביר תשובה ואומר שזה מהשווער. כעת, מה שלא תאמר על גיסי, דבר אחד ברור לי. הוא לא שקרן. אם הוא אומר שהוא קיבל תשובה מהשווער, אז ללא ספק זה בדיוק מה שקרה. אני יודע בעצמי שאני לא מסוגל לקבל תשובות מהשווער בימים אלה. אם הוא מסוגל לעשות את זה, די בכך שאהיה חסיד שלו".

דבר זה יכול אולי לספק לנו תשובה נוספת לשאלה הבסיסית של סיפור יציאת מצרים: חז"ל אומרים לנו (ראה רש"י שמות ג, יח), שהקב"ה הבטיח למשה רבינו, שבני ישראל יאמינו לו – ושמעו לקולך – כי יש להם מסורת, שכל מי שיפנה אליהם במילים "פקד פקדתי" – שהקב"ה זוכר אותם – הוא הגואל האמיתי.

השאלה המתבקשת היא: מה הייתה המעלה של האות הזו? הרי ייתכן שיהיה מתחזה שידע גם הוא מהמסורת הזו. מה, אפוא, יכולות המילים הללו להוכיח? (ראה רמב"ן על הפסוק, שמעלה את השאלה ומציע שתי תשובות.)

ייתכן והסבר נוסף הוא כך: הסימן לא היה כדי למנוע מתחזה. אנחנו יכולים לסמוך על בני ישראל שיבינו אם מישהו רמאי. החשש היה שמישהו יהיה להוט מאוד להביא את הגאולה ויטעה את עצמו ואת האחרים על סמך חישוביו השגויים. מישהו יכול לחשוב, שכעת זה הזמן והתהליך הנכון לגאולה, ולהטעות את בני ישראל ללכת אחריי (כפי שאכן התרחש בהזדמנויות שונות, החל מבני אפרים, כפי שחז"ל מספרים לנו).

לשם כך היה להם סימן: אם מישהו בא אליך עם מסר ישיר מלמעלה, ואומר לך שה' זכר אותך, אז אתה יכול להיות סמוך ובטוח שהוא הגואל האמיתי. כאשר משה הגיע, לא היה להם ספק בכנותו ובישרותו, אך (הם חשבו ש) הוא עדיין יכול לטעות בחישוביו. אבל

כאשר הוא הודיע שזה מסר מלמעלה – הקב"ה זכר אתכם – אז אין ספק שזה הדבר האמיתי.

* * *

נכנסנו לחודש ניסן – חודש הגאולה, וכולנו (במהלך ההכנות לפסח) מתכוונים בכל המרץ ליום הבהיר י"א ניסן. אנו מתמקדים בחשיבות היום ובהכנות המתאימות: מהי הדרך הטובה ביותר לחזק את ההתקשרות שלנו.

דבר אחד שחשוב לזכור הוא "מהו רבי". הפסוק אומר לגבי משה רבנו (אחד מהרביים הראשונים, עליו נאמר בזוהר "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא", בכל דור ודור יש משה, רבי): "אנכי עומד בין ה' וביניכם להגיד לכם את דבר ה'".

כאשר הרבי אומר לנו משהו, זה לא רק רעיון טוב או רעיון מדהים שעלה במוחו המבריק של הרבי. זה דבר ה'. זה מסר ישיר מלמעלה.

תאר לעצמך – ביום שאתה עייף או עסוק מדי (או... מלא את החסר) ללמוד רמב"ם, למשל. לפתע אתה מקבל מברק ישירות מהקב"ה שמבקש ממך לצבוע את כל העצים בעיר בצבע סגול. ברגע אחד היית זונח את הכול ומתמסר ברצינות הגדולה ביותר להוראה חדשה זו. 'מה זאת אומרת?' היית משיב. 'כיצד יכול להיות אחרת? קיבלתי מברק ישיר מגן עדן!' (כסיפור הידוע עם הבעש"ט).

או נניח שקיבלת הודעת טקסט מאצילות שאומרת לך להימנע מדברים בטלים ו\או מלשון הרע במשך שלושים יום. לא היית מהסס רגע לבצע את זה. 'מה זאת אומרת? זה טקסט מאצילות!' (זה לא יכול להיות דואר זבל, כי אין דואר זבל באצילות)

[מזכירו של הרבי הריי"ץ היה ר' יחזקאל (חאטשע) פייגין. בין תפקידיו הייתה המשימה (הפשוטה) של הכנסת הדואר לרבי בכל יום.]

אלו היו זמנים קשים לעם ישראל, ורבים מהמכתבים הגיעו מאנשים ששפכו את צרותיהם לאוזניו הקשובות של הרבי. הרבי היה קורא את המכתבים בכל יום, ומזיל דמעות מרות על כל אחד מהם. מובן שזה השפיע לרעה על בריאותו – הרעועה ממילא – של הרבי ור' האַטשע ניסה בכל דרך לעכב את הדואר מהרבי.

יום אחד ביקש הרבי מר' האַטשע את הדואר, והוא, תוך שימוש בטקטיקת העיכוב שלו, השיב שהוא עדיין לא הגיע. הרבי ביקש זאת שוב, וקיבל את אותה תגובה מתחמקת. בבקשה השלישית, ר' האַטשע הרגיש את הלחץ, כי לא היה שום סיכוי שהדואר עדיין לא הגיע (הוא קיווה שהרבי הריי"ץ יפסיק לשאול), ומכיון שנגמרו לו התירוצים לעכב זאת עוד יותר – הוא פלט, "וועלכע פוסט? פון אצילות?" [איזה דואר (אתה רוצה)? מאצילות?]

על כך השיב הרבי: "אויף דעם דאַרף איך אייך ניט האַבען" [בשביל (הדואר מאצילות) אני לא צריך אותך!]

מה שעלינו לזכור הוא, שכל הוראה שקיבלנו מהרבי, גם אלו שנאמרו לכלל הציבור, היא ברכה ומסר ישיר מלמעלה. קיבלת עכשיו הודעת טקסט מאצילות ללמוד רמב"ם, מה כבר יכול לעמוד בדרך?! קיבלת מברק מגן עדן המורה לך ללמוד חסידות, או ללמוד יותר זמן, או לשפר את הדרך שבה אתה מקיים מצווה כזו או אחרת. זה לא רק רעיון טוב או פרויקט חשוב בעל ערך.

זה מסר עבורך מלמעלה, ושום דבר (לא סי.או.אל, וואס איז נייעס, או ניו יורק טיימס) לא יכול לקבל עדיפות על פניו!

בהיום יום של י"א ניסן, הוא נקבע (ביחד עם כל השאר) כיום של חשבון הנפש, להרהר כיצד עברה השנה החולפת ולתקן את כל מה שצריך לתקן.

כמובן שחלק גדול מאותו הרהור הוא לשאול את עצמנו: איך אנחנו מתייחסים לדברי הרבי אלינו? התשובה נמדדת בקלות לפי אופן הביצוע. הבה ננצל אפוא את הזמן הזה כדי להרהר ולחשוב מחדש על המשמעות של "רבי", וכתוצאה מכך – למשמעות ולחשיבות שעלינו לייחס לדברים שהוא אומר לנו, בתקווה שזה יתורגם כהתלהבות ומחויבות מחודשות לביצוע ההוראות, ובכלל, לחיות את חיינו כפי שחסיד של הרבי צריך.

זו הדרך הבטוחה לוודא שי"א ניסן באמת יהיה "יום הולדת שמח", הן עבור הרבי והן עבור כל אחד מאיתנו!

לחיים! יהי רצון שכולנו נתמקד מחדש בחשיבותן של הוראות הרבי אלינו, כדרישת שלום ישירה מלמעלה, ושה"למעלה" – אחרי כל המסרים והד"שים – יופיע באופן אישי בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

חשבון הנפש

ב"ה. ליל יום הבהיר, י"א ניסן, "והוא יתן מעדני מלך", שנת תשע"ג
לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

היה זה זמן קצר לאחר הסתלקותו של הרבי הקודם, ואחד מחסידיו, ר' שלום בער גורדון ע"ה, ישב במשרד כאשר הטלפון צלצל. בקצה השני היה אחד ממקורביו שבכה. בנו היה באמצע משחק בייסבול, ואחד השחקנים, מתוך רשלנות, העיף את המחבט בטעות לעבר ראשו. הילד איבד את הכרתו באופן מיידי, ולרופאים הייתה תקווה קלושה שהוא ישוב להכרה. מתוך ייאוש, פנה האב אל רבו בבקשת עזרה.

הרב גורדון ישב בחדרו בהלם מהחדשות הנוראות. "פתאום הרגשתי בצורה חריפה את האובדן העצום שסבלנו", סיפר מאוחר יותר. "לו היה זה רק כמה חודשים קודם, הייתי יודע בדיוק מה לעשות. הייתי שולח את השם של הילד הפצוע אל הרבי, והישועה הייתה מגיעה בקרוב. אבל מה עושים כעת?!"

בעודו יושב מתוך דאגה עמוקה, הוא נזכר לפתע:
'הרמ"ש' (הרבי)! הוא בטוח יידע מה לעשות!

מיד פנה אל מזכירו של הרבי, והזכיר את שמו של הילד שהיה בתרדמת ואת שם אמו לקבלת ברכה לרפואה שלימה. הרבי אמר שיזכיר את השם של הילד בציון של הרבי הקודם.

אבל אז, פנה הרבי אל המזכיר ושאל: 'מה שם אמו של הילד?', המזכיר חזר על השם שניתן לו. הרבי חשב לרגע, ושאל שוב: 'אתה בטוח שזה השם של האם?'

המזכיר התקשר לר' גורדון, שאישר שזה אכן השם שהמקורב הזה נתן לו. המזכיר דיווח על כך לרבי, שביקש ממנו לוודא את השם. מתוך תמיהה, סיפר זאת המזכיר לרב גורדון, שהתקשר שוב לאב. ואז התגלה, כי בשל הזעזוע וצערו של האב, הוא אכן התבלבל בשם של אשתו כאשר הוא מסר אותו לרב גורדון. השם הנכון נמסר מיד לרבי, שהעניק ברכה.

מיותר לציין שהילד החלים לגמרי.

כאשר הרב גורדון סיפר את הסיפור הזה, הוא הוסיף את שתי הנקודות הבאות: א) מאותו זמן היה ברור לכולנו שאנו לא יתומים חס ושלום, יש לנו רבי לפנות אליו בשעת הצורך. ב) הוא העניק את פרשנותו למה שהתרחש בפועל: 'כאשר הרבי קיבל את הבקשה לברכה, הוא בדק את שמותיהם של כל הילדים היהודים, ולא מצא ילד בשם הזה שזקוק לרפואה שלימה, ובכך היה לו ברור לו שצריך לברר את השם!'

הסיפור הזה העלה בזיכרוני סיפור דומה, שאני לא יודע אם הזדמן לי לשתף אותו:

היו שני בחורים שנסעו לרוסטוב כדי לשהות עם הרבי הרש"ב במשך חודש תשרי. בדרך הם עצרו אצל הרוגוצ'ובער. לרוגוצ'ובער הייתה חיבה גדולה לתלמידי תומכי תמימים, והוא הזמין אותם והתייחס אליהם בכבוד רב.

במהלך שיחתם, הוא שאל אותם אם יש להם את האמצעים הכלכליים לבצע מסע מפרך שכזה (באותן זמנים, לא יציבים). כאשר השיבו בשלילה, הוא התרשם מאוד,

ואמר שבמסירות הנפש הזו ניתן לזהות את ההשפעה של תומכי תמימים.

לאחר מכן הוא פנה אליהם ואמר: "אם אתם מוכנים לכוז מסירות נפש כדי לנסוע לרבי, בוודאי שיש לכם השערה מה הכוונה ברבי".

בחוכמתם, הם הפנו את השאלה בחזרה אליו, ואמרו, שלפי דבריו משמע שיש לו הסבר כלשהו, וביקשו שישתף אותם בו.

הגאון אמר להם, "מה זה רבי, אני לא יודע. אבל דבר אחד אני יכול להגיד לכם. במהלך קריאת שמע שעל המיטה, הרבי סוקר את שמותיהם של כל אחד מחסידיו, ובוחר את מה שקורה עמם. אם מישוהו מהם זקוק לישועה כלשהי, הוא לא מסיים לקרוא קריאת שמע עד שהעניין מסודר!"

ב"היום יום" של י"א ניסן מדובר על חשבון הנפש ועל תיקון כל מה שדרוש תיקון. אולי הסיפורים הללו, השופכים אור על מהות חשבון הנפש של הרבי, יכולים לסייע לנו בחשבון הנפש שלנו.

אנו יודעים היטב שהרבי אינו כאן בשביל עצמו; כל מטרתו היא אך ורק למען עם ישראל. אין ספק – כפי שקבע הרוגוצ'ובער בנחרצות – ש"חשבון הנפש" של הרבי ביום הולדתו, מורכב מסקירת מצבו של כל חסיד. אין ספק שה"להעלות זכרונותיו" של הרבי היא – לכל פחות – העלאת הזיכרונות – והרשימות – של כל חסיד, ושל מה שקרה במחשבתו, בדיבורו ובמעשיו במהלך השנה האחרונה.

חשבון הנפש שלנו, אם כן, צריך להיות די פשוט. אנחנו צריכים לחשוב מה הרבי יגלה כאשר הוא יבדוק את מצבנו, ומה תהיה תגובתו למה שימצא.

"והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם", מה צריך לתקן? בהקשר האמור זה הופך לברור ביותר. לפעמים אנחנו נמצאים בשטחים אפורים, אנחנו לא בטוחים כיצד לשפוט מצב מסוים. אבל כאשר נדמיינ את תגובת הרבי כאשר הוא יקבל דו"ח על פעולה ספציפית, זה יכול להאיר את המצב; לפתע זה הרבה יותר ברור מה הדברים הצריכים תיקון.

ר' בן ציון (בנטשע) שם-טוב חגג בר מצווה לבנו. בהזמנה הוא כתב, שהוא מבקש מכולם להצטרף לחגיגה ולאחל לבנו שייתן נחת לרבי. רב ליטאי שקיבל את ההזמנה, התלונן: "האין עלינו להתמקד בלתת לקב"ה נחת? למה להתמקד בבן אדם?"

ר' בנטשע השיב לו שזו שאלה טובה וכדאי שיפנה אותה לרבי. הרב נענה, ושלח את השאלה לרבי בשם בדוי.

הרבי השיב: אם המטרה היא לתת לקב"ה נחת, הרבה יותר קל לרמות את עצמך. אדם תמיד יכול לשכנע את עצמו שהקב"ה מרוצה מכל מה שהוא עושה. אבל כשהוא משתמש בבן אדם שהוא מכיר כאמת מדידה, הרבה יותר קשה להוליך אותו שולל, והרבה יותר קל להגיע למסקנה ברורה מה באמת נדרש ומה לא! (נשמע מפי ר' ישראל שם-טוב, נער בר המצווה)

חשבון הנפש של י"א ניסן הוא לקבוע האם התנהגותנו היא כזו שמעניקה לרבי נחת.

"והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם", ובמקביל לזהות את אותם דברים שעדיין אינם כפי שהם צריכים להיות, ולקחת החלטות כיצד לשפרם. זה בוודאי יוביל לכך שי"א ניסן באמת יהיה יום הולדת שמח", הן עבור הרבי והן עבור כל אחד מאיתנו!

לחיים! יום הולדת שמח!! יהי רצון שכולנו ננצל את ההתוועדויות כדי לשפר את מעשינו ולהגדיל את הנחת שאנחנו מעניקים לרבי,

ושהקב"ה יקבל את ההחלטה הסופית לתת את הנחת הטוב ביותר

שיכול להיות, לעצמו, לרבי ולכולנו, בהתגלות המיידית של משיח

צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

לנסוע אל הרבי – באהבה

ב"ה. יום חמישי לש"פ ובני ישראל יוצאים ביד רמה, עשירי בשבט,
שנת תשע"ד לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

בליון שבצרפת יש שליח של הרבי בשם הרב גורביץ. הוא סיפר
את הסיפור הבא:

יום אחד נכנס לבית חב"ד צעיר מקהילת חב"ד, משתתף
קבוע בשיעורים ובהתוועדויות, ובעל קשר חם מאוד עם
חב"ד. הוא ניגש לשליח בהתרגשות והודיע לו: "מגיע לי
מזל טוב! אני מאורס ובקרוב אתחתן!"

הרב גורביץ שמח מאוד, ולאחר שהעניק לו ברכות
לבביות שאל אותו: "ומי הכלה?"

הרב לגמרי לא היה מוכן לתגובה הנוראה: "היא לא
יהודייה, אבל היא ממש נחמדה. אנחנו אוהבים אחד את
השנייה ומצפים לחיים מאושרים ביחד".

הרב גורביץ ראה כיצד שמחתו הופכת במהירות לתוגה
עמוקה. לשווא ניסה להסביר לצעיר איזה צעד טראגי הוא
עומד לעשות. כיצד זה מעשה שמנוגד לתורה ולעם ישראל,
ושילדיו לא יהיו יהודים, רחמנא לצלן. החתן הצעיר לא
התרגש. "אני לא מאמין שהתורה צריכה להתערב בהחלטות
האישיות שלי, ותעשה משהו שיעכב את האושר שלי".

השליח היה אובד עצות, עד שהגה פתרון יצירתי: "אתה
יודע", אמר לחתן הצעיר, "אצלנו, חסידי חב"ד, התקופה
שלפני החתונה היא תקופה מאוד נעלית, כי יש לה השפעה
על כל משך חיי הזוג. לכן כל חתן מנסה לנסוע לרבי למשך

אותה תקופה, הן כדי לשהות במהלך הזמן המיוחד הזה באווירת הקדושה שאופפת את הרבי, והן כדי לקבל את ברכותיו של הרבי שהן כה חשובות." השליח קיווה שבנסיעה אל הרבי, אולי יהיה אפשר להשפיע על הבחור לוותר על תוכניתו המטופשת והנוראה.

הרעיון קסם לצעיר. כיון שבא ממשפחה עשירה, כסף לא היווה בעיה, והוא מיד סידר לעצמו ולשליח כרטיסי טיסה לניו יורק.

היה זה בעידן שבו טיסות טרנסאטלנטיות לא היו נפוצות. בכל פעם שמישהו נסע לרבי, הייתה זו חגיגה עבור הקהילה החב"דית הקטנה שבה הוא היה חבר. כל חברי הקהילה היו מתכנסים להעניק לנוסע ברכת הצלחה, ולנצל את ההזדמנות לשלוח עמו מכתבים אישיים לרבי. כך קרה גם עם חתננו הצעיר, וכאשר הוא יצא למסע הוא נשא עמו חבילה גדולה של מכתבים מכל חבריו.

בזמן שהסיפור הזה אירע, היה זה אחרי שנגמרו היחידויות הפרטיות אך לפני התקופה שהרבי החל לחלק דולרים בימי ראשון. לא הייתה אפשרות לפגישה אישית עם הרבי.

כאשר השניים הגיעו ל-770, נכנס הצעיר למזכירות ומסר את חבילת המכתבים שהביא. לאחר מכן, הוא נדהם לגלות שאין אפשרות לפגוש את הרבי באופן אישי.

ככל הנראה, כשם שהיה מסוגל להיות עקשן בעניינים שליליים, הוא הצליח לנצל את עקשנותו בצורה חיובית. הוא סירב לקבל "לא" כתשובה, והתעקש שאם המזכירות לא תקבע עבורו פגישה, הוא יגש לרבי בעצמו. המזכירים ניסו להניא אותו מתוכניתו. משלא הצליחו ניסו לגרום לשליח לשכנע את הצעיר שלא לעשות זאת. אך השליח לא

רצה להתערב. 'מי יודע', חשב לעצמו, 'אולי הפגישה עם הרבי תשפיע עליו לוותר על תוכניתו המסוכנת. מדוע שאמנע זאת?'

ואכן, כאשר הרבי היה בדרכו לתפילה, ניגש אליו החתן הצעיר ואמר, "רבי, הבאתי לך מכתב". הרבי חיך אליו, לקח ממנו את המכתב והכניסו לכיסו.

במכתב, כתב הצעיר על תוכניותיו להתחתן למרות התנגדותו של הרב גורביץ, וביקש את ברכת הרבי. הוא גם כתב שהביא חבילת מכתבים מחברים ומכרים. לסיכום כתב, "גם אם אתה, הרבי, תתנגד לתוכנית שלי, כמו הרב גורביץ, אני מתכנן להמשיך בתוכנית שלי. אני מצטער. אני מרגיש שזה מה שישמח אותנו, ואני לא חושב שמישהו צריך להתערב בזה. אני מבקש ממך, רבי, לא לכעוס, ואני מקווה שזה לא ישפיע על הברכות שהתבקשת להעניק לכל האנשים ששלחו את מכתביהם דרכי".

בתשובה שקיבל מהרבי, התייחס הרבי קודם לנקודה האחרונה, ואמר, ששום דבר לא יכול לעמוד בדרכה של ברכה ליהודי שמבקש אותה. לאחר מכן כתב לו הרבי: "אם באמת אכפת לך מהאישה הזאת, אז אתה חייב להפסיק עם התוכנית הזו, שתזיק מאוד לה וגם לך".

היהודי, שהתרשם מאוד מהג'נטלמניות של הרבי, לא הושפע כלל, והתכוון להתקדם עם תוכניותיו. שתי המשפחות היו אמידות מאוד, וההכנות לקראת החתונה המפוארת התקדמו בצעדי ענק.

סוג החתונה שהם ארגנו כלל הליכים מסוימים בטומאה ועבודה זרה רחמנא לצלן, כשלאחר מכן הם יעמדו בפני השופט שישאל כל אחד מהם אם הוא רוצה להתחתן עם

השני. לאחר שייענה בחיוב, יחתום השופט על המסמכים, ואז הם יהיו נשואים באופן חוקי.

הצעיר השתתף בטקס בכנסייה מבלי להניד עפעף. לאחר מכן הם עמדו בפני השופט. "את רוצה להתחתן עם האישה הזו?" שאל את הכלה. "כן", השיבה. לאחר מכן הוא הפנה את השאלה לחתן. הייתה הפסקה קלה, לפני שהוא צעק "לא!" בקול חנוק!

השופט היה בהלם (כמו שאר הנוכחים). הוא שיער שהשאלה לא הובנה ולכן חזר עליה. "לא!" קרא הצעיר פעם נוספת. מהומה פרצה באולם, ובחסות הכאוס החתן הצעיר נמלט לנפשו.

הנוכחים קלטו את שהתרחש ובני משפחת הכלה זעמו מאוד. לא רק שהם חשו מושפלים, אלא שהם בזזו עשרות אלפי דולרים לחינם. ה"חתן", שחשש מפעולות נקם, לא חזר לביתו באותו לילה, אלא הסתתר אצל ידיד. זהירותו הייתה מוצדקת: באותו לילה ביקרו בני משפחת הכלה בביתו. משלא מצאו אותו שם, הם השתוללו, פרצו את הדלת והרסו את הרהיטים.

ה"חתן" ניצל את ההזדמנות הראשונה לעזוב את המדינה, ושמר על פרופיל נמוך במשך כמה שנים עד שהעניינים נרגעו. הסיפור היה לשיחת העיר למשך זמן מה.

כעבור כמה שנים פגש הרב גורביץ את הצעיר ברחוב. לאחר שבירכו בחום, חיבוקים ונשיקות, הביע הרב גורביץ את התמיהה שהייתה לו במהלך כל השנים הללו: "מה בעצם קרה שם אצל השופט? לא הייתה לך בעיה להצטרף לטקס בכנסייה. מה גרם לשינוי כה פתאומי?"

"למען האמת", הסביר האיש, "הייתה לי כוונה להמשיך בתוכניותי בלי שמץ של פקפוק. אולם כשעמדנו מול השופט ראיתי לפתע את דמותו של הרבי מולי. נתקפתי כזו אימה, שפשוט לא יכולתי להמשיך. כל מה שיכולתי לעשות זה לומר 'לא' ולברוח!"

* * *

כעבור מספר שנים סיפר הרב גורביץ את הסיפור במהלך התוועדות בבית חב"ד. הוא סיים ואמר: "האיש הזה התחתן עם יהודייה טובה והקים בית נאמן בישראל. ילדיהם לומדים בבתי הספר שלנו. למעשה, הוא נוכח פה עמנו ממש ברגע זה, ואם הוא רוצה, הוא יכול לקום ולספר לנו את פרטי הסיפור בעצמו".

כאשר חלפו רגעים מספר ללא תגובה, הבין השליח, שלאיש, כנראה, לא נוח עם הסיפור, והרגיש שאולי מיהר לשתף אותו. בהזדמנות הראשונה הוא התנצל בפני האיש.

האיש, לעומת זאת, אמר לו שאין שום צורך להתנצל. "אני שמח ששיתפת את הסיפור שלי", אמר לרב גורביץ. "למה, אם כן, לא היית מוכן לספר אותו בעצמך?" תהה.

האיש הסביר, "האימה שחשתי כאשר ראיתי את דמותו של הרבי בעת שעמדתי מול השופט הייתה כה חזקה עד שלא יכולתי לעבור אותה מחדש; זו טראומה גדולה מדי בשבילי! אני שמח שסיפרת את הסיפור, אבל אני עצמי לא יכולתי".

ברור שאחד מהמסרים של הסיפור הזה הוא ההשפעה האדירה שלנסיעה אל הרבי יכולה להיות על חיינו. הצעיר בסיפור שקל לבצע צעד הרה אסון בחייו, ולא ניתן היה להניא אותו מכך, אבל הנסיעה לרבי שינתה את הכול.

ייתכן שגם אנו נמצאים במצב דומה:

כולנו יודעים את השיחה של הרבי הרש"ב לתמימים, בו הביא את דברי הגמרא, "כל היוצא למלחמת בית דוד גט כריתות כותב לאשתו". תלמידי תומכי תמימים, אמר הרבי, הם חיילי בית דוד, ועליהם להתנתק מענייני ותענוגי העולם.

הרבי דיבר על תמימים שצריכים להתגרש ולהתנתק מנשותיהם, כלומר – מהגוף שלהם ומההתמקדות בהנאות הגוף. אך הרבי לא דיבר על גירושין מהשיקצע. השיקצע, המרדף או העיסוק בדבר האסור, לא היה – כנראה – דבר שתמימים היו חשודים בו.

אך לפעמים, המצב הוא שהבעיות שלנו הן לא (סתם) אכילת קוגל (או סושי) שלא לשם שמים, אלא המשיכה חס ושלום לטעום מפירות אסורים, ולאפשר למחשבה, לדיבור או למעשה שלנו להיות מעורבים במה שנצטוונו בפירוש להתרחק ממנו. בזמנים כאלה, ייתכן ונאמר לעצמנו, "אנחנו רחוקים מדי מעולם של חסידישקייט. איזה קשר יכול להיות לנו עם ה'עבודה' של הנסיעה לרבי? כאשר אנחנו קשורים לשיקצע שלנו, רחמנא לצלן, איזה מקום יש לנו – אנו שואלים את עצמנו – ב-770?"

למעשה, כפי שהסיפור מלמד, דווקא אדם שמוצא את עצמו בנסיבות חמורות שכאלה, הוא – יותר מכולם – צריך להיות בסביבת הרבי. הוא – יותר מכולם – צריך להיות בד' אמות של ה'דמות דיוקנו של אביו', שישפיע עליו לטובה ופשוט לומר "לא!" לכל מה שהקב"ה אמר לנו לומר לו "לא!", ויותר מכך, לברוח רחוק מהם ומהשפעתם, ולשוב ולהתחבר לאלוקות.

אבל אנחנו יודעים שהנסיעה לרבי דורשת הכנה. ולדעתי, יש לנו הרבה מה ללמוד מהסיפור, גם על אופי ההכנה. הצעיר בסיפור לא למד (ככל הנראה) מאמרים רבים, הוא לא התפלל מתוך אהבה ויראה, ואיננו יכולים להניח שהוא השתתף במבצעים.

אבל הוא כן עשה הכנה חשובה אחת. הוא נסע עם כוונה החלטית "לנסוע לרבי".

הוא לא הלך כי זה היה ב"אופנה", כי זה היה חלק ממה שצריך לעשות, או כי זה מה שכולם עשו. הוא לא הלך להתפנק אצל אמו, לפגוש את חבריו או להשתתף בכנס על צעופים.

הוא השקיע כסף, זמן ומאמץ מסיבה אחת בלבד; כי הוא העריך את החשיבות של השהייה בסביבתו המרוממת של הרבי. ובהשקפה זו, למרות שהוא היה שקוע בשפל עצום בחייו האישיים, הוא למעשה הצליח "לנסוע לרבי", להגיע אל הרבי, ולהיסחב (מכל מה שהוא היה צריך להיסחב ממנו) על ידי הרבי.

זה לקח מאוד חשוב לכולנו: כעת, לרגל י' שבט, רבים מאיתנו, נוסעים – בדרך זו או אחרת – אל הרבי. חלק במובן הגשמי והגיאוגרפי, וחלק במובן הרוחני.

מה שחשוב הוא (יחד עם כל ההכנות האחרות שכל אחד מאתנו עבד עליהן) היא ההכנה הזו: להתעלם מכל הסחות הדעת השטחיות, ולהתמקד בעובדה שאנו עוזבים את העצמי שלנו ונוסעים לרבי. פשוט וקל. ובאמצעות הגישה הזו, אכן נהיה אצל הרבי. וכל אחד מאיתנו יזכה – אם ירצה ה' – שהרבי יסחב אותנו מכל מה שאנחנו צריכים להיסחב ממנו.

* * *

נקודה נוספת:

כאשר הרבי ביקר אצל האדמו"ר מסאטמר (ר' יואל טייטלבוים) כדי לנחמו, חסידי סאטמר רבים עקבו אחר השיחה והתרשמו מאוד.

כאשר הרבי יצא, ניגשו אליו כמה חסידי סאטמר כדי "לתת לו שלום", והרבי בירך כל אחד מהם. אחד מהם, נפעם ממה שראה, אמר לרבי, "איך האב מורא אז איך וועל ווערען

אייער חסיד" [אני חושש שאהפוך לחסיד שלך]. על כך השיב הרבי, "פאַרוואָס זאָל זיין פון יראה, בעסער פון אהבה!" [למה מתוך יראה, עדיף שזה יהיה מתוך אהבה].

בעוד שבסיפור הראשון, השפעת דמותו של הרבי על הצעיר הייתה להחדיר בו יראה – עד כדי תחושת טראומה גם כעבור שנים – אנחנו תמיד יכולים לכוון לרגש של אהבה, הרצוי יותר. הבה ניסע לרבי, נהיה אצל הרבי, ונשאב השראה מנוכחותו של הרבי לאהבה והתלהבות גדולה יותר מאלוקות (וכמובן, לעשות את הכול מתוך אהבה...). ויהי רצון שזה יזרו את הזמן שבו כולנו נחוש אהבה גדולה לקב"ה, כאשר – כפי שהרמב"ם מסיים את ספרו (שלמדנו היום) – "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

לחיים. (מתחנת הריענון, אני בדרך!) שתהיה לכולנו הצלחה בנסיעה לרבי, והצלחה לנצל את השהות כראוי, ושנראה במהרה את הרבי ואת כל הרביים וכו' בעיני בשר בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

העצה של הרבי

ב"ה. יום ועש"ק פר' תזריע – החודש, מברכים חודש ניסן, שנת
תשע"ד לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

לאלו מכם שלא מצליחים לעקוב אחרי החדשות (כי אתם
עסוקים מדי בלימוד המשך ס"ו או ע"ב), ולכן מתקשים "לעבן מיט
די צייט", אז הנה מה שהתרחש אתמול בחדשות:

הרב הראשי הרב דוד לאו וראש עיריית ירושלים ניר
ברקת ערכו ביום חמישי בירושלים את טקס חנוכת פתיחת
מלון וולדורף אסטוריה הראשון בישראל, במהלכו קבע הרב
לאו מזוזה בשערי המלון.

כ-100 איש השתתפו בטקס, כולל בני משפחת רייכמן,
בעלי המלון.

בטקס השתתפו חרדים רבים – ידידי משפחת רייכמן,
בכירי הילטון מישראל ומלונדון, אנשי תעשיית התיירות,
עיתונאים וצלמים.

"פול רייכמן (היזם והפילנתרופ האגדי, ר' משה יוסף
רייכמן ע"ה), שנפטר בשנה שעברה, תמיד רצה לבנות
בירושלים", אמר דב מאייר בשם בני הזוג רייכמן.

בעוד שאנו מאחלים להם מזל טוב והצלחה רבה (מרחוק, שכן –
מסיבה מוזרה – לא הוזמנתי לטקס), זה הזמן הראוי לספר את הרקע
לסיפור:

יום אחד, הגיע ר' משה רייכמן ע"ה ל-770, ואחרי תפילת
מנחה הוכנס לגן עדן התחתון לפגוש עם הרבי. במהלך
שיחתם, שאל אותו הרבי על פעילותו העסקית. ר' משה ע"ה

הודיע לרבי שהוא מעורב בבניית מתחם ה"קנרי וורף" בלונדון. היה זה פרויקט שאפתני, שקיבל הבטחות אישיות לתמיכה מראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר (שהתחייבה להרחיב את קו הרכבת התחתית של לונדון עד למתחם).

הרבי שאל "מדוע אתה לא בונה בארץ ישראל?" התגובה הייתה צחוק קל. לא רק ממר רייכמן עצמו, אלא גם ממספר חסידי חב"ד שנכחו בפגישה.

למרות שר' משה אכן הגיע כדי להביע כבוד והערכה לרבי, הרי שהוא היה המומחה בענייני עסקים. משה רייכמן היה, למעשה, איש מבריק ואיש עסקים ממולח ביותר. ייתכן והוא ציפה לדון עם הרבי בענייני עסקנות ובנושאים הנוגעים לכלל ישראל, אבל האם הרבי מליובאוויטש חשב שעליו להעניק למשה רייכמן עצה עסקית?!

זה לא שר' משה היה זר לארץ ישראל. להיפך, הוא נסע לשם תכופות, בנו למד שם בישיבה. לארץ ישראל היה מקום חם בליבו ובחיו.

אבל ארץ ישראל הייתה המקום אליו הוא הלך להשראה רוחנית. אך למטרות עסקים, הוא היה צריך להסתכל על החלקים היציבים כלכלית של העולם. באותה עת, מה שהיה מבטיח מנקודת מבט עסקית היה אנגליה.

בנוסף, פרויקט ה"קנרי וורף" היה מיזם מבטיח שקיבל תמיכה מהחלונות הגבוהים ביותר בממשלת אנגליה. שום דבר לא היה יכול להשתבש.

ולבסוף, ר' משה שלא היה חסיד חב"ד בשום צורה שהיא. ולמרות שהוא בא לרבי כדי לקבל ברכה, היו

"גדולים" נוספים שעמם הוא היה בקשר הרבה יותר קרוב,
ולא ניתן היה לצפות שהוא יציית לרבי ללא עוררין, נכון?

השאר, כמו שאומרים, היסטוריה.

ה"קנרי וורף" התברר כאסון. הפרויקט פשט את הרגל
וגרם למשפחה הפסדים אדירים (עם השלכות שאותן
הרגישו כל ה"מוסדות" בטורונטו, שממשיכות להשפיע עד
עצם היום הזה).

[אני זוכר ש' שלום בער וישצקי ע"ה היה אז בביקור
בטורונטו, ואמר, "אני איש עסקים הרבה יותר ממולח
ממשה רייכמן; הוא הפסיד מאות מיליוני דולרים, בעוד
שאני לא הפסדתי אפילו חלקיק מהסכום הזה בכל שנות
חיי!"]

שיהיה לשניהם א ליכטיגער גן עדן, ושהם יתוועדו יחד
כיצד אפשר לזרו את הגאולה].

כעת לפרק האחרון של הסיפור. הבניין בארץ ישראל אכן קם סוף
סוף, וכנראה (עד כה) זוכה להצלחה רבה (אם כי באופן אישי, עדיין
לא הייתה לי את הזדמנות להתארח במלון שלהם).

(סיפור זה מזכיר את מה שהרבי הקודם אמר לבחור: "מען דרייט
זיך און מען דרייט זיך און צום סוף טרעפט מען זיך, איז וואָס דאָרף
מען זיך דרייען...") [מסתובבים ומסתובבים ולבסוף נפגשים. אז לשם
מה יש להסתובב?]

ההוראה די ברורה.

כל אחד מאיתנו שומע דברים מהרבי. למעשה, אם רק נשים לב,
אנחנו מקבלים הוראות כל הזמן. אבל הרבי לא רק אומר לנו איך
להשקיע בעולם הבא, הוא אומר לנו מה יועיל לנו בעולם הזה. הרבי
אומר לנו איך לחיות, כדי שיהיו לנו חיים מאושרים ומוצלחים
(וכמובן משמעותיים יותר) בעולם הזה.

ומישהו בתוכנו מצחקק.

אנו פונים לרבי כדי לשפר את הרוחניות שלנו, לשפר את התפילה והלימוד שלנו ולחזק את הקשר שלנו עם הקב"ה. וכמובן, שכחסידיים, אנו מבקשים את עצת הרבי בחיינו הגשמיים, מבריאיות ועד פרנסה ומה שביניהם. אנו ללא ספק מוכנים לבצע את מה שהרבי אומר לנו בקבלת עול ללא עוררין, כי אנחנו יודעים שאין דרך אחרת.

אבל בנוגע למה שיגרום לי הנאה, בזה אני יודע הכי טוב.

כשזה נוגע להנאה בעולם הזה – אני המומחה. קיבלתי על זה דוקטורט. זה לא משהו שאני צריך לקבל עליו עצות.

ארץ ישראל, אומרים חז"ל, קיבלה את שמה, "על שם שרצתה לעשות רצון קונה". ארץ ישראל מייצגת את הקבלת עול (ספירת המלכות) ואת הביטול המושלם לקב"ה. ארץ ישראל, שבה "תמיד עיני ה"א בה מראשית השנה ועד אחרית שנה", במקום שבו רואים השגחה פרטית באופן קבוע וגלוי לעין, היא המקום אליו אנו הולכים כדי להרגיש ולחוות את נוכחותו של הקב"ה.

אנו הולכים לכותל, למקומות הקדושים, לקבר האריז"ל, לירושלים וכו'. אנחנו הולכים למקומות שבהם נוכל להגיע לפסגה רוחנית.

אבל בשביל החופשה שלי, כדי להירגע, כדי ליהנות? אני לא מתהלך "בהנאה" על אבניה של מאה שערים או מבקר במטעים של כפר חב"ד. בשביל ה"כיף", אני יודע בעצמי לאן ללכת כדי לראות את ה"עולם". אסע ללונדון, לפריז, לאירופה. אבקר בקנקון, בארובה, במיאמי וכמובן בהוואי (הוי' דלעילא והוי' דלתתא).

ואז אחזור לארץ ישראל ואומר פרק תהילים נרגש בארץ הקודש.

אבל הגישה הזו שגויה.

הרבי אומר לנו (כשם שיעץ לר' משה רייכמן) שההזדמנות העסקית הטובה ביותר שלנו היא בארץ ישראל. אתה רוצה שהעולם הזה שלך יהיה טוב? הצלחתך – הגשמית והחומרית – היא בארץ ישראל; להשקיע בתפילה ובלימוד ולקרב את עצמך לבורא.

זה אולי לא יכניס לנו מיליארדי דולרים, אבל זו הדרך היחידה לקרב אותנו לכל עושר חומרי שמיועד לנו.

[ראש ישיבה אחד נפגש פעם עם אחד מתומכיו הנדיבים ואמר לו: "יכול להיות שיהיה לך עולם הבא יותר טוב משלי, כיון שחז"ל אומרים לנו, שבמובנים מסוימים זבולון בא לפני יששכר, ואתה מבצע את חובתך כזבולון בשלמות. אבל לי יש עולם הזה הרבה יותר טוב משלך, כי אני מסוגל להשקיע את כל זמני בלימוד התורה!" (אני מניח שראש הישיבה הזה לא היה עסוק בגיוס כספים...)].

שבת זו היא פרשת החודש, שבה אנו מברכים את חודש ניסן. הקב"ה אומר לנו שהחודש הזה הוא ראש חודשים. למרות שהעולם מתחיל מתשרי, כי חוקי הטבע – הסדר הטבעי של העולם – מקורם בתשרי, כאשר העולם נברא. אך עבור יהודי, הכול מגיע מניסן, שמייצג את הניסים או את הלמעלה מן הטבע.

לא רק שענייני תורה ומצוות אינם קשורים למגבלות הטבע, אלא – כפי שאומר הפסוק – "ראשון הוא לכם לחדשי השנה". ניסן הוא גם היסוד להיבטים ה"טבעיים" של החיים שלנו. כי אצל יהודי, אי אפשר להפריד בין הגשמיות לרוחניות. אנחנו פונים לארץ ישראל, לא רק בשביל התורה והמצוות שלנו, אלא גם בשביל העסקים שלנו. בשביל העיסוק ה"טבעי" שלנו, היעד היחיד שלנו הוא ארץ ישראל.

כולנו שקועים כעת בהכנות ל"א ניסן הקרב ובא. אחד הדברים שעלינו לזכור הוא, שאנחנו לא מחפשים רק לעשות משהו נוסף למען הרבי. אנחנו מחפשים להכניס את הרבי לכל היבט בחיינו. אתה

רוצה קצת הנאה, רוגע וריגושים? המקום שבו אתה צריך לחפש הוא במאמר, בשיחה, בהתוועדות או במעשיה חסידית.

כאשר ניסע לארץ ישראל לא רק בשביל השראה אלא גם בשביל העסק שלנו (וכמובן להנאתנו), נורז את הזמן שבו נעלה בפועל ממש, לארץ ישראל הגשמית, על ידי משיח צדקנו!

לחיים! יהי רצון שכולנו ניקח את כל היבטי החיים שלנו לארץ ישראל, ונחדיר בהם יהדות ואלוקות, ושהקב"ה בתורו, יחבר כל היבט של עולם עם ארץ ישראל, כאשר ארץ ישראל תתפשט "על כל הארצות" בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

מתנה לרבי

ב"ה. יום חמישי לש"פ אחרי, ערב יום הבהיר י"א ניסן, "יום מלכנו",
שנת תשע"ד לפ"ק

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

מכיוון שזה ערב פסח, ולי אין זמן לכתוב, ולכם אין זמן לקרוא
את מה שאני כותב, ובכל זאת פטור בלא כלום אי אפשר, אשתף
אתכם במשהו קצר:

כשהגעתי ל-770 בפעמים הראשונות, אחת מהדמויות
הבולטות בהתוועדויות של הרבי הייתה ה"מאמן". שמו
האמיתי היה אייב זקס (למרות שבשעתו לא ידענו מהו),
שהיה "בעל שמסקע איד" שאהב את הרבי, ונהנה מקירובים
מיוחדים מהרבי. אני זוכר כיצד הוא עמד בהתוועדות בזמן
הניגונים, כאשר מבט נלהב על פניו, והרבי מעודדו בתנועות
יד נמרצות, תוך שאייב מחקה כל אחת מהן. להלן שלושה
ממפגשיו עם הרבי:

לילה אחד, "המאמן" נעצר ברחוב על ידי שחור חסון
שחיפש קצת "כסף". מבועת, הושיט לו אייב את ארנקו,
בתקווה שהשודד יסתפק בזה, ולא יפגע בו באופן חמור
יותר. הפושע פתח את הארנק כדי לראות כמה הוא "הרוויח"
בעסקה זו, כאשר לפתע הוא הבחין בתמונה של הרבי. מתוך
אימה צרופה, הוא שמט את הארנק כאילו משהו עקץ אותו
וברח לנפשו.

למחרת בבוקר, עמד אייב בכניסה ל-770 כאשר הרבי
הגיע (כפי שנהג לעתים קרובות לנצל כל הזדמנות לראות
את הרבי). כאשר הרבי נכנס פנימה, הוא פנה לאייב ואמר
"נתת לי משימה קשה מאוד אתמול בלילה!"

* * *

לילה אחד, "המאמן" קרא קריאת שמע. כיון שלא למד לקרוא בעברית, הוא קרא את השמע בכל ערב מסידור באנגלית. באותו לילה הפריע לו מאוד שהוא לא מסוגל לקרוא בעברית, והוא בכה מאוד.

למחרת בבוקר, כאשר הרבי נכנס ל-770, הוא פנה לאייב ואמר: "הקב"ה שומע תפילות שנאמרו בכל שפה!"

* * *

לילה אחד, אייב התקשה להירדם. בבוקר שאחרי הלילה הלא-שקט, הוא עמד בכניסה ל-770 כאשר הרבי הגיע. הרבי פנה אליו ואמר, "יהודי צריך לישון בלילה כדי שיהיה לו כוח לעבוד את ה' כראוי".

ה"מאמן" ענה לרבי: "אבל הרבי לא ישן בלילה".

הרבי ענה: "אני לא יכול לישון בלילה, כי אני דואג לך ולכל יהודי אחר. אבל אתה צריך לישון!"

מה שהכי מדהים בסיפור האחרון הוא התגובה של אייב. במקום להתרגש מרוח הקודש הגלויה, אייב התמקד – בתמימות – במסר עבורו. הוא החליט מכאן והלאה, לעשות כל מאמץ לישון כמו שצריך. "יש לרבי מספיק על מה לדאוג", הסביר, "אני לא רוצה שהוא יצטרך לדאוג גם מכך שאני לא ישן טוב!"

בעודנו מתכוננים ליום הבהיר י"א ניסן, נחליט כולנו שהרבי י"דאג פחות". כל אחד מאיתנו יודע מה בהתנהגותנו מביא לרבי עונג ונחת ומה מדאיג אותו. הבה נתחיל בלהגדיל את הראשון ולהקטין את האחרון, ונעשה את כל מה שביכולתנו כדי להעניק לרבי י"א ניסן נטול דאגות. אין ספק שזו המתנה הטובה ביותר!

לחיים! יהי רצון שנעשה כל שביכולתנו כדי להסיר את ה"דאגות"
של הרבי, ושהקב"ה יעשה את חלקו בכך שיסיר – לנצח – את
הגלות המדאיגה ביותר, ויחליף אותה בהתגלות המיידית של משיח
צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

הרבי רוצה שנשתנה

ב"ה. ליל ועש"ק פר' ויצא, "חודש הגאולה", ה' אלף ושבע מאות
וחמשה ושבעים

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

אחד הפעילים הראשונים של התנועה הציונית היה
יהודי בשם יעקב זרובבל (שנולד בשם יעקב ויתקין,
בפולטבה, אוקראינה). הוא היה אדם משכיל, נואם בחסד,
ואנטי דתי באופן נחרץ. הוא היה בעל השפעה רבה, ובבואו
לארץ ישראל היה פעיל מאוד בשמאל הפוליטי, וגרם לנזק
וסבל גדול ליהדות המסורתית (בין היתר, היה מעורב בסאגה
של ילדי תימן).

למר זרובבל היה קרוב משפחה בכפר חב"ד, חב"דניק
בשם ר' דוד אברהם לסלבוים. מיותר לציין שהם היו רחוקים
כרחוק מזרח ממערב מבחינה אידיאולוגית, ולא היה סיכוי
שימצאו בסיס משותף במהלך שיחה. למרות שהם נפגשו
מפעם לפעם, כתוצאה מקשריהם המשפחתיים, החסיד היה
עושה כל מאמץ להישאר ניטרלי, וניווט את השיחות הרחק
מכל מה שקשור לדת.

עם זאת, הוא (כנראה) כתב לרבי על פגישותיהם
התקופתיות, והרבי ביקש ממנו... להשפיע על זרובבל
להשתמש בהשפעתו בצורה חיובית! במכתב לחסיד, מודה
הרבי בקשיים שבניסיון לשכנע את זרובבל לעשות צעד
שכזה, ובכל זאת, הוא היה נחרץ בדרישתו מר' דוד לסלבוים
לעשות זאת.

להלן כמה קטעים מהמכתב (שנדפס באגרות קודש חלק ט"ז עמ' קל. המכתב הוא מיום ח' כסלו תשי"ח – אותו תאריך של מוצאי שבת זו):

"וכיון שכפי כתבו נפגש מפעם לפעם עם מר זרובבל שי' – שבודאי ידוע לו שכח השפעה להנ"ל בחוג מסויים די רחב, צריך הי' לנצל כל פגישה לדברי התעוררות. וכיון שפעולותיו של הנ"ל בכיוון בלתי רצוי, הוא בעיקר מאשר התרגל ביותר, ולא מפני שמתבונן עתה ובא לידי החלטה שכן צריך לעשות, הנה אם יעוררו מדי פעם בפעם מבלי הרף, על גודל ההיזק והחורבן שגורם עי"ז, תמורת שהי' יכול לנצל כשרונותיו להרבות הטוב בעולם בכלל וביחוד בהנוגע לבני ישראל, הנה, סוף סוף, יפעלו הדברים פעולתם, כיון שהאמת מוכרח לנצח, אף כי לפעמים מתארך הדבר.

"מובן שבנדון זה ועד"ז – העכוב אצל הנ"ל הכי גדול, יהי', על פי המדובר בתחלת כל ד' חלקי שולחן ערוך, אל יבוש מפני המלעיגים. והרי מובן הרעש שיעשה בתוככי חוגים אלו, באם הנ"ל יתבונן בשיטתו עד עתה, וכשיבוא לידי החלטה הפכית – יפרסם את זה מבלי כחל ושרק. אבל ע"פ הנשמע, הנה בפעולותיו עד עתה לא נתרשם כ"כ מדעת הרוב. ואם בעניני פורעניות כך, עאכו"כ צריך לנצל אומץ רוחו, במרובה מדה טובה, ולאמר, דברים שאמרת לי לפניכם עד עתה, טעות הם בידי. וע"ד האמור – אם לצד הפורעניות אמרו אל תאמין בעצמך, עאכו"כ בהנוגע לשינוי לטוב,

"ויהי רצון שגם הוא לא יבוש, וידבר בכל האמור ואליבא דאמת, והרי דברים היוצאים מן הלב – כבר הובטחנו שנכנסים אל הלב. ומובן שהרשות בידו להזכיר בשיחה שעושה בזה ע"פ מה שכתבתי לו, באם לדעתו תהי' בזה איזה תועלת בגוף הענין.

”ואז ברשותו גם להוסיף, שבטח זה מזמן אצל הנ”ל נתעוררו ספיקות, אלא שמשתדל בעצמו להשתיק אותם, ותיכף כשנופלים במוחו – לדחותם, וכטבע בני אדם, אשר פוחדים הם לעיין עוד הפעם על נכונות אורח חייהם, שהרי דרוש לזה אומץ לב במיוחד. אבל דוקא מפני שהשפעה להנ”ל על כמה וכמה, ז.א. שתיקון בעצמו יוכפל פי כמה במושפעי, מוכרח שלא יסוג ולא יפתח מפני עריכת החשבון עוה”פ ועוד הפעם”.

בהמשך ממשיך הרבי לדון בעניינים אחרים.

הדבר שהכי מדהים הוא השורה שבה הרבי מסיים את הדיון בנושא: ”ולאות ולמופת לקרובו הנ”ל אשר בא העת לבקורת עוד הפעם על שיטתו בעבר, יהי לו החלום שבסמוך לדבורו עמו” – הסימן שאכן הגיע הזמן שמר זרובבל יעריך מחדש את דעותיו, הוא חלום שהיה לו זמן קצר לפני שיחתך עמו!”

כנראה שהחסיד שקיבל את המכתב הזה מהרבי, נאלץ להילחם בעצמו כדי להתגבר על הקושי הטבעי שכרוך בהעברת מסר שכזה, כי המכתב הבא של הרבי אליו על הנושא (באותו כרך, עמוד שיז) הוא מיום ד’ באדר (כלומר, כמעט שלושה חודשים מאוחר יותר), שאותו הרבי פותח במילים:

”נהניתי במאד לקרות בו, אשר סו”ס עלה בידו לקיים בקשתי ולמסור למר ז. שי’ את הדברים”.

בעוד שהסיפור המופלא הזה מודפס באגרות, השאר די מעורפל. ככל הנראה, כאשר מר זרובבל קיבל את המסר, הוא החוויר והתרגש מאוד, ברור שהוא חווה סערה פנימית. איני יודע אם התחולל שינוי בפועל באורח חייו. אם זה ידוע למישהו, נא לעדכן אותי, וזה יהיה סיפור בפני עצמו. לעכשיו, הבה נתמקד במה שהובא לעיל.

בכל פעם שמישהו מאיתנו שמע את הסיפור הזה, הוא נדהם מרוח הקודש הגלויה של הרבי, יתירה מזו, מהעובדה שהרבי (במקרה זה) חשף זאת בגלוי. מה שלדעתי מדהים ומיוחד בסיפור הזה, היא העובדה שהרבי העלה את חלומותיו על הכתב לעין כול (עותק המכתב – על פי הדיווחים – הגיע לידי מר זרובבל על פי בקשתו) ואף הודפס כלשונו באגרות.

אבל לא זה, לדעתי, הרעיון המרכזי של הסיפור. הרעיון המרכזי של הסיפור, הוא אדרבה, הפצרתו של הרבי מאדם לשנות את אורח חייו; לשנות את מעשיו שהיו בעלי השפעה שלילית במעשים בעלי השפעה חיובית. מדובר בבקשת הרבי מאדם, להתעלם מהקושי ואי הנוחות שכרוך בשינוי כזה, ולהתקדם בסיפור דרכיו בלי קשר למחיר שיצטרך, כמובן, לשלם.

זהו סיפור שממחיש כיצד הרבי להוט כל כך ששינוי כזה יתרחש, עד שהוא היה מוכן, כדי שיתרחש בפועל, לחשוף את רוח קודשו בצורה כה גלויה (דבר שכולנו יודעים שהיה כה זר לו).

היבט זה של הסיפור, לדעתי, הוא זה שנוגע ביותר לכל אחד מאיתנו ולכולנו. כי זה לא רק סיפור על זרובבל, אלא סיפור על כל אחד ואחת מאיתנו.

הרבי קורא לכל אחד מאיתנו להשתנות. אנחנו אולי חסידים, בחורים לתפארת או אברכים, אבל למרות זאת ייתכן שיש תחום אחד או שניים בחיינו, שאינם כפי שהם אמורים להיות. והרבי רוצה שכל אחד מאיתנו יעריך את התנהגותו, יתייעץ עם הרב והמשפיע שלו, ואולי יגיע להכרה שיש תחום אחד או יותר שזקוק לשינוי. ואם נבצע הערכה כנה, נוכל להסיק, שמה שנדרש הוא שינוי דרסטי, כזה שכרוך בקושי ואי נוחות, כזה שעלול להוביל לכך שהחברים והמכרים שלנו יתנו בנו מבטים מוזרים ויאמרו, 'היי, מה נסגר איתך?'

אבל נדרש מאיתנו להתעלם מהקושי ומהאתגרים, ולעשות את מה שצריך לעשות (בין אם זה בתחום של שיעורי תורה, תפילה ביתר כוונה, אהבת ישראל, יחסים בין אישיים, או בהתמסרות גדולה יותר לפעול להביא את המשיח עד שנגיע למצב של "משוגע על משיח").

והמטרה הזו כה חשובה לרבי, עד שהוא היה מוכן לגלות את רוח הקודש שלו. שכן, ככלות הכול, רוח קודשו של הרבי נחשפה בסיפור הנ"ל (לא רק למר זורבל וקרוב משפחתו החב"דניק, אלא) לכל אחד ואחד מאתנו (באמצעות פרסום המכתב באגרות).

יש עוד אינספור סיפורים שאנו שומעים כל הזמן, סיפורים של רוח הקודש וניסים, שמטרתם היא לא פחות ולא יותר מאשר לעודד אותנו לבצע כל שינוי שנדרש.

במוצאי שבת אחד, קיבל הרב לייבל גרונר טלפון מיהודי מחו"ל, שאמר את הדברים הבאים (הרב שמואל בוטמן סיפר את הסיפור שאותו הוא שמע מהרב גרונר):

"ביום שישי, אשתי התעלפה לפתע, ונלקחה לבית הרפואה במצב קשה מאוד. אני מבקש לקבל ברכה מהרבי."

הרב גרונר נכנס לרבי כדי להעביר את הבקשה, והרבי השיב לו: "תגיד לו שהמשבר אירע ב-5:30 בשבת בבוקר. באותו זמן המצב היה מסוכן מאוד לזמן מה, והרופאים לא היו בטוחים מה יקרה, אבל המצב החל להשתפר והמשבר חלף. הרופאים חושבים שמה שגרם לשיפור הוא תרופה מסוימת שהם נתנו, אבל, בפועל, מה שגרם לשינוי היא העובדה שבאותה תקופה חשבתי עליה. ולמה אני מספר לו את זה?" סיכם הרבי, "אז ער זאל וויסן אז פון מיר קען מען נישט באהאלטן" (כדי שידע שממני אי אפשר להסתיר)!

אנו עומדים בחודש כסלו השמח, חודש הגאולה והחסידות. אנו מקווה שכולנו משתתפים ביותר התוועדויות במהלך החודש הזה,

ובוודאי יש לנו יותר הזדמנויות לשמוע סיפורים על צדיקים, על חסידים ועל הרביים.

עלינו לזכור שיש מטרה כללית בכל הסיפורים הללו ובעובדה שהם התגלו, והיא – לטובתנו, לגרום לנו להבין שאיננו יכולים להתחבא מאחורי היומיום ומהפשטות שלנו. עלינו להיות מוכנים לשינוי, אפילו לשינוי דרסטי, בכל תחום שמתבקש.

לצורך העניין, כולנו חולמים חלומות. חסידות מלמדת שהסיבה לכך שהגלות דומה לחלום, "היינו כחולמים", היא תוצאה מכך שאירועים מוזרים נראים רגילים. כשם שבחלום אין היגיון למה שקורה, וחסר היגיון הופך לשפוי והמגוחך הופך לנורמלי, כך גם בגלות, הבלתי רציונלי הופך למקובל.

אם לא היינו שקועים בתרדמה עמוקה זו, כיצד ניתן להצדיק את העובדה שאלוקות, שהיא המציאות האמיתית והקיום האמיתי היחיד, אינה הגורם המכריע במה שאנו עושים ובאופן שבו חיים את חיינו, כשלעומת זאת, העולם, שהוא השקר הגדול ביותר וכל כולו הסתרת האמת (עולם מלשון העלם והסתר), היא המוקד והאובססיה של כל דבר (בסדר, אני מדבר על עצמי, אני לא יודע מה המצב אצלכם)?

אבל המצב הזה יכול להימשך רק עקב העובדה שאנחנו ישנים, הכוחות השכליים שלנו לא מתפקדים כמו שצריך, אנחנו באמצע חלום (שהוא בעצם יותר כמו חלום בלהות).

ולכן ניתן לומר על כולנו:

"ולאות ולמופת לקרובו הנ"ל אשר בא העת לבקורת עוד הפעם על שיטתו בעבר, יהי לו החלום שבסמוך לדבורו עמו".

אם נשים לב למסר של כל הסיפורים ונבין שאנחנו בתרדמה, ושהגלות היא לא יותר מאשר חלום שאין בו היגיון ואסור שהיא

תמשיך – נקבל את הכוח לעשות את מה שצריך כדי להתעורר מהתרדמה, להתעורר מהחלום, ולסיים את הסיוט של העולם כולו, ולהחליף אותו בשינוי המצופה של הגאולה האמיתית והשלימה עכשיו!

לחיים! יהי רצון שכולנו נעשה את הצעדים הנדרשים כדי להתעורר מחלום הגלות, ושהקב"ה יסיים את הסיוט המתארך מדי הזה אחת ולתמיד, בהתגלות המיידית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

לעמוד איתנים

ב"ה. ליל ועש"ק פר' צו, שבת הגדול, חודש הגאולה, ה' אלף ושבע מאות וחמשה ושבעים

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

יש דברים שעדיף לא להתייחס אליהם, במקום להתייחס אליהם שלא בצורה מספקת (כפי שהראב"ד כותב בהלכות תשובה). אני מסופק אם זה חכם לכתוב את הטור הזה. כנראה שעדיף לי לסיים כאן. בכל מקרה, אני חושב שרובכם יכולים להפסיק לקרוא כאן.

אנו מתכוננים לחגוג את י"א ניסן תשע"ה – מאה שנה לבר המצווה של הרבי.

נדמה שרק אתמול התחלנו לשיר את הניגונים שהביעו ודאות, אָז "דער רבי וועט זיין געזונט" ויחזור אלינו. רק אתמול התחלנו להתחבר כל כך למילות השיר "רגע שאומר לי להמשיך להיות חזק, מיין קינד, זה לא ייקח הרבה זמן, כי בקרוב יגיע היום שבו הווילונות כבר לא יהיו סגורים".

אבל אנחנו עומדים 23 שנים לאחר מכן, וחלק אולי ישאלו, "ובכן, אמרנו אז ש'זה לא ייקח הרבה זמן' אבל זה יותר מדי זמן. מה הכוונה כאשר אנו אומרים עכשיו 'זה לא ייקח הרבה זמן', או 'אָט אָט קומט משיח'? אם 'בקרוב' פירושו היום – כפי שהיה אז, זה לא ממש מעודד או מנחם! כמה זמן עוד אפשר להמשיך ולומר 'בקרוב'?, באיזה שלב עלינו לשקול לשנות את הגישה שלנו?"

אחרי כ"ז אדר, לאיש לא היה ספק שלרבי תהיה רפואה שלימה וקרובה. גם כאשר החלו להתגלות פרטים על חומרת המצב, איש לא ראה צורך לדאוג יותר מדי. כולנו הכרנו היטב את הסיפור של ראש חודש כסלו תשל"ח (ורבים אף חוו אותו). אם אנחנו עוברים תקופה קצרה של הסתר, זה רק סיבה לעוד יום טוב חגיגי!

אני זוכר שזמן קצר אחרי כ"ז אדר, חסידים דיברו על המצב. הם העלו השערות, "האם הרבי ישוב אלינו לשבת הקרובה או רק לשבת הבאה?" הם הביעו ביטחון שבפורים הרבי ישוב אלינו.

חסיד חשוב מקראון הייטס עבר במקום ולעג להם, "פורים?!?" הוא קרא בלעג, "יתמזל מזלנו אם נראה את הרבי בי"א ניסן!" רק בשל הכבוד אליו הוא נמלט ללא פגע.

לא ראינו את הרבי בי"א ניסן, וגם לא בי"א ניסן שלאחריו. או בעשרים ואחד "י"א ניסן" שעברו מאז. אבל האמונה עדיין נשארה חזקה. ג' תמוז קרה, ואנחנו התמודדנו עם הניסיון הזה עם כוח ועוצמה. כל התועדות, כינוס, אירוע או סוג אחר של התכנסות, היה גדוש בביטויים של אמונה מוצקה ונדָאות שבקרוב מאוד נתאחד עם הרבי.

למעשה, הדבר היחיד שעליו חסידים "התקוטטו" (מדי פעם...), היה איזה סיסמאות מבטאות בצורה הכי טובה את ההתקשרות שלנו לרבי ואת האמונה המלאה בכל דבריו. וכך זה המשיך שנה אחר שנה.

אבל עברו 23 שנים. האם אנחנו עדיין אומרים את אותן סיסמאות? האם אנשים לא מתחילים להסתכל עלינו כמו טיפשים? האם אנחנו מתחילים להישמע לא משכנעים? באיזה שלב עלינו להעריך מחדש את משמעות המילה "בקרוב" או "אָט אָט"?

ובכן, השאלה היא שאלה נושנה. למעשה, זה לא שונה בהרבה מהסתירה ההיסטורית לכאורה בין אמונה לביטחון שהטרידה כל כך הרבה הוגי מחשבה יהודים.

אני רוצה לציין גמרא בתחילת מסכת עבודה זרה. הגמרא מספרת, שבאחרית הימים אומות העולם יתלוננו לקב"ה על כך שבני ישראל מקבלים שכר והם לא. לאחר שנאמר להם שבני ישראל שמרו על תורה ומצוות ולכן זכו לשכרם, יתנגדו האומות בטענה שלא היה

להם סיכוי הוגן, כיון שהם לא קיבלו את התורה (ולא הוכרחו לקבלה, כפי שהיה עם בני ישראל).

לבסוף, אחרי ויכוח ממושך שבו הם יבקשו הזדמנות שנייה, הקב"ה יאמר להם: "אתם יודעים מה? יש לי מצוה קלה שנקראת סוכה; קיימו אותה".

מיד ילך כל אחד מהם ויבנה סוכה בראש גגו. אבל הקב"ה יקדיר עליהם את החמה בתקופת תמוז, וכל אחד מהם יבעט בסוכתו ויצא.

ההבדל בינינו לבין עמים אחרים הוא שהתורה והמצוות שלנו אינן מוגבלות למתי שנוח לנו לקיימן. כשחם, מזיע, מביך ולא מתאים – בזה אנחנו נבדלים משאר העמים.

בשנות המ"מים והנו"נים זה היה "באופנה" והגיוני להיות קיצוני בנוגע למשיח, זה היה נורמלי לחלוטין להאמין באופן מוחלט שמשיח יבוא מיד, עוד לפני החג הבא, לפני הקיץ וכן הלאה. הספקנים המושבעים היו צריכים להיות עקשנים מאוד כדי להצדיק את הספקנות שלהם.

אבל עכשיו, יש שאלות שקשה (לחלק מאיתנו) לענות עליהן, מה בעצם ההבדל בין "אָט אָט" של אז והיום (אם יש כזה)? איך אנחנו יכולים להיות כל כך בטוחים? כעת המצב מרגיש – לחלקכם – כמו שמש קופחת. זה גורם לכם אי נוחות ולהזיע. אבל זה הפירוש של להיות יהודי. ידינו לא נרפות כי נראה לנו שהמצב נגדנו (כבסיפור המפורסם ש"המופת הוא שאני עדיין חסיד!"). להיפך, כעת זו אמת המדידה האמיתית. עלינו למצוא בעצמנו את הכוח לחגוג את י"א ניסן הזה באותן התלהבות, התרגשות, אמונה ותמימות כמו בשנות המ"מים והנו"נים וכו'.

תנו לקב"ה לראות שהניסיון הסתיים מבחינתנו, ושהוא בתורו

יסיים תיכף ומיד את תקופת ההסתרה, ויביא לעולם את הגאולה
הנצחית עכשיו! לחיים!

הרב עקיבא וגנר

פשוט תקשיב

ב"ה. עש"ק פר' צו, שבת הגדול, ה' אלף ושבע מאות וחמשה
ושבעים

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

את הסיפור הבא שמעתי בשבת האחרונה, והוא אומת עם בעל
המעשה:

זמן קצר אחרי שר' יצחק קוגן (הצדיק מלנינגרד) יצא
מרוסיה, הייתה לו יחידות עם הרבי. היה זה אחרי שהרבי
הפסיק לקבל אנשים ליחידות אישית, והרבי שוחח עמו
ב"גן עדן התחתון" במשך כשעה.

הרב קוגן היה סלבריטי גדול, ומשך תשומת לב רבה בכל
מקום אליו הגיע. היה בחור אחד שהיה מאוד סקרן לשמוע
את השיחה שלו עם הרבי. הבחור מצא מקום חבוי, שבו הוא
הצליח ללחוץ את אוזנו אל הקיר ולצותת לשיחה.
לתדהמתו, השיחה התנהלה ברוסית, שפה שהוא לא ידע
כלל! הוא המשיך להקשיב במשך 10 דקות, אך לבסוף הרים
ידיים והלך הביתה.

אותו בחור הוא היום שליח של הרבי בפלורידה, ולפני
כמה שנים הוא "נתקל" ברב קוגן במהלך כינוס השלוחים.
הוא ניצל את ההזדמנות ואמר לרב קוגן שיש לו וידוי ("את
חטאי אני מזכיר"), ושיתף את סיפור ניסיון הציתות הלא
מוצלח.

כאשר השליח סיים את דבריו, ניצוץ של הבנה הבזיק
בראשו של הרב קוגן. "עכשיו אני מבין מה קרה", אמר.
"במהלך השיחה, הרבי דיבר אליי בידיש. לפתע, הרבי עבר

לרוסית. הוא דיבר ברוסית בערך כעשר דקות, ואז, באופן בלתי מוסבר, חזר לידיש!"

הלקח הברור בסיפור, אני מניח, הוא שאם אתה לא צריך לשמוע משהו, אתה לא תשמע אותו. לא משנה כמה גאוני, יצירתי ומתוחכם תנסה להיות. לא תשמע מילה אחת יותר ממה שאתה אמור לשמוע.

הדבר מומחש עוד יותר מההתוועדויות של הרבי המהר"ש. באותו זמן היה מקובל שהנוכחים שומעים רק חלקים מההתוועדות. באופן קבוע, חלקים מההתוועדויות והשיחות נשמעו רק אל מי שהדברים הופנו. יתכן ובאולם נכחו אלפי חסידים, אך כל אחד יצא עם מסר אישי עבורו.

אבל אולי הסיפור מלמד אותנו גם הוראה הפוכה: אם שמעת משהו, תהיה בטוח שהייתה לך את היכולת לשמוע. אין שום מחסום שיכול לעמוד בדרך של המסר המיועד להגיע אליך. התנאי ההכרחי היחיד, הוא הנכונות שלך להקשיב!

כולנו מתכווננים ליום הבהיר י"א ניסן. כל אחד מאיתנו, בדרכו שלו, מנסה להיות מוכן. כל אחד מנסה, בדרכו שלו, להתחבר לרבי בצורה חזקה יותר מבעבר. ורבים מנסים בכל דרך שהיא, לשהות בחלק מהתאריך של יום הבהיר זה בד' אמותיו הגשמיות של הרבי.

כולנו מודעים מאוד להעלם והסתר שבו אנו נמצאים. אנו מתמלאים בכמיהה לראות שוב את פניו הקדושות של הרבי ולשמוע את השיחות והמאמרים.

אבל אולי כדאי שנזכור: הטבע אינו יכול להפריד בינינו, ונסיונות חיצוניות אינן יכולות למנוע מאיתנו לראות או לשמוע את הרבי, אם אכן נועדנו לשמוע או לראות אותו.

כל מה שאנחנו צריכים לעשות זה לוודא שאנחנו אמורים וראויים לכך!

ויש להאריך בזה, אבל כבר כתבתי עמוד ארוך של ברבורים, אז
אצטרך להשאיר את זה ב"תן לחכם ויחכם עוד"!

לחיים! יהי רצון שנעשה את חלקנו כדי שנוכל לראות ולשמוע
את הרבי, ושהקב"ה יעשה את שלו כדי שנוכל בחג הזה (החל מי"א
ניסן) לשהות ביחד עם הרבי במובן הפשוט ביותר, בהתגלות
המיידיית של משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

שמחה או ביטול? שניהם

ב"ה. ליל ועש"ק פר' חיי שרה, מברכים חודש כסלו "חודש הגאולה", שבת כ"ה חשון "דין – דהספרים – נצח", שנת "בטחו בה' עדי עד כי ב'י-ה' צור עולמים" לפ"ק, שנת הקהל

בוגרים יקרים שיחיו!

שלום וברכה!

אחד מתלמידיו המוכשרים ביותר של המגיד וידידו של אדמו"ר הזקן, היה ידוע בכינוי "הוואָלפּער". בזמן שהוא למד אצל המגיד הוא היה החוזר הטוב ביותר של תורת המגיד. כאשר הוא דיבר, הכול היה ברור והקהל הבין את דבריו. הוא ואדמו"ר הזקן היו התלמידים היחידים שהצליחו לעקוב אחרי החסידות של המגיד מתחילה ועד הסוף מבלי להגיע לכלות הנפש.

איש לא ידע מה הוביל לנפילתו של הוואָלפּער. המגיד פעם אמר ש"תולעת אוכלת בו". בשלב מסוים, הוא נקלע לדיכאון ונפל לטיפה המרה.

הוא לא דיבר על עצמו. בכל מקום שאליו הגיע בנדודיו, הוא פלט פניני תורה, חכמה, וסודות תורה עמוקים ביותר. ככל שלגם יותר מהטיפה המרה, כך "יצאו" יותר סודות התורה. אנשים שלא הבינו אותו לעגו לו.

יום אחד הגיע הוואָלפּער לליאזנא שברוסיה הלבנה, ופנה אל בית המדרש המקומי. אדמו"ר הזקן חזר שם מאמר חסידות בפני חסידיו. הוואָלפּער ישב בפניה והקשיב היטב לתורת הרבי. איש לא שם לב אליו.

כאשר אדמו"ר הזקן סיים את המאמר, הוא יצא מבית המדרש. הוואָלפּער אף הוא יצא מבית המדרש, כשתרמיל

על כתפיו כדי להמשיך בנדודיו. אך לפני שעזב, הוא הכריז: "אה, כולנו אכלנו מאותה קערה, אבל הוא קיבל את כל הגעדיכטע (המנה הכי מובחרת)".

השמועה נפוצה, ודברי הזר הגיעו לאוזניו של אדמו"ר הזקן. "זה היה הוואָלפער", אמר הרבי. "אם הייתי יודע שהוא כאן, הייתי מנסה לגרום לו להישאר איתנו כדי שלא יצטרך יותר לנדוד".

הסיפור של הוואָלפער התפרסם ברחבי רוסיה הלבנה. אם חסיד כלשהו היה שומע שיכור מדבר על מושגים רוחניים, הוא לא היה משחרר אותו, אלא מקשיב היטב (יש כאלה שעושים את זה עד היום...). כי אולי השיכור הוא הוואָלפער, והמאזין ישמע איזו פנינה של חוכמה.

פעם אחת בעת ביקור בפונדק, שמע אחד מחסידי אדמו"ר הזקן שיכור מדבר על סודות התורה. החסיד הזה שמע על הוואָלפער, ולכן היטה אוזן. מהדברים השונים ששמע מאדמו"ר הזקן, הוא הבין שבוודאות מדובר על הוואָלפער. החסיד התרגש מאוד.

כאשר הוואָלפער עזב את המקום, נכנס החסיד לחדרו והחל לחטט בחפציו, בתקווה למצוא כתב יד שמכיל מאמר חסידות של המגיד או אוצר אחר. כל מה שהוא מצא זה כמה סמרטוטים.

לפתע חזר הוואָלפער ותפס את החסיד הנבוך על חם. "מה אתה מחפש בתרמיל שלי?" שאל הוואָלפער. "גנבת ממך משהו?"

החסיד לא היה יכול לעשות יותר מאשר לומר את האמת: הוא שמע על גדלותו של הוואָלפער אצל המגיד הגדול, והוא חיפש כמה כתבי יד שהוא היה בטוח שנמצאים ברשות

הוואָלפּער (הדחף לבצע "חסידישע גניבה" כנראה החל כבר אז).

"זו הבעיה של החסידים היום", נהם הוואָלפּער. "עבורנו, החסידים, הרבי והתורה היו אחד; לא היינו צריכים דברים כתובים. כיום, הרבי והחסידים הם ישויות נפרדות; לכן צריך כתב יד".

אחד הנושאים שחוזרים על עצמם ב(לפחות בשניים מה)מאמרים של תחילת חיי שרה הוא בסיכונים הקשורים בשמחה: מצד אחד, שמחה היא חלק מכריע בעבודת ה'. אבל יש בה סכנות. הבעת שמחה קשורה תמיד עם תחושה עצמית, ההיפך מביטול. שמחה וביטול נראים כסותרים זו לזה, ולכן שמחה, למרות חשיבותה העצומה, יכולה להוביל לתוצאות שליליות הנובעות באופן טבעי מתחושה עצמית ועיסוק בעצמי.

אך במאמרים הללו מבואר שיש פתרון: זה נקרא "ביטול בעצם". כאשר הביטול הוא לא מי שאתה, אלא משהו שאתה עושה, משהו שאתה כופה על עצמך, אז הביטול והשמחה אכן סותרים. במילים פשוטות, או שהאדם פועל בביטול – הכרוכה בהתבטלות עצמית, או בשמחה – הכרוכה בהעצמה עצמית. אולם כאשר האדם בטל, כאשר הביטול שלו הוא מי שהוא, אז אפילו ההתפשטות שלו – רגשות השמחה והסיפוק שלו מעצמו, הולכים יד ביד עם הביטול שלו, כי זה האני האמיתי שלו. זה ביטול שמתפשט ובא לידי ביטוי.

כפי שאמר הוואָלפּער לחסיד: כאשר הרבי, החסידים והחסידות הם בעצם אחד – אז הכול מתחבר, ולא צריך לחפש דרכים לאחד ביניהם.

הנה סיפור שימחיש זאת במידת מה:

ר' שמואל דוד רייטשיק ע"ה היה שליח בקליפורניה. הוא נהג להתפלל בשטיבל בלוס אנג'לס. ר' שמואל דוד היה

מורם מעם וזכה להערכה הגדולה ביותר בכל העולם, היה זה אך טבעי שמקומו בשטיבל היה באחד המקומות המכובדים ביותר במזרח.

פעם, ידידו של ר' שמואל דוד ביקר אצלו, והצטרף אליו לתפילה בשטיבל המקומי. לאחר התפילה, ניגש ר' שמואל דוד לידידו בהתנצלות כאילו נתפס באיזה פשע חמור. הוא התנצל בפני חברו על כך שישב במקום כה מכובד. כדי להצדיק את עצמו, הוא סיפר שהרבי הורה לו שבכל מקום, עליו לגשת ולשבת במקום שלדעתו הרבי הקודם היה מכבד אותו לשבת (שכן הוא מייצג אותו). ומכיוון שהוא יודע שהמקום המתאים ביותר לרבי הוא במזרח, לא הייתה לו ברירה אלא לשבת שם.

החבר היה בהלם. מעולם לא עלה בדעתו שר' שמואל דוד צריך לשבת במקום אחר. כל שאר מתפללי בית הכנסת ביחד לא הגיעו לקרסוליו של ר' שמואל דוד (וכל מי שהכיר אותו יודע שזו לא גוזמה). אולם בעיניו, הייתה זו עבירה לקבל כבוד כזה, הוא היה "אנוס על פי הדבור" – ורק בגלל ההוראה הברורה שקיבל מהרבי הוא חש חובה לנהוג כך.

הרב רייטשיק היה בטל ממש. זה היה חלק מעצם הווייתו. לכן הוא היה יכול לשבת במקום הכי מכובד בבית הכנסת וזה לא השפיע על הביטול שלו. אדרבה – הביטול גרם לכבוד. אמונתו הפנימית, שזה לא נועד עבורו אלא עבור הרבי (ולכן מכבדים אותו) גרמה לו להרגיש צורך לשבת שם.

כפי שמוסבר במאמרי החסידות הללו, זה היה ההישג של שרה אמנו. בניגוד לנוח וחוה, שניסיון השמחה הוביל לתוצאות שליליות (בגלל הסיכון הגלום בכל עבודה הכרוכה ברגשות עצמיים), שרה הצליחה לחוות את השמחה הגדולה ביותר ובו-זמנית להיות בביטול מוחלט. הסיבה לכך היא, שאצלה (ובספירת המלכות, שהיא ייצגה) הביטול הגדיר את עצם הווייתה, ביטול בעצם, ולכן השמחה וביטויי

רגשות השמחה האישיים שלה היו בסך הכול ביטויים נוספים לביטול שלה (שהיווה את כל מציאותה).

ניתן לראות אדם שעובד על עצמו כדי להתנהג (ולהרגיש) בטל. הביטול – או הענווה – הוא משהו שהוא מיישם ומחזיר בחיי היום-יום שלו. אבל זה לא הוא. כאשר אדם זה יתחיל להפגין שמחה, לרקוד ולשיר ולדבר בשמחה, הוא יאבד את הקשר עם הרגש של הביטול, דבר שעלול להוביל לירידה ביראת שמיים או בקבלת עול בפועל (כפי שקרה, באופן מסוים, לנוח וחווה). מסיבה זו, בחגים, כאשר המצווה היא לשמח, בית הדין היה צריך לשלוח שוטרים כדי לוודא שלא יהיו תוצאות שליליות.

עם זאת, לפעמים אתה יכול לראות יהודי חסידי אמיתי שכל הווייתו ביטול. זה לא משהו שהוא מתאמן עליו או עובד עליו – זה מי שהוא. הוא יכול להתוועד בשמחה ובהתרגשות, הוא יכול לרקוד (על השולחן, כמובן) ולשמח, אבל הכול ביטוי של תחושת הביטול שלו; ולכן הוא אף פעם לא סוטה אפילו טיפה מתחושת הביטול שלו, והשפעתה על הביטול שלו אינה פוחתת.

[פעם, בשמחת תורה, הרבי הרש"ב (בעל יום ההולדת של השבוע האחרון) התבונן על שני תמימים רוקדים יחד. שניהם היו בחורים חסידיים מאוד, מהתמימים הראשונים, ובכל זאת, היה הבדל ביניהם.]

לאחר שהתבונן בהם כמה רגעים, אמר הרבי הרש"ב לרבי הקודם – שהיה המנהל שלהם: "ער (הצביע על אחד מהם) טאנצט מיט קבלת עול, און ער [הצביע על השני] טאנצט מיט פריקת עול".]

רמה זו של ביטול בעצם, שמגדירה את כל המציאות שלנו, היא דרגה גבוהה מאוד (ונראית כבלתי ניתנת להשגה). אך הרבי מדגיש שזו ההוראה מפרשת השבוע, ולפיכך משהו שכולנו חייבים לשאוף אליו.

* * *

אין ספק שגולת הכותרת של השבוע הזה היא כינוס השלוחים העולמי. רעיון זה מגדיר "מה זה שליח". עבודת השליחות אינה דבר חיצוני, דבר שהשליח עוסק בו או מעורב בו; הוזהות של השליח ועבודת השליחות הן אלו שמגדירות את מציאותו של השליח.

זהו סוד ההצלחה של השלוחים. כמו בסיפור עם הרב רייטשיק, הוא הצליח לשבת במזרח כי זה לא היה הוא – זה היה הרבי, כך גם השליח יכול לפעול את הכול בכל מקום, ללא הגבלה, כי זה לא הוא – זה הרבי. גם פעילויות שדורשות מעורבות של רגש, כוחות, אסטרטגיה ויכולות וכו' הן שליחות, כי עצם הווייתו היא שליחות, ולכן זה מחלחל בכל היבט של אישיותו ויכולותיו.

המעורבות שלו בתקציבים ומשכנתאות, קמפיינים ותוכניות אינה מסיחה את דעתו מהיעד הסופי שלו, כי הכול במהותו הוא שליחות, ואין שום דבר אחר.

כאשר נצטרף השבת לחגוג את השלוחים ואת השליחות, הבה נתמקד בהוראות החשובות לשליחות שניתן ללמוד מפרשת חיי שרה, ונצל את העוצמה, ובעיקר את האנרגיה האדירה, הנובעת מכינוס השלוחים, לסיים בהצלחה את השליחות החשובה והסופית, לקבל את פני משיח צדקנו עכשיו!

לחיים! יהי רצון שכל אחד מאיתנו יעבוד על הרעיונות והמושגים של השליחות כפי שהם נוגעים לעבודת ה' שלנו, ואין ענין יוצא מידי פשוטו. כל אחד צריך להמשיך בשליחות ולהקדיש את חייו לבצע את השליחות של הרבי, וביחד, נסיים את השליחות בהתגלות המיידית של משיח צדקנו – השליח האולטימטיבי – תיכף ומיד ממש!!!

הרב עקיבא וגנר

יחידות בזמן הזה

ב"ה. ליל ועש"ק פר' ויקרא (שבת דרשת שבת הגדול) "חודש הגאולה", שבעים שנה, תשפ"א.

בוגרים יקרים:

שלום וברכה!

את הסיפור הבא שמעתי מהרב מנחם מענדל אהרונוב שיהיה בריא [ע"ה]:

איש עסקים אחד, היה בנסיעה הרחק מביתו כשפרצה מלחמת העולם. המלחמה הבדילה בינו לבין מקום מגוריו. והכי גרוע, מבני משפחתו. לחזור לביתו כבר היה דבר לא מציאותי. מלבד זאת שנהיה הוא פליט חסר כל באחת, נותק הקשר עם בני משפחתו, ואין הוא יכול לדעת מה עלה בגורלם. וכך נע ונד ממקום למקום. ובכל עיר ועיר אליה נקלע היה מנסה לברר מה עלה בגורלם של בני משפחתו, אך ללא הצלחה.

וכך, אחד המקומות אליהם הגיע בנדודיו הייתה העיר רוסטוב. וגם שם ניסה לעשות את כל אשר היה ביכולתו לנסות לאתר את בני משפחתו, אך ללא הצלחה. בצר לו, שטח את כאבו בפני מישהו שפגש ברוסטוב. והשיבו הלה: "כאן ברוסטוב ישנו 'אוהל' שבו טמון יהודי צדיק (כוונתו הייתה לכ"ק אדמו"ר הרש"ב), ורבים שבאו להתפלל על ציונו נושעו. הייתי מציע לך גם כן, ללכת על ציונו ולהתפלל".

בצר לו, ומהעדר פתרונות אחרים הלך מיודענו להשטח על ציון הצדיק. משהגיע ל'אוהל', אכן שפך את ליבו ובדמעות התחנן בתפילה להקב"ה, שיעזור לו להתאחד מחדש עם בני משפחתו.

ביציאתו מן האוהל פגש יהודי בעל מראה חסידי, זקן אדמדם עיטר את פניו. אותו חסיד פנה אליו בהושיטו לו את ידו לברכת 'שלום עליכם'. "מה אתה מחפש כאן ברוסטוב, ואיך אוכל לעזור לך" שאלו החסיד.

סיפר לו היהודי את סיפורו וסיים כשהוא נאנת: "אינני יודע מה עלה בגורלם של אשתי ובני משפחתי, ומה מאוד הייתי רוצה להצליח לשמוע מהם אות חיים!"

"לא רחוק מכאן, רק כמה שעות נסיעה" השיב לו החסיד, "נמצאת עיירה שהרבה פליטים מאזורי המלחמה פנו לשם. אולי תנסה את מזלך וסע לשם, אולי תפגוש שם את משפחתך".

הרבה מה להפסיד לא היה לו, ומיד חיפש כיצד להגיע לאותה עיירה. וכשהגיע לאותה עיירה מה רבה הייתה הפתעתו ושמתו לפגוש שם את בני משפחתו בריאים ושלימים!

מכיון שהמלחמה הייתה בשיאה, כן גם הסכנה הלכה והתקרבה לאזור רוסטוב, החליטו בני המשפחה לברוח לעומק רוסיה, שם יהיו בטוחים יותר. וכך לאחר גלגולים התיישבו בני המשפחה בעיר סמרקנד.

בסמרקנד התיישבו הרבה פליטים מכל הקהילות והסוגים, אמנם כולם הגיעו לשם מאותה סיבה, אך בהגיעם לשם כל קהילה החלה לדאוג לעצמה, לחיידר, לשטיבל וכיו"ב.

לא כן חסידי חב"ד. מיד כשהליובאוויטשערס הגיעו לסמרקנד, החלו לדאוג לחינוך של כל היהודים מכל הסוגים והמינים.

ומשכך, כשאותו יהודי היה צריך לשלוח את ילדיו לחיידר, בחר הוא לשלוח אותו לחיידר התבד"י. וכך מצא את עצמו

לאט לאט מפתח קשר עם חסידי חב"ד שבעיר, והחל להשתתף בהתוועדויות ולאט לאט התקרבו.

וכך באחד מהיומא דפגרא, השתתף הפארברענגען, ואחד החסידים שישב לצידו רצה 'להכיר' לו את חסידות חב"ד, והראה לו תמונות מהרביים. "זהו האדמו"ר הזקן המייסד של חסידות חב"ד' החל החסיד להסביר, "וזה הצמח צדק" וכך עד שהגיע לדבר על הרבי הרש"ב, "זהו הרבי האחרון שנפטר לפני כמה שנים ומנוחתו כבוד בעיר רוסטוב.

"מה אתה סח?" השיב לו היהודי בתמיהה, "אלו שטויות? נפטר אמרת" המשיך האיש, "אני בעצמי הייתי לפני זמן לא ארוך ברוסטוב ופגשתי את היהודי הזה שבתמונה, אני ראיתי אותו במו עיני, ואף דיברנו, והוא היה זה שהציע לי לנסוע לעיר שבה מצאתי את בני משפחתי. אולי זקנו היה לבן יותר ממה שבתמונה, אבל הוא היה בוודאי חי!" סיים האיש את דבריו.

אנחנו נמצאים שבת לפני י"א ניסן. בא נלמד שיחה - או על כל פנים נקודה משיחה - מהרבי שקשורה עם פרשת ויקרא, קרבנות, י"א ניסן ופסח, ואולי גם עם הסיפור דלעיל:

אחד הדברים החשובים שהיו בבית המקדש ובמשכן, והיו מחברים את בני" עם הקב"ה - היה עבודת הקרבנות. בימינו שאין לנו בית המקדש ואין אפשרות להקריב קרבנות, חז"ל מחמדים אותנו שיש דברים שהם במקום קרבן ועל ידם אפשר לקיים את ענין הקרבנות גם בימינו. בין אם על ידי לימוד תורה 'כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה' ובין על ידי תפילה וכמ"ש 'ונשלמה פרים שפתינו'.

אמנם, תשלומי הקרבנות ע"י לימוד תורה ותפילה אפשר להבין בכמה אופנים:

(א) על ידי לימוד התורה מגיע האדם לאותה התוצאה אליה מגיע ע"י הקרבן. שכמו שע"י הקרבן מתכפרים עונותיו, כן הוא על ידי לימוד התורה. אך אין זה שהלימוד הוא כמו הבאת הקרבן.

(ב) למעלה מזה, יתכן לבאר, שהאדם עצמו הלומד תורה הוא כמי שהקריב קרבן. אך מ"מ גם כאן זה רק שהאדם הוא כמי שהביא קרבן. אך אין זה שהלימוד שלו הוא כקרבן אלא שהאדם נמצא במדריגת אדם שהביא קרבן.

(ג) ולמעלה מזה, הוא בענין התפילה. שהתפילה עצמה היא כקרבן. לא רק שהמתפלל הוא כמי שהביא קרבן, אלא שתפילתו היא כקרבן. שלכן מצינו שישנם הגבלות בזמני התפילה 'זמן תפילה' וכו' שלא מצינו בלימוד התורה. והוא לפי שתפילה היא כקרבן שיש לו זמנים מסוימים ומוגדרים.

אך, עם כל המעלה שישנה במדריגה הג' זהו רק שהתורה מחשיבה את עבודת האדם כאילו הקריב קרבן על ידי תפילתו, וכאילו תפילתו חשובה קרבן. אך בפועל ממש אין נמצא בבית המקדש ואין הוא 'חווה' את הקרבת הקרבן בביהמ"ק. וזה מביא אותנו לדרגה הד) בזה: אמירת סדר קרבן פסח בערב פסח. אז, לא רק שאנחנו לומדים הלכות שבתורה בענין הקרבנות, אלא אנחנו מתארים בפרטיות את אופן הבאת הקרבן בבית המקדש על כל הפרטי פרטים שבזה.

זאת אומרת, באמירת סדר קרבן פסח, לא זו בלבד שיש לנו את המעלה שיש לנו את התוצאה שזה נחשב שהבאנו קרבן, ולא רק שהאדם נמצא במדריגה כאילו הביא קרבן, ולא רק שאמירת סדר קרבן פסח היא הקרבן כי אם שע"י אמירת סק"פ אנחנו גם חווים את הבאת הקרבן.

אף שהיה ניתן לחשוב, שאם יש לנו את כל המעלות הללו בסדר קרבן פסח, עד שאפילו יש לנו את ה'תחושה' שהייתה בהקרבה, אזי לכאורה פחות מורגש העדרו של בית המקדש. אך אנו רואים שהוא להיפך. דווקא לגבי אמירת סדר קרבן פסח אנחנו מוצאים שצריך 'יידאג על חורבן בית המקדש ויתחנן לפני ה' בורא עולם שיבנהו במהרה בימינו'.

הרבי מסביר את מיוחדותו של קרבן פסח, שדווקא בו ניתנת לנו האפשרות ממש להרגיש שאנחנו נמצאים בבית המקדש ומשתתפים בהבאת הקרבן, לא משנה באיזה זמן ומקום אנחנו נמצאים - הוא לפי שזה קרבן של 'פסח'. יציאת מצרים. התעלות מכל ההגבלות. וזה נותן לנו את האפשרות ממש להרגיש את הקרבת הקרבן איפה רק שלא נהיה.

ועתה, ננסה להשליך מכך על מצבינו. אנחנו נמצאים אחרי כ"ז אדר, ואחרי ג' תמוז ג"כ. זמן של העלם והסתר. חושך גדול. אך גם בזמן הזה ניתנו לנו הדרכים איך להתקשר ולהתחבר עם הרבי. אחד מהם הוא כתיבה לרבי, וההליכה אל ה'אוהל'.

וגם בזה ישנם דרגות, זו למעלה מזו כבענין הקרבנות:

יש ההולכים לאוהל בשביל התוצאה. כמו שלפני ג' תמוז היה אפשר לכתוב לרבי ולקבל ברכה, כן הוא גם עתה, אפשר להגיע לאותה התוצאה ע"י ההליכה לאוהל. ואני רואים המוני יהודים שבאים לאוהל ונושעים בדרכים פלאיות.

וישנם כאלו אפילו, שאינם חסידים, ואינם מתיימרים להיות חסידים, ואדרבה הם הראשונים לבקר את ליובאוויטש, אך מצד שני הם אנשים פרקטיים ופרגמטיים, והם יודעים מה הכתובת הנכונה, איפה אפשר לקבל ברכה, ולכן כשהם יהיו בצרה הם יתייצבו באוהל באמצע הלילה (בתקווה שלא יראו אותם יותר מידי) ויבקשו את ברכתו של הרבי.

וכל זה זה המדריגה הנמוכה. שמתרכזת אך ורק בתוצאה.

למעלה מזה, הוא מי שהולך לאוהל לא רק בשביל הברכה, ה'תוצאה' כ"א, הוא רוצה להרגיש כמו חסיד אצל הרבי ביחידות, ורוצה ולקבל מזה את ההתעלות הרוחנית בעבודת ה' שלו

דרגה נעלית אף יותר, היא אצל מי שהליכתו לאוהל היא ממש כמו יחידות. הוא מתייחס אליה כמו יחידות, ומתכונן אליה כיחידות.

אך גם אצל חסיד זה, זהו רק בידיעתו שלו. הוא יודע ומאמין באמת לאמיתו שזה כמו שהוא נמצא ביחידות, או למשל חסיד שנמצא ב770 שהקירות 'ספוגים' ברבי, ויודע שהוא נמצא 'ליד' הרבי. אך עדיין, בתחושתו האישית אין זה דומה כלל לתחושה של להכנס לרבי ליחידות.

[בפעם הראשונה שבה הגעתי לקראון הייטס עם כל המשפחה היה לצורך 'שמחה', הייתי בחור צעיר בגיל העשרה, והתחלתי אז כבר להתקרב לליובאוויטש. בשעתו ידעתי שדודי הר' חדקוב משמש כמזכירו האישי של הרבי, ורציתי לנצל את מעמדו כדי שהוא 'יסדר' לי יחידות אצל הרבי. על אף שזה היה כבר בתחילת המ"מ'ס, והרבי כבר לא קיבל ליחידות יותר, קיוויתי שע"י הרב חדקוב אצליח בכל זאת להתקבל ליחידות.

וכך כשהגענו ל770, הזמין אותנו הרב חדקוב להכנס למשרדו (בסוף המסדרון ב770). משרדו היה קטן והצטופפנו שם כל המשפחה ואז אמא שלי ביקשה ממנו בשבילי להכנס ליחידות. הרב חדקוב ענה, כי הרבי הסביר שעכשיו במקום יחידות יש פארברענגען, ואדרבה יש מעלה בפארברענגען יותר מיחידות שיש כאן את המעלה של ה'רבים'. ואם אני רוצה אני יכול 'להכנס ליחידות' באופן הזה.

מיותר לציין, שהייתי מאוכזב. על אף שכמוכן קיבלתי את דברי הרבי ללא הרהור, וגם האמנתי שבוודאי יש מעלה

בפארברענגן על פני יחידות, ושזה באיזהשהוא אופן רוחני במקום היחידות - אך בפנים בוודאי לא הרגשתי כך, לא הרגשתי שזה יהיה במקום יחידות, על כל פנים בעיני.

ובוודאי בעיני בחור צעיר שחושב (וכנראה עדיין חושב) שאילו רק היה זוכה להכנס ליחידות 'אמיתית' הרבי היה פותר את כל בעיותיו והופך אותו ל'מענטש', ליהודי חסידי, וכל חייו היו שונים בתכלית - אפשר להבין כמה קשה היה זה להאמין שהפארברענגען הוא באמת במקום היחידות]

אך ישנה דרך לחוות את הקשר שלנו עם הרבי ממש כמו שהיה לפני ג' תמוז. לא רק לקבל את הברכה, ולא רק להאמין שיש לנו האפשרות 'להיות ביחידות' גם כשלא מרגישים זאת, אלא ניתן אפילו להרגיש זאת בפו"מ.

הרבי פעם סיפר מה שראה אדמו"ר הרי"צ, איך שהרבי נ"ע נכנס ליחידות אצל אביו הרבי מהר"ש לאחרי הסתלקותו, וממש היה, והרגיש ביחידות ממש. ואף שזה סיפור אודות 'רבי', אבל מכך שהרבי סיפר את זה לנו, סימן שיש לזה שייכות אלינו במדריגה שלנו.

ומי שחושב, שמי שירגיש את הקשר עם הרבי עתה כמו שזה היה לפני ג' תמוז, אזי לא ירגיש את ההעדר, ואת ההעלם והסתר - אזי ההיפך הוא הנכון, דווקא בקרבן פסח אנו אומרים ש'דאג על חורבן הבית ויתחנן להקב"ה שיבנהו'!

אבל כדי להגיע לאותה מדריגה, ולאותו גילוי, אנחנו צריכים להתעלות קצת מהגלות שלנו, אנחנו צריכים לעשות 'יציאת מצרים'. ואז יש בכוחנו לבקוע את חושך הגלות ולהתחבר עם הקב"ה הבלי גבול.

אנחנו נמצאים עתה בחודש ניסן, חודש שכולו גאולה, וזהו בוודאי זמן מתאים בשבילנו שנוכל לצאת מה'מצרים' שלנו, מהגלות שלנו,

ולחיות חיים יותר 'גאולתיים'. ובמימים אלו שאנחנו מתכווננים לי"א ניסן, אנחנו צריכים לנסות לחיות ולהרגיש את הקשר הזה עם הרבי באופן הכי 'חי' שאפשר, ושהקשר זה יהיה יותר חזק מכל העולם והסתר.

ודווקא תחושה זו תדחוף אותנו להרגיש חזק יותר את הציפייה שלנו לביאת הגאולה השלימה, למטה מעשרה טפחים, ואז נזכה לפארברענגען י"א ניסן הגדול ביותר שהיה אי פעם בביהמ"ק השלישי עם הרבי תיכף ומיד ממש!

לחיים! בואו ננצל את חודש זה, חודש הגאולה, לחיות באופן גאולתי יותר, לצאת מההגבלות מההעלמות וההסתרים, ולהרגש ולחוש גאולה. והקב"ה גם הוא 'נצל' את זה שזה חודש הגאולה וישלח לנו את משיח צדקינו בקרוב ממש!

הרב עקיבא וגנר

אתה, אני, אנחנו

ב"ה, ליל ועש"ק פרשת וישלח, יום הבהיר י"ד כסלו "דער טאג וואס האט פארבונדן מיר מיט אייך און אייך מיט מיר", ש"ק שמיני'ה מתברך חג החגים י"ט כסלו ראש השנה לדא"ת, שנת הי"ה תהא שנת פדותינו בא לפ"ק

בוגרים יקרים:

שלום וברכה!

ללא ספק, כולם מכירים היטב את סיפור חג הגאולה דיי"ט כסליו, אך מאחר ו:"הימים האלו נזכרים ונעשים" אחזור על חלק מסוים המאסר של אדמו"ר הזקן. הסיפור מובא ברשימות היומן של כ"ק אדמו"ר, וכן נמצא בכמה מקומות (עם קצת שינויי נוסחאות):

בחוה"מ סוכות הופיע בעיירה ליאזנה קצין בתוך כרכרה שחורה (שהייתה מיועדת למאסר ותנועה של אסירים על רקע פוליטי) משטרה בלווית שוטרים חמושים, על מנת לעצור את אדמו"ר הזקן.

בבואו לביתו של אדמו"ר הזקן נכח הקצין לראות כי אדמו"ר הזקן עומד עטור בטלית ותפלין ומתפלל בדבקות. משראה זאת, החליט כי לא יפריע לאדמו"ר הזקן בתפילתו וימתין מחוץ לחדר עד שאדמו"ר הזקן יסיים את תפילתו.

משאך יצא הקצין את החדר, הסיר אדמו"ר הזקן את הטלית והתפלין ויצא את החדר באמצעות דלת צדדית שהובילה לאחורי הבית, ומשם ברח לבית החיים של ליאזנה, כמחסה זמני עד יעבר זעם.

משעבר זמן ניכר ועדין לא יצא אדמו"ר הזקן מחדרו, כנס בקצין שוב לחדר על מנת לראות מדוע מתמהמה לצאת. וכשנכנס, הופתע לגלות שהחדר – ריק. ועד מהרה הובהר לו כי אדמו"ר הזקן ניצלאת העובדה שהמתין מחוץ לחדר על מנת לברוח דרך הדלת הצדדית.

משראה זאת הקצין, נתמלא בזעם רב, וניגש אל הרבנית שטערנא, איתו של כ"ק אדמו"ר הזקן, ופקד עליה בצעקות שתספר לו היכן מסתתר בעלה הרבנית שטערנא ענתה לקצין בכנות שאיננה יודעת להיכן הלך בעלה, מששמע זאת היכה אותה בפניה, ומעוצת המכה נשרה אחת משיני'ה.

משראה קצין שממנה לא תבוא הישועה, פקד על שוטריו לחפש בכל רחבי העיירה את אדמו"ר הזקן. הם עברו בית בית, וחיפשו ביסודיות רבה, אך העלו חרס בידם. ומשכך נאלצו לעזוב את העיירה כלעומת שבאו.

כששמע אדמו"ר הזקן כי חלפה הסכנה, יצא ממחבואו וחזר לביתו. החסידים נצטוו שלא לבקר כלל בביתו של הרבי, על מנת שלא למשוך תשומת לב מיותרת, - על כל פנים למשך הזמן הקרוב.

שעת ליל מאוחרת. נקישות נשמעו בדלת ביתו של אדמו"ר הזקן. "מי שם?" שאל הרבי. "יהודי" ענה האלמוני. אך אדמו"ר הזקן שזיהה כי זהו קולו של החסיד ר' שמואל מונקעס, קם בעצמו ופתח עבורו את דלת הבית. משנכנס ר' שמואל מונקעס, העיר: "זהו בית יהודי, בו נותנים ליהודי להכנס ולהתחמם". מששמע זאת הרבי, הביאו סמוך לתנור. וכך עמדו שם הרבי ור' שמואל.

פנה הרבי אל ר' שמואל ושאלו: "מה הביא אותך אלי דווקא הלילה? ענה ר' שמואל: "איך האב נישט געוואואסט אז ביי א

רעבי'ן פאראן א נאכט!" ("לא ידעתי שאצל רבי יש מושג של לילה"). ענה לו אדמו"ר הזקן: "ר' שמואל הם רוצים לאסור אותי!" "נו, ואז מה?" התמם ר' שמואל. ענה לו הרבי: "והרי זו סכנה גדולה!" "חושב אני שאתם צריכים לנסוע לפטרבורג" הגיב ר' שמואל. ושוב ענה לו הרבי: "והרי זה מסוכן".

נענה ר' שמואל ואמר: באם יורשה לי, ברצוני לספר לרבי סיפור.

הצדיק ר' מענדל הורודוקער נהג היה לנסוע לרבו המעזריטשער מגיד מידי שנה לחג הפסח. הנסיעה הייתה אורכת שבועיים ימים, והיה בעל עגלה מסוים שנהג לקחת את ר' מענדל הורודוקער למעזריטש ללא תשלום. ויהי היום, והיהודי העגלון הודיע לר' מענדל שלא יוכל לשוב לקחתו למעזריטש כבראשונה, בהתנצלו שלא הרוויח השנה די כסף למחיית משפחתו, ועל כן זקוק הוא לזמן זה של הנסיעה הקבועה כדי להסיע אנשים נוספים בתשלום להחיות את ביתו.

האזין ר' מענדל לדבריו, והשיב: "הרי ברשותך שני סוסים, מכור אחד מהם ובכסף שתרוויח תכלכל את בני ביתך וגם תוכל לרתום את הסוס הנותר לכרכרה ולהסיעני למעזריטש כבתחילה".

שמע העגלון לדברי הצדיק. הלך ומכר את אחד הסוסים. ואף כי בליבו פנימה חשש, כיצד תיסע העגלה בצורה יציבה כשהיא רתומה רק לסוס אחד במקום לשנים, אך לא סמך בליבו על דברי הצדיק כי לא יאונה לו כל רע, וכך יצאו לדרכם למעזריטש.

במהלך הנסיעה עברו הם גבעה תלולה. ובירדתם מהגבעה החזיק העגלון במושכות כך שלא תדרדר העגלה ולא יוכלו

לעוצרה. אך ר' מענדל שישב בכרכרה, כה צמאה נפשו להגיע אל רבו, שפנה אל העגלון בטענה: "מדוע זה אנו נוסעים כה לאט? שחרר את הסוס שירויץ במהירות וכך נגיע למעזריטש מוקדם יותר!".

שוב שמע העגלון בקול רבו, ועשה כמצווה עליו, אמנם חשש בליבו מה יקרה כשלא יוכל יותר לשלוט בריצת סוסו. ואת אשר יגור העגלון – בא. הסוס פתח בדהירה מהירה במורד הגבעה ולעיני העגלון נגלה המחזה הבא: בנין הדור ומפואר שעומד ממש לא רחוק ממקום דהירת העגלה, ובחשבון פשוט נראה שהתנגשות אינה ברת מניעה.

ואכן, על אף נסיונות העגלון להסיט את העגלה ממסלול ההתנגשות, התנגשה הכרכרה בקול רעש גדול בחלון הראשי של המבנה ורק בנס לא נפגע העגלון. בהשמע קול הנפץ, מן הבנין הגיח אדם לבוש בהידור, כאחד הפריצים כשהוא מלא חימה וזעם להשחית אוחז בידו אקדח וכיונו לעבר העגלון. העגלון שהבין את חומרת המצב, הורה בתנועה זריזה לעברו של ר' מענדל הורודוקער, לאמר - הוא הוא האשם. מיד הסיט האיש את אקדחו לעבר ר' מענדל היושב בכרכרה, וכשבא ללחוץ על ההדק לפתע קפאה ידו ולא יכל להזיזה.

עתה, את מקומם של צרחות הזעם, החליפו צעקות אימה ופחד, תוך כדי בקשת סליחה ורחמים מר' מענדל שירחם עליו ותתרפא ידו, כי הבין שלפניו ניצב איש אלוקים.

על אף כל המהומה, ר' מענדל ישב בעגלה שקוע בשרעפיו. ושלפתע שם לב לצעקות האיש, פנה לעבר העגלון בשאלה מה אירע, ומדוע איש זה זועק זעקות כאב. משהסביר העגלון את השתלשלות הדברים לר' מענדל הסתובב הצדיק לעבר האיש ופטרו בתנועת יד. אך הניע את הצדיק את ידו ויד האיש שבה לאיתנה. ושילחם לדרכם מתוך יראת כבוד.

משהחלו בנסיעה, פנה ר' מענדל לעגלון בשאלה: "מדוע זה הורית באצבעך עליי? הרי הייתה זו סכנת נפשות, והיה יכול להורגני" השיב העגלון ואמר: "רבי, אתם הוריתם לי למכור את אחד הסוסים על מנת שנוכל לנסוע למעזריטש, ועל אף חששותי שהעגלה לא תהיה יציבה בנסיעתה הקשבתי לדברי הרבי. וכשנסענו הרבי הורה לי לתת לסוס לרוץ מבלי לעוצרו, ועל אף חששותי מתאונה שמעתי בקול הרבי. ואם כן, אם הרבי הוא אכן רבי האמנתי גם הפעם שלא יאונה לכם כל רע. ואם אינכם רבי, א"כ מגיע לכם שיפגע בכם על כל הסכנות ששמתם אותי בהם לחינם!".

סיים ר' שמואל מונקעס את סיפורו ואמר: "הוא הדין בענייננו, אם רבי אתם, הרי שלא יוכלו לפגוע בכם, ואם אינכם רבי, אזי מגיע לכם שיאסרו אתכם! כי איך העזתם לקחת מיהודים את התענוג והגעשמאק בענייני גשמיות?" שמע אדמו"ר הזקן את דבריו, נשען על ידיו הקדושות ולאחר משך זמן השיב: "איני יודע אם אתה צודק, אך לך לשלום". ואז החליט אדמו"ר הזקן שכשיבואו לאוסרו ילך עמהם.

[הסיפור בכללותו מופיע פעמיים ברשימות היומן אך ללא אריכות הסיפור עם ר' מענדל הורודוקער. אך בפארברענגען הרבי ציין את הסיפור הזה גם כן]

ובהשקפה ראשונה, לכאורה סיפור זה אינו מובן: הרי לנסות להיות פחות מונח בגשמיות וגראבקיט הוא דבר חיובי כשלעצמו המצדיק הערכה כלפי מי שיהיה, והרי אפילו מי שאינו מתהדר בתואר רבי, אם יוכל ללמדני איך להיות פחות 'מונח' בגשמיות, הרי אעריך אותו כל כך! ואולי אפילו יהיה מי שיכתיר אותו כרבי ולו בשביל תכונה זו?!

ויתרה מכך, הלא אפילו גוים מעריכים את מי שיכול לשלוט בעצמו ואינו 'פרעסער' (אמנם, יתכן שפחות מיהודי...) וישנם חברות ו'תנועות' שמלמדות אנשים (בתשלום!) איך לאכול רק בריא ומה שהגוף צריך ולא מה שהוא מתאוה וכו'! ואם כן מהי טענתו של ר' שמואל לאדמו"ר הזקן?

דמיינו לכם שראובן יאמר לשמעון שכשהיה תלמיד של הרבי ר' אברהם, הרבי לימדו להתנזר מתענוגי עוה"ז ועל כן החליט לחפש רבי אחר, ואז מצא את שחשקה נפשו אצל ר' יצחק שלימדו מחדש להתענג על גשמיות עוה"ז, איך לאכול בשר שמן, וסושי טרי, ומאז נהיה חסידו לעולם ועד.

אתמהה!

הרי לכאורה ענינו של רבי זה ללמד את האדם להיות עדין יותר פחות מגושם, פחות 'מונח' בגשמיות, ועל זה מסתבר להתקשר לרבי ולא להיפך, ואם כן לכאורה אינה מובנת טענת ר' שמואל לרבי.

הביאור בזה, אולי פשוט הוא לכל, אך ברצוני להעבירו באמצעות הסיפור הבא (ששמעתי מ' יואל ע"ה בהתוועדות י"ט לפני כמה שנים):

באחת הישיבות הליטאיות החשובות היה בחור שהיו לו קשיים בלימוד. כשרונותיו היו חלשים משל יתר הבחורים בכיתה. אך רצונו של הבחור להצליח היה מאוד חזק. וצירוף הדברים גרם לו צער רב.

בכל שיחות החיזוק של המשגיחים בישיבה, המשגיח היה אומר שאם תלמד ותתמיד חזק, תזכה להיות 'גדול בישראל'. אך מיודעינו שראה כי הוא מפגר אחרי חבריו לכיתה הבין שזה לא ממש מעשי בשבילו להצליח להיות 'גדול', ועל כן היה לו

מאוד קשה למצוא את הדרך איך לעורר בעצמו את החשק והחיות ללמוד. הרי ממנו לא יצא 'גדול'.

וכל השיחות שדיבר על זה עם המשגיחים וראשי הישיבה לא הועילו. ראש הישיבה אמר לו שאם יתאמץ על כל פנים יזכה להיות 'חצי גדול'. אך הבחור לא קיבל את דבריו. באומרו, למה עליו לעבוד יותר קשה מחבריו ולקבל מכך פחות מהם?

אחד המשגיחים יעץ לו לנסות להרגיש חלק מלימוד התורה באמצעות 'עסקת יששכר-זבולון', אך את זאת לא 'קנה' הבחור.

בסופו של דבר אמר לו מי שאמר שיתכן שכדאי לו לכתוב מכתב לרבי מליובאוויטש. ישב הבחור וכתב את אשר על ליבו. המענה שלא איחר לבוא הדהים את הבחור. הרבי במכתב שאל כך: "מיהו 'גדול'?" 'גדול' הוא מי שקשור עם הקב"ה, וככל שהנך קשור יותר עם הקב"ה, כך יותר 'גדול' אתה נהיה. ואם כן אתה ע"י עבודתך שלך יכול להיות לא פחות 'גדול' מחברך".

המכתב הזה פתר לבחור את ספקותיו ועזר לו למצוא את החיות והחשק לו היה זקוק.

ובפרפרזה נשאל גם אנו, "מהי אידישקייט?" יהדות איננה ידעת תורה, איננה גם עדינות, או קדושה, חסידישקייט או ענווה. 'יהדות' פירושה עבודת ה'. 'יהודי' הוא מי שכופר בעבודה זרה, ומודה רק במציאותו של הקב"ה, ושאינ עוד מלבדו - זהו יהודי.

מי שעבד על עצמו והזדכך וכו' אבל לא מסיבות של עבודת ה' או להתקשר באלוקות אין בו מעלה כלל. התנזרות מתאוות עוה"ז וכיו"ב לא מתוך מטרה להתקשר באלוקות היא ללא משמעות וללא חשיבות

וכדי להתקשר באלוקות - זהו תפקידו של 'רבי', וזה מה שחסיד מחפש אצל רבי. וזה, רק זה, הוא עניננו של רבי.

וזוהי כוונת של ר' שמואל מונקעס בדבריו. אם אדמו"ר הזקן אינו רבי (ח"ו) אינו 'עומד ביני וביניכם להגיד לכם דבר ה' אזי אין כל משמעות לכך שלימד אלפי יהודים לעשות אתכפיא. ואדרבה, הרי גרם צער ליהודים! אתכפיא ומניעה מתענוג הוא דבר חיובי רק כשהיא חלק מקשר עם הקב"ה. וזה יתכן רק על ידי הדרכה והתקשרות מרבי אמיתי.

ודוגמא לדבר מחיי היום יום: כשחסיד ממהר בתפילתו, למוד הרמב"ם, או אמירת שנים מקרא לצורך ענין אחר, אזי הוא ממהר בתפילת שחרית לדוגמא כדי לאכול ארוחת בוקר משובחת יותר, אזי הוא סתם בהמה! ובוזה לא עסקינן. אבל לפעמים אנחנו ממהרים בתפילה בשביל ענין שבקדושה, לפארברענגען ללימוד עיוני וכיו"ב ענינים שבהם אנחנו מרגישים את הגעשמאק משא"כ באמירת שמו"ת או לימוד רמב"ם שבהם בעיקר נרגש החיוב שבזה ולא הגעשמאק שבזה.

וחסיד כזה, למצער טועה בכל הבנתו את ענין ה'חסידישקייט'. כשם שיהדות אינה מבוססת על מה שנראה או 'מרגיש כמו' יהודי. חסידישקייט היא קשר עם עצמותו יתברך. כפי אשר רבותינו נשיאנו מורים לנו, קשר שאליו חסיד צריך לקוות ולייחל, לחזק ובו להתאמץ. כל יתר הצרכים והענינים הגשמיים הסובבים אותנו אינם אלא אמצעים בשביל המטרה האמיתית. להביא ולגלות את הקשר הזה.

ועל כן, כשיהודי מתעסק במשהו שהוא רצון ה' עתה, אזי אין דבר בעולם שיותר חשוב מזה, או 'לוחץ' על מה שצריך להעשות עכשיו. - הרבי כותב את אשר שמע מהפריערדיקע רבי תיאור אודות אופן אמירת שמו"ת ע"י אביו כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע. שהמסתכל מן הצד יכל לחשוב שאין לו כל דאגה או טרדה בעולם כלל - אזי אם

הרבי הוא רבי אזי אכן כל היתר לא נוגע כי הוא מקשר אותנו עם אלוקות וזה מה שנוגע.

בזמן הבעש"ט היה קטרוג בשמים על בני"י, כי היה גלח אחד ש'לא ראה כו' מימיו'. וזה גרם קטרוג. שבני"י, עם קרובו לא אוחזים בדרגה כזו.

והבעש"ט שרצה לבטל את הקטרוג הלך אל אותו כומר והחל לדבר איתו אודות ענין הנישואין כו' וגודל ההנאה והתענוג שיש בזה וכו' עד שהוציאו מגדר הנ"ל...

ולכאורה, איך יתכן שהבעש"ט הביא על ה'גלח' דבר כזה אסור? (והוא ע"ד שאין אומרים 'חטא כדי שיזכה חברך') אלא, כיון שה'גלח' היה רשע, ועבודתו לא הייתה קשורה עם הקב"ה ועם אלוקות, לכך זה שנשמר מחטא זה (או אחר) לא הביאו במעלה לקרבה אל הקב"ה, וכל מה שגרם זה, קטרוג על בני"י, ואת זאת בא הבעש"ט לתקן.

ושמא לכך נתכוון ר' שמואל מונקעס. אתכפיא מצד עצמה, אפילו שזה נראה ענין קדוש מאוד ונעלה וכו' - אין בה מעלה מצ"ע, אא"כ היא חלק מעבודת ה' וחלק מהתקרבות אל הקב"ה, ע"י הוראותיו של רבי שרק הוא יכול לחבר אותנו אל הקב"ה.

(ועפ"ז ניתן להבין אולי טוב יותר את תגובתו של אדמו"ר הזקן לדבריו של ר' שמואל, שלא אישר אם דבריו צודקים או לא, ויתכן שזהו לפי שיש לעיין בזה ואכמ"ל)

* * *

הערב יחול יום הבהיר י"ד כסליו, זה יום שהרבי בעצמו הגדירו כהיום שקישר אותנו איתו: "דער טאג וואס האט פארבונדן מיר מיט אייך און אייך מיט מיר" - 'אותי אתכם, ואתכם איתי'. מילים מיוחדות ביותר, ועלינו להעריך את היום הזה בהתאם.

וכאן יש להעיר על דיוק לשונו הק', מדוע נקט הרבי בכפילות לשון זו? ('אותי איתכם, ואתכם איתי') היה מספיק לומר 'היום שקישר אותנו זה לזה'?! ובמיוחד שאנו יודעים שאצל הרבי כל מילה היא בתכלית הדיוק ואין כל מקום לדברי מליצה (חלילה) אלא כל דבריו מדויקים עד קצה הכי אחרון?

ואולי יש לבאר עפ"י המבואר במאמרי חסידות (ובפרט בחלק ממאמרי חודש כסליו) דישנם ב' חלקים בכל קשר. מלמעלה למטה - "מיר מיט אייך" ומלמטה למעלה - "אייך מיט מיר".

ונקודת הענין בקצרה: עיקר המהות של 'רבי' הוא, שהוא הסכים להיות הרבי שלנו. ועתה כשאנחנו מחליטים למלא את הוראתו וללמוד את תורתו וכו' אנחנו מתקשרים איתו. והקשר הזה כמובן נמצא במעלה הראשונה בשבילנו.

אך יש עוד מימד לקשר עם הרבי. "אייך מיט מיר". והוא 'מלמעלה למטה'. קשר התלוי בחושים שלנו, בתחושה האישית שלנו התלויה באישיות שלנו. וזה כולל גם מה שאנחנו שומעים ולומדים איך שחסידים היו משקיעים זמן להתבוננות לחזק את הקשר הנפשי שלהם עם הרביים, קשר של אהבה חושית.

וברוח הדברים דלעיל אפשר להוסיף, שהקשר של "אייך מיט מיר" קשר שעיקרו הוא הרגשות ו'ההרגשים' שלנו, צריך להיות מבוסס היטב, ולהגיע אחרי הקשר של "מיר מיט אייך" קשר עם הרבי כפי הוראתו של הרבי עצמו. והיינו, שאם לחסיד יש הרגשים עשירים כלפי הרבי וכו' אך אינו מגיע על יסוד קשר עם הרבי ע"מילוי הוראותיו ורצונו - אזי כל ההרגשים הכי נעלים - ייתכנו להיות דמיונות שווא!

מה שמקשר אותנו עם הרבי הוא החלטתו של הרבי לאפשר לנו להתקשר איתו, ובאופנים שאותם הוא קבע, ומה שמוטל עלינו הוא, לוודא שהקשר הזה נהיה 'שלונו', שב'מציאות' שלנו יורגש הקשר הזה בפנימיות, ונחיה איתו, ונרגיש אותו

וא"כ, לאמיר זאגן לחיים, וניתן לעצמינו להתעורר, ולהתעוררות הזאת להשפיע על חיי היום יום שלנו, ועל התנהגותנו. ויהי רצון שע"י ש"הימים האלו נזכרים ונעשים", יהווה יום החתונה של הרבי הכנה קרובה להחתונה של בני"ע עם הקרובה בגאולה האמיתית והשלימה תומ"י ממש!

ויה"ר שע"י היום הזה שקישר אותנו עם הרבי אז - ו'הימים האלו נזכרים ונעשים', נתחזק שוב אנו בקשר שלנו עם הרבי, והקשר של הרבי אלינו שזה מקשר אותנו עם הקב"ה עצמו. ושהקשר הזה יראה בגלוי לעין כל בהתגלותו של מלך משיח תומ"י ממש!

הרב עקיבא וגנר

השם הוא האלקים

ב"ה, ליל ועש"ק פר' שמות ליל כ' טבת שנת ה' תהא שנת פדותינו
בא לפ"ק

לכבוד בוגרים יקרים:

שלום וברכה!

את הסיפור הבא שמעתי מגיסי ר' ישראל שי' לאבקובסקי שליח
ורב העיר לה-מורינדה בצפון קליפורניה, וזכות הרבים תלוי בו:

היה בחור שלצורך הענין נקרא לו איצי. איצי נולד וגדל
במשפחה חסידית שורשית המשתייכת לחסידות ברסלב.
איצי לא היה מלאך, והיו לו קשיים בבית הספר מיומו
הראשון. וכל המורים של איצי אך בקושי הצליחו להתמודד
איתו. בהגיעו לגיל 15 בהיותו בישיבה קטנה, עולל מה
שעולל - ואיצי נזרק מהישיבה ומצא את עצמו ברחוב.
ובשלב מסוים התגלגל איצי עם כמה מחבריו לעיר לה-
מורינדה. אביו של איצי ששמע היכן נמצא בנו החל לחפש
מיהו שליח חב"ד הקרוב ביותר למקום המצאו ומצא את
גיסי הרב ישראל שי' לאבקובסקי. התקשר אליו האב ובכאב
סיפר לו את סיפורו של איצי. והתחנן לפניו שינסה לקרב את
בנו ליהדות. מיד פנה ר' ישראל אל הבחור והזמינו לבוא
לשבת לבית חב"ד לאירועים וכיו"ב.

איצי החל להגיע לבית חב"ד יחד עם כמה מחבריו. ועד
מהרה החלו להגיע בתדירות די גבוהה, פעם לקידוש ופעם
לתפילה. ואיצי וחבריו ציינו לעצמם עד כמה הם מרגישים
בנח בבית חב"ד. והשליח מצידו לא פיסס אף הזדמנות
להזמין לבית חב"ד, ונתן את עצמו ע"מ לקרבם. מאמציו
החלו לשאת פרי וההתעוררות הרוחנית של נשמתם החלה

להראות. ולאט לאט איצי וחבריו החלו להתקרב יותר ויותר לאידשקייט

ויהי היום, ואיצי נהיה חתן! החליטו בני משפחתו לבוא ללה-מירנדה על מנת לחגוג יחד עם איצי יום מיוחד זה. איצי שכר מקום לא רחוק מהבית חב"ד מחד גיסא ולא רחוק מביתם של השלוחים מאידך גיסא וסוכם כי בסעודת ליל שבת יתארחו בני משפחתו של איצי אצל משפחת לאבקובסקי וביום השבת יאכלו כולם יחד בבית חב"ד.

הגעתה של משפחה של חסידי ברסלב שורשיים ללה-מירנדה אינה קורית כל יום. וזו הייתה חוויה הן עבור המשפחה המארחת והן עבור המשפחה האורחת. האורחים שמעו כמובן על פעולותיהם של השלוחים מבנם, ובכלל מאנשים בעולם, אך תמיד פיקפקו בדבר וחשבו שבוודאי המספרים מגזימים בסיפוריהם ובהתפעלותם. אך עתה נוכחו לראות במו עיניהם את כמות ואיכות הפעולות של השלוחים.

גם עבור ילדי משפחת לאבקובסקי הייתה זו חוויה יחודית. הם אמנם הורגלו לראות את כל סוגי היהודים, וידעו שאפילו היהודי הרחוק ביותר הוא יהודי ויש לו נשמה וכו'. אך מעולם עוד לא ראו משפחה כזו בבית חב"ד. האב חבוש בשטריימל מהודר ובעקיטשע, וילדיו עם פאות מסולסלות וחליפות ארוכות.

אך עד מהרה התחברו שתי המשפחות כאילו גם מכירים זה שנים. והמשפחות חלקו האחד עם השני אודות אורח חייהם השונה וכיו"ב. במהלך הסעודה נעמד האב וביקש לספר את סיפור משפחתם האישי שחוו עם הרבי:

בשנים הראשונות לחתונתם חוו הזוג הטרי קשיים בלידת ילדים. ההריון היה מתחיל אך תמיד נגמר בהפלה ר"ל לצערם וכאבם של ההורים. ההורים הלכו ודרשו רבות ברופאים, אך

ללא הועיל. ובנתיים חייהם בקהילה שבה חיו הלכו ונהיו קשים מיום ליום. מבטי הרחמנות והרכילות אודותם מאחורי גם לא הועילו עם מצב רוחם השפוף ממילא. ומשכך החליטו הזוג לעבור דירה למקום חדש. "משנה מקום - משנה מזל" חשבו וכך הגיעו לניו יורק.

השנה היא תשמ"ט. וכיון שכבר הם נמצאים בניו יורק החליטו ללכת כל יום ראשון לחלוקת דולרים ולבקש את ברכתו של הרבי לזרעא של קיימא. ובכל פעם הרבי היה עונה "ברכה והצלחה".

גם בניו יורק המשיכו לבקר אצל רופאים, אך מאמצייהם עוד לא נשאו פרי. באחד הפעמים החליטה האם לשנות את נוסח הבקשה לברכה כללית. והרבי בתגובה, לקח שלושה דולרים בידו ונתן לה אותם אחד אחד באומרו: "זה בשבילך, זה בשביל בעלך, וזה בשביל הילדים" האשה לא יכלה להאמין למשמע אוזניה והייתה בשמחה רבה. האשה שעמדה מאחריה בתור, ששמעה את דברי הרבי פנתה אליה אחרי יציאתם מהחלוקה ואמרה לה: "בוודאי יהיו לך ילדים!" ותוך כדי דחפה לידיה כרטיס 'שיר המעלות' לתינוק.

נולדו לנו שבעה ילדים. וביניהם איצי. הכל בזכות הברכה של הרבי. "אבל", סיים האב בהתרגשות רבה את דבריו "הנס האמיתי הוא שאנחנו יכולים לשבת יחד עם בננו איצי בסעודת שבת אמיתית ולשמוע ממנו על תכניותיו לבנות בית נאמן בישראל!"

במהלך הווארט כל הנוכחים התרגשו כשהאם בירכה ברכת שהחיינו בשם ומלכות. ואז נעמד אחיו הגדול של החתן על כל ה'שמונה בגדים', לברך את אחיו בברכה לבבית: "אני יודע שעכשיו חוויתי את מה שקראנו לא מזמן בפרשה אודות יוסף ואחיו. שהוא הכירם אבל הם לא הכירוהו. ומוסבר שהטעם שהם לא הכירוהו כי הוא היה במעלה ומדרגה נעלית

כל כך שלא היה באפשרותם להשיג. כן הוא גם בשבילי, לראות את אחי עם כזה געשמאק באידשקייט, ועומד להקים בית נאמן בישראל על יסודי התורה והמצוה, זוהי הברכה הכי גדולה והנס הכי גדול שיכול להיות! והכל בזכות הרבי ושלוחיו ועבודתם שעושים בכל מרחבי תבל!"

בחסידות, ענין זה ש'והם לא הכירוהו' מבואר באריכות. ומוסבר כי עבודתם של אחי יוסף הייתה שונה מעבודתו של יוסף הצדיק. אחי יוסף השתדלו תמיד 'לסגור' את עצמם מהעולם, ומהשקר של העולם שומר 'אני ואפסי עוד' ו'מציאותי מעצמותי'. ועבודתם התרכזה בלהתקשר עם הקב"ה באופן בלעדי. וכך היו רועי צאן, רחוקים מהשפעת העולם ויכלו להתקשר בהקב"ה לבדו ולחזק במחשבתם את הידיעה כי 'אין עוד מלבדו'. וענין זה היה חיוני בעבורם בשביל להצליח להתחבר עם הקב"ה - הוצרכו להתנתק מהעולם לפני כן.

לא כן היה יוסף הצדיק. יוסף היה במעלה היותר גבוהה מאחיו. יוסף היה יכול להיות במצרים (!) ולהיות עסוק בפרטי פרטים של חשבונות כספים של ממלכה שלימה, ואעפ"כ להיות קשור באופן מוחלט בהקב"ה, ולדעת ש'אין עוד מלבדו'!

וזה היה דבר שהשבטים לא יכלו להבינו ולהכילו, ולכך 'והם לא הכירוהו'. הם לא חשבו שיתכן לשלב את ב' הדברים יחד. אי אפשר חשבו, להיות מונח ולחיות לגמרי בעולם הזה, ולהיות קשור בתכלית היחוד עם הקב"ה. או שנמצאים בעולם והקשר עם אלוקות נחלש, או שמתרכזים בקשר עם הקב"ה בניתוק מלא מן העולם הזה! ללא קבלת שום סיוע מעוה"ז, לא מרופא ולא מעורך דין ולא כל כיו"ב, רק מה' לבדו. ולשלב ב' דברים אלו שנראים כסותרים - גם יחד, אי אפשר!

אחד מתלמידיו המבוגרים של המגיד ממעזריטש פעם התארח בשבת אצל אדמו"ר הזקן. ואחרי השבת הוא כתב

מכתב לר' ברוך ממעזי'בוז' שכידוע התנגד לדרכו של אדמו"ר הזקן ובמכתבו כתב לו: "אינני מבין מה אתה רוצה ממנו! בשבת הוא קרא בתורה, וראיתי איך שבשעת הקריאה הוא היה למעלה למעלה, ואעפ"כ לא החסיר אפילו טעם אחד מטעמי המקרא כאן למטה!

ואת הענין הזה, אנשים 'מבחוץ' מתקשים לזהות אצל השלוחים, הם יכולים להעריך את המסירות נפש של השלוחים, שעזבו את סביבתם ובינתם, מוכנים להקריב את שעות הלימוד והתפילה שלהם בשביל לקרב יהודי נוסף, להתעסק עם אנשים, עם קמפיינים, משכנתאות ובניה, איסוף צדקה ולהגיע לידי 'מתנת בשר ודם' ולידי הלוואתם. אבל הם חושבים שזה מגיע עם מחיר יקר מאוד, מחיר של 'ניתוק' (ח"ו) מעניני קדושה, ושהשליח לא יכול לחיות את חייו באותה מדריגה של קדושה כמו החסיד הברסלבי ההוא.

'והם לא הכירוהו' - הם לא מבינים ששליחות זה לא רק וויתור על נוחות עצמית בשביל משהו אחר. שליחות זה אופן אחר לחיים. זה לחיות חיים ברמה רוחנית גבוהה יותר. שזה דבר שהחל עם גילוייה של תורת החסידות, גילוי שמגשר על הפער בין ה'עליונים' ל'תחתונים'. וזו הייתה עבודתו של יוסף הצדיק. מחד גיסא להיות בעוה"ז לגמרי, ומצד שני להיות כולו נתון ומסור לאמת ש'הוא לבדו הוא ואין ואפס זולתו'!

וזהו הקריאה, והמשימה של כל חסיד בדור שלנו, קיבלנו את החובה ואת הכוחות לחיות את חיינו באופן שבו האמת של 'אין עוד מלבדו' תהיה מובנת אצלינו באופן הכי עמוק, אפילו כשבה בעת אנחנו חיים בעוה"ז.

וזה בא ע"י לימוד, הוספה תמידית בלימוד - בלימוד החסידות, וע"י עבודת התפילה זה נכנס אצלינו בפנימיות שמציאותו האמיתית של העוה"ז הוא אלוקות.

וכפי שאנו לומדים בפרשתינו, שכשמשה רבינו נולד, נתבטלה העבודה זרה של מצרים - שזה היה הנילוס. וכפי שהרבי מסביר בשיחה נפלאה השבוע, שהע"ז של מצרים שלשם הם ניסו למשוך את בני"י היה, לרומם את הטבע וכוחותיו, ולתלות את קיומם בכוחות הטבע - הנילוס - ולא בהקב"ה. שזה כמובן סתירה הכי מהותית ל'אין עוד מלבדו'.

כבר בעצם לידתו של משה רבינו זה פעל ביטול בקליפת מצרים, כי מהותו של משה רבינו הוא גילוי אלוקות בעולם. ולכך כבר בלידתו נתמלא הבית כולו אורה.

כל שליח - וכל חסיד בדור השביעי הוא שליח - מתפקידו להאיר את העולם, ולגלות האמת שאין עוד מלבדו, ולסק את השקר שאומר שיש מציאות של טבע שהוא 'נפרד' מאלוקות. צריך שהו'ה ואלוקים - כולא חד! הטבע ואלוקות הוא דבר אחד, והכל אלוקות.

כל חסיד בתקופה זו עסוק בהכנה ליוד שבט. יוד שבט הוא היום שמסמל יותר מכל את ענין זה. את החיבור בין עליונים ותחתונים. הבאת השכינה מרקיע הא' למטה לעוה"ז. ובעצם הגילוי שרקיע וארץ הם חד ממש וה' הוא האלוקים!

ועל כן זהו הזמן המוכשר מכל לחזק את עצמנו במשימה חיונית זו, ע"י לימוד החסידות ועבודת החסידות, שאז כל אחד מאיתנו יוכל לחיות, להכיר ולהרגיש בפועל ממש ש'ה' - הוא האלוקים!

לחיים! נרשה לעצמינו ללמוד חסידות כדבעי, לחזק את התקשרותינו אל הרבי, לחזק את ידיעתנו ש'ה' הוא האלוקים, והקב"ה מצידו יסיים את מה שנותר כדי להמשיך את השכינה למטה בביאת והתגלות משיח צדקינו, תומ"י ממש!

הרב עקיבא וגנר

זיי א מענטש

אור ליום ועש"ק ערב חגה"פ זמן חירותינו, שנת ה' תהא שנת
פדותינו בא

בוגרים יקרים:

שלום וברכה!

כבר בתחילת ההגדה של הרבי, הרי מביא שיחה מהרבי הריי"צ
שבו הרבי הריי"צ מספר מה ששמע מאביו כ"ק אדמו"ר נ"ע.
שבמשך הסדר זה הזמן לחשוב על כך שצריך להיות 'א מענטש',
ובעז"ה ה' יעזור, ובמיוחד בשעת פתיחת הדלת לאמירת 'שפוך
חמתך' זה הזמן לבקש לא דברים גשמיים כ"א, דברים רוחניים.

מה הפירוש להיות 'מענטש'? הנה זה שהרבי מצא לנכון להביא
את זה בתחילת ההגדה, בתור פתיחה, וודאי שאין זה עוד סתם
ווארט, אלא זה דורש התבוננות והעמקה במשמעותו. ויתכן
שהסיפור הבא ישפוך אור על הגדרה זו:

פעם אחת, באחת הנסיעות של הרבי נ"ע שהתלווה אליהם
בנו הפריערדיקע רבי, הגיעו במסעם לעיר ווינה. בפאתי העיר
גר 'פרוש', שהתגורר בדירת חדר אחד, ולא יצא ממנה במשך
40 שנה, והיה לגמרי מנותק מכל עניני עולם הזה. ה'פרוש'
נפטר זמן לא רב לפני כן.

הרבי הרש"ב הביע את רצונו לבקר בחדר זה (שהיה נעול
מאז פטירתו של ה'פרוש'), ובנו הרבי ריי"צ הצליח לסדר
שאביו יוכל לבקר בחדר זה.

ובדברי הרבי הריי"צ מופיע תיאור מראה החדר: "החדר
היה ריק למדי, היה בול עץ, ששימש ל'פרוש' ככיסא, וחתיתת
עץ נוספת כשולחן, והיה חור בקיר שדרכו היו מעבירים לחדרו
אוכל ושתי'ה. וכך ישב בחדר מבודד לגמרי מן העולם וכולו
שקוע בלימוד התורה".

[אפילו שלא ראיתי את זה כתוב, אבל לכאורה בוודאי היה עוד חור בקיר שדרכו היה אפשר להטעין את הסמארטפון שלו, שהרי לא יתכן שהוא חי שם 40 שנה ולא הוצרך להטעין את הטלפון..]

הרבי נ"ע, התבונן בחדר איזה זמן והפטיר: "ער האט אפגעלעבט זיין לעבן ווי א מענטש - הוא חי את חייו כמו בן אדם".

ואעפ"י שאין זוהי הדרך הנכונה בדורינו לעבודת ה', ובמיוחד אחרי גילוי תורת החסידות ע"י הבעש"ט וכו', אך אעפ"כ, הרבי נ"ע ציין לשבח את אותו 'פרוש' שהתנזר לגמרי מכל תענוגי עוה"ז, שהוא חי את חייו 'וי א מענטש'.

'מענטש' א"כ, פירושו הוא מי ש'מונח' בענינים רוחניים, ולא מתעסק בהשגת ענינים גופניים וגשמיים. וכפי שהפסוק אומר: "רוח האדם העולה היא למעלה". 'אדם' - 'מענטש' הוא מי שרוחו עולה היא 'למעלה', לרוחניות וקדושה. להפך ממי שאינו מענטש אלא 'בהמה', ש'רוח הבהמה היורדת היא למטה', שנשמן אחר ענינים גשמיים וכו'.

[פעם אחת קבוצת בחורים ב770 המתינו לבואו של ר' יואל כהן (ע"ה) שהיה אמור למסור להם שיעור בחסידות, ומטעם לא ידוע, ר' יואל איחר, בתחילה בחמש דקות ואז 10, 15 ועשרים דקות גם כן. הבחורים המתינו בקוצר רוח והרגישו שכבר אין טעם בהמתנה זו.

ואז אחד הבחורים העלה רעיון שובב. באותו יום התפרסמו מודעות על אירוע גדול שיהיה בבארא פארק. אורח חשוב מארץ ישראל עמד להגיע ולדבר דברי התעוררות. שמו היה ר' שלום שבדרון, ה'מגיד' הנודע מירושלים עיה"ק. שמו הלך לפניו כנואם מוכשר שדרשותיו היו מרתקות ומעוררות כאחת. "מכיון שנראה שר' יואל שכח עלינו היום, הבה ננצל את ההזדמנות שנקרתה לידינו

ונלך לבארא פארק לשמוע את דבריו" הציע הבחור, "ומי יודע מתי תבוא לידינו הזדמנות נוספת?"

עד מהרה הצטרפו כולם לרעיון והזמינו מונית לבארא פארק, ומצאו את עצמם עומדים ליד הבית מדרש שבו התקיים האירוע. על אף שבאו כבר אחרי תחילת הנאום, נכנסו הבחורים בשקט פנימה ומצאו את מקומם מבלי לעורר רעש מיותר, ורצו לשמוע לפחות את סוף דבריו של ה'מגיד' הנודע. וכשהגיעו שמעו אותו מספר את הסיפור הבא:

"חלק מעבודתי היא ליעץ לבחורים. בחורים פונים אלי עם כל מיני שאלות וספיקות, ואני מנסה לעשות כמיטב יכולתי לפתור אותם ולהעמידם על דרך הישר.

פעם אחת נכנס למשרדי בחור שפניו היו נפולות. והתחיל לשפוך את אשר על ליבו. את כל התמודדויותיו ונסיגותיו המדומים והאמיתיים, וכשבאתי להתחיל לדבר עימו אודות הענינים שעליהם סיפר, עצר אותי עם דמעות בעיניו ושאל "מדוע הכל צריך להיות כזה מאבק? למה הכל צריך להיות כל כך קשה? למה החיים לא יכולים להיות חלקים ועל מי מנוחות? למה לעולם אצטרך לעבוד?"

התחלתי להסביר לו בקול רך שזהו החילוק בין אדם לבהמה. אצל בהמה החיים מאוד פשוטים. האוכל די מוכן למאכל, אין קשיים לשמור על הריכוז או המחשבה, או ספיקות של אמת מול שקר, טוב מול רע, החיים מאוד ישירים ופשוטים. אך לא כן האדם שהוא תכלית הבריאה. האדם לא נברא רק כדי 'לעבור' את החיים. האדם נברא כדי להביא לאיזה שינוי בעולם. וכדי לפעול שינוי בעולם - זה דורש מאמץ רב, עד שמגיעים להצלחה.

חשבתי, אמר הרב שבדרון, שדברי ההגיוניים ירגיעו את הבחור. אך מה שקרה הוא בדיוק להפך. הבחור פרץ בבכי חזק

יותר. שאלתי אותו, אמור נא לי, מה קרה? מה אמרתי שגורם לך כזה בכי? תמהתי.

ענה לי הבחור: "כבוד הרב, אם כן, מדוע ה' היה צריך לברוא אותי כבן אדם ולא כבהמה? שהיה בורא אותי בהמה!

פניתי לבחור ואמרתי לו, סיים הרב שבדרון את דבריו (במנגינה ה'מגידי'ת' המפורסמת שלו) בחור בחור, אל תבכה. אתה אכן בהמה...]

בפסח, זה הזמן שבו אנחנו צריכים להתבונן בסדרי העדיפות שלנו, במה אנחנו מרוכזים, ומה באמת חשוב לנו. שזהו המהות של ענין 'ציצית מצרים'. להיות חופשי, להשתחרר מהמגבלות שלנו. והמגבלות שלנו הם הצרכים הגשמיים שלנו, היצרים שלנו, הדברים הגשמיים שאנחנו נמשכים אליהם. שהרי גם בשעת הלימוד והתפילה אנחנו לא שוכחים על הצרכים שלנו, על המניות או ההשקעות שלנו וכל יתר הדברים שאנשים חושבים עליהם.

והגילוי של פסח, הגילוי של 'נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם' מאפשר ונותן לנו את הכח להתעלות מעבר לענינים הגשמיים וקצת להיות כמו אותו 'פרוש' שהתזרר והיה מוכן לוותר על עניני עוה"ז, עבור דברים נעליים יותר, או במילים אחרות - להיות 'א מענטש'!

לאחרונה שמתי לב להלכה מעניינת בשו"ע בהלכות פסח. אך קודם לכן אני רוצה להקדים. התקופה המקדימה לחג הפורים היא מלאה בהכנות. הן הכנות גשמיות והן הכנות רוחניות לקראת היום טוב הגדול. ובמיוחד למי שלומד חסידות ויודע את מעלת הענין של 'עד דלא ידע' - 'ציצית מההגבלות, ההכנות הרוחניות הם באופן 'רציני' עוד יותר.

וכשמגיע היום, כל אחד מנסה להוציא ממנו את המירב. שולחים את כל המשלוחי-מנות (שכמובן מעוצבים בקפידה בצבעים

ונושאים תואמים), אומרים לחיים כדבעי, ומתוועדים כל הלילה. וחסידים עורכים עוד התוועדות שניה ושלישית בשושן פורים עפ"י הוראתיו של הרבי, והשנה הפארברענגען נמשך עד לתוך שבת פרה.

אך בסופו של דבר, מגיע נקודת הזמן שבה, מלאי המשקה נגמר, אכלנו אוזני המן עד כדי בחילה, ואיננו יכולים אפילו לראות את השאריות של המשלוחי מנות שנותרו מפורים. אנחנו שמים את פורים מאחורינו, ומסתכלים קדימה לעבר המועדים הבאים עלינו לטובה. ב' ניסן, י"א ניסן, פסח וכו'. ולבנתיים אנחנו שמים את המגילות בחזרה בארון עד השנה הבאה.

אבל אז אנחנו לומדים ה' פסח בשו"ע, ובסי' ת"צ מביא אדמו"ר הזקן מהמג"א שביום השני של פסח צריך לעשות זכר מיוחד לסעודת אסתר ואחשוורוש (השניה), שביום זה נתלה המן על העץ.

ולכאורה זה תמוה במידה רבה. הרי פורים נחשב פחות מפסח ב'איכות' הנס, שהרי 'אכתי עבדי דאחשוורוש אנן' שלכן לא אומרים הלל בפורים, בשונה מפסח שבו אומרים הלל שלם גם בלילה וגם ביום! וא"כ מדוע אנחנו 'קוטעים' את השמחה של פסח בענין של פורים?

[מלבד העובדה שאין זה ברור כל כך איך בדיוק אמורים לקיים הלכה זו (ואשמח לשמוע רעיונות בענין) שהרי גם אם אוזני המן היו ללא גלוטן אני לא חושב שהיו אוכלים אותם בפסח.. וא"כ באיזה אופן בסעודת היום השני של פסח אנחנו מזכירים אודות נס זה?]

שמא המסר כאן הוא כזה: אפילו שאנחנו נמצאים כבר עמוק בתוך היום טוב הבא, בתוך פסח, אחרי שני לילות של סדרים וכו', עדיין עלינו לחיות ולזכור את פורים. וכל כך למה? כי אם חגגת פורים באמת באופן של 'עד דלא ידע' זה לא יכול להשאר בעבר. זה חייב להשאיר רושם על חייך בהווה, גם כשאתה חוגג את חג הפסח!

וי"ל על אותו משקל, שאנחנו צריכים לציין את י"א ניסן בפסח ג"כ, ולא שזה היה יום מסוים לפני פסח, זה צריך להיות אירוע שישאיר עלינו חותם! (ובאמת מצינו אופן מסוים שבו או מזכירים את י"א ניסן בפסח. הרי יש את המאמר אשרי תבחר ותקרב שנאמר בחוה"מ פסח השייך ל"א ניסן). הרי בהכנה ל"א ניסן ובי"א ניסן עצמו התקבלו ריבוי עצום של החלטות טובות ע"י המשתתפים בהתוועדויות השונות.

אבל אנחנו צריכים לזכור ש120 שנה לרבי זה דבר שממשיך במשך כל השנה, ולא נגמר עם סיום הפארברענגען, וסיום המשקה והפארבייסן.

הבחירה של 'אנא נסיב מלכא' לבחור אלוקות לחלקינו וגורלינו, שזהו העיקר בחיינו, הקשר עם אלוקות צריך להשאר גם אחרי שניקינו את הפארברענגען ואת הבית כנסת לפסח.

והשנה בפסח, יחד עם המצות והחרוסת (תוך כדי שננסה לחשוב איך לציין את תליית המן) נזכור את י"א ניסן, שההנחות שהיו לנו בראש בי"א ניסן ישארו 'חיות' אצלינו. ונחיה איתם כל השנה.

וגם, ובעיקר, עלינו להיות בן אדם. 'מענטש'.

בליל הסדר עלינו לחשוב על סדרי העדיפויות שלנו, על העיקר בחיינו שהוא הביטול והקשר לאלוקות, העדפת הרוחניות על פני הגשמיות, 'אנא נסיב מלכא'. לצאת מכל המיצרים וגבולים שלנו, ושזה יהיה היציאה האמיתית מכל המיצרים וההגבלות שנוכח 'לשיר שיר חדש על גאולתינו ועל פדות נפשינו' בגאולה האמיתית והשלימה תומ"י ממש!

לחיים! יה"ר שלכל אחד מאיתנו יהיה חג פסח כשר ושמח בכל המובנים, ובכל הפרטים. חירות אמיתית מכל העינים המבלבלים, ונוכל לבחור נכון, לבחור במלך ולא בדוכסים, והחירות הזו תכלל

בתוך החירות הכללית בהתגלותו המיידית של מלך המשיח בקרוב
ממש!

הרב עקיבא וגנר

הוספה

מכתבים אישיים מהדאש ישיבה

הרב עקיבא וגנר ע"ה

ל- יבלחט"א - החתן שידו'

Rabbi Wagner

ב"ה. מסופר על א' מהחסידיים, שהי' מנהגו לנסוע לליובאוויטש כל חודש תשרי, והי' נוסע מביתו בתחילת חודש אלול, ולא הי' חוזר לביתו עד מברכים כסלו. כששאלו אותו ע"ז, היתכן לעזוב את אשתו וב"ב לזמן ארוך כזה, הוא הסביר: הרי כל אדם יש לו זמן מוגבל בעולם, ימי שנותינו בהם וכו' ואח"כ הולך לבית עולמו. וכשמגיע זמנו, הרי פתאום נמצאים הילדים בלי אבא והאשה בלי בעל, וזהו צער גדול להם שקשה לסבול. לכן אני מרגיל אותם בזה מעט מעט, שכל שנה הם כבר נמצאים בלי האבא והבעל חודשיים, ואז זה יהי' רק לזמן ארוך יותר, אז יהיו מסוגלים לסבול..

כלפי מה הדברים אמורים? הרי מחר אתה עומד לעבור טיפול שמאד לא נעים ומאד לא נוח וגורם כל מיני צער ובהילה וכו' ל"ע. אבל אני חושב לעצמי שהרבה יותר גרוע מגעלע משקה זה לא יכול להיות, וא"כ הרי התרגלת לזה קצת במשך השנים ולא יהי' כ"כ נורא...

העיקר שהרופאים יהיו שלוחים טובים, והמלאכים המלווים את הרופאים יהיו שלוחים טובים, שיהי' ישלח דברו וירפאם, ברפואתו של הקב"ה שהיא באופן של מלכתחילה לא אשים עליך

Rabbi Wagner

טייערע שלו' בער שי', לבי לבי עליך, קשה לשער החושך... להיות שם לבד... אבל אתה הרי חסיד ותמים ושליח, און אן חסיד איז קיינמאל ניט עלענט, ועאכו"כ שליח. הרבי נמצא אתך עמך ואוחז ביד ימיניך, תתחזק בב' הכוחות של אמונה וביטחון להתגבר על הניסיון הקשה הזה, ותומ"י יתגלה שהניסיון אין לה מציאות והיה כלא היה.

מען דארף דאך לעבען מיט די צייט, הרי לומדים עכשיו פרשת תרומה, הרבי דבר בתשנ"ב על כך שהתורה מתחיל מזהב, קודם לכסף ונחושת, אף שלכ' הם מצויים יותר, והרבי דבר שכל א' צ"ל אצלו עשירות כפשוטה, זהב וכו'. והנה מבואר שם ובכ"מ שזהב ר"ת זה הנותן בריא, וא"כ זהו הוראה ונתינת כח של פרשת השבוע שכל א'

צריך להיות אצלו בריאות בפשטות, בריאות הנכונה בתכלית השלימות, בריות גופא ונהורא מעליא, ומיד ממש! חזק חזק!

Rabbi Wagner

ב"ה
 הבן יקיר לי שלום בער שיי, מה נאמר ומה נדבר, כואב הלב על אשר
 עובר עליך, מדוע אתה יושב לבדך, במקום להמצא בד' אמות של
 ישיבה אתה נמצא בכף הקלע מבית לביה"ר, במקום לשבות עם
 החברים בהתוועדות חסידים ואהבת רעים אתה שובת שבתך ב...
 המו מעי, אבל נחזק את האמונה ונתחזק בהאמונה שהשי"ת הוא
 אבינו אב הרחמן, ומאתו ית' הכל רק טוב, והובטחנו שבאמונה זו
 נעשה טוב גם בגלוי,

Tomorrow we are anticipating an intense battle, the
 medications will battle and vanquish the illness.
 Unfortunately you will be serving as the battlegrounds. In
 truth, this is the case with each of us at all times זה וזה
 שופטן.

We are each serving as a battleground for two warring
 forces that are each trying to gain control over the עיר
 קטנה זה הגוף. But to have to endure the איבערלעבעניש of a
 physical battle within you, I can only imagine how
 challenging it is.

But we know one thing, - although it seems, in your case,
 that the two sides are both very powerful and tough (at
 least in this physical battle, I don't know exactly what's
 going on in your spiritual battle..) there are other factors:

There is the ezer of HKBH Who is להושיע עומד לימין אביון
 משופטי נפשו that will make the medications much more
 powerful. There is the force of the brochos and hashpo'os
 of the Rebbe, that render the disease impotent. There is the
 power of Emuna and Bitachoin, that greatly overpower the
 devastating effects of the illness. There is the strength of
 simcha, of you, your family and your friends, against which
 the illness doesn't stand a chance.

There is the immense force of the davening and learning
 and peulos tovos of your friends, הן קל כביר לא ימאס תפלת,
 כלא היה וכהמס דונג against which the other side is
 מפני אש. There is the heartfelt tehilim by so many, recited

with love and caring, that is בוקע רקייעים, against which all opponents are irrelevant.

You are facing a frightening battle tomorrow, Sholom Ber, it is heart wrenching to think about it, but you are not alone. The Eibishter is with you, the Rebbe is with you, and all of your dear chavairim are with you. We are with you with all of our hearts and will settle for nothing less than a complete Didan Notzach!

חזק ואמץ, וחזק ואמץ וחזק ואמץ, וחזק ואמץ, ונראה תומ"י ממש בפשטות איך שרחם ארחמנו נאום ה' בטוב הנרוהנ"ג. We are a prepared and ready immediately for the seudas hoda'ah besimcha hachi gedola and with the greatest shturem!

Rabbi Wagner

Bh When you're up to it, I very much want to know how you're feeling and how you're managing.

Rabbi Wagner

If I thought about the Eibishter half as much as I thought about you, I would have become a chassidische Yid long ago.

Rabbi Wagner

Gut morgen
Ken ich bitte ruffen eich yetzt?
You told me that you were going back to the hospital on Wednesday, but I assumed it was for a technical checkup or something, I didn't realize you're going back to this

torture so soon. I am shaken up by this call. My whole heart is with you. Der Eibishter zol schicken gleich zeine brochos in an oifen fun Nissim

Rabbi Wagner

ישלח דבר וירפאהו וימלט משחיתתו

It sounds foolish, from here, but if there's anything at all I can do for you, Sholom Ber, anything at all, please tell me. Chazak ve'ematz!!!

עד חצי המלכות

I would say even the entire malchus, but I am afraid you might ask for the new kind of hashkem... and I don't know if I can grant that...

R' Peretz Motchkin said (al kol ponim oimrim beshmoi) az ess iz nishto kein shverkeit in di velt vos men ken fun dem nisht potur verren durch shtein a tefach hecher.

Vi shteit men a tefach hecher? To sit in the hospital, waiting for chemo (or already in the middle?) and to learn a maamar chassidus is to rise above your situation. Zol der Eibishter gebben TUMYM az du zolst potur verren ingantzen fun di aleh inyonim bilti retzuyim

ברפואתו של הקב"ה שהיא באופן של מלכתחילה לא אשים עליך

What could I say but kol hakavod!! Ashrecho vetov loch!!

חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים לה'

Rabbi Wagner

Tyere Sholom Ber Sheyichye,

By you is almost time of Licht bentching, you're reaching the siyum of what was, I'm sure, the craziest Yom Tov of your life. Now we commemorate the nes of krias yam suf,

the example in all maamorim of the classic ness of למעלה מן הטבע, And when Chazal want to describe something truly miraculous they describe as קשה כקריעת ים סוף. It is a time when we could and should expect the greatest miracles.

You experienced big challenges, העלמות והסתרים, by natural causes. The Eibishter could remove them all before the Yom Tov even arrives, היפלא מה' דבר, but definitely this Yom Tov is a zman mesugal for the greatest nissim. (I don't know if you're making one day or two days, whether your Moshiach's seuda will also be mixed in with shvi'oi shel Pesach).

Zolst hobben a gutte gezunte Yom Tov, you should have your own personal krias yam suf, betachlis hashleimus, and TUMYM we should prave seudas Moshiach together with Moshiach Tzidkeinu!!!

Rabbi Wagner

Dear Sholom Ber Sheyichye,
It's soon Licht bentching by you, men darf doch lebben mit di tzeit, it's Parshas tazria, even though seemingly the Parsha speaks about nego'im, something negative, and the meaning of tazria is birth, growth, and improvement, because bepnimiyus, the inyan of the nego'im is the "tazria", - the Aliya that follows.

It's high time that you should be yoitzeh with all of the mutchenesh until now, and should be revealed the primiyus and the positive of your "nego'im" - the tazria, and it should all be nehepach letov mamosh betov hanireh vehanigleh lematoh miy"t mamosh!!

Rabbi Wagner

Ess zoll zein a gutte Shabbos un a ruige shabbos un a freilichen Shabbos un a gezunte shabbos, and an Iyar'dige shabbos, - רופאיך ה' literally, Now!!!

Men darf doch lebben mit di tzeit, which for a chosid means, primarily, the likutei sichos of the week (which includes all the chalokim of likutei sichos and the hosafos).

There's a known letter of the Rebbe, which is printed in the hosafos of likutei sichos on this week's Parsha (chelek Yud zayin):

The first letter, briefly points out that the Rebbe was shocked that a shliach was considering studying in college.

In the second letter, the Rebbe lists four arguments against going to college (it will take away time from his shlichus, he will be studying things that contradict his shlichus, others will learn from him), and the fourth reason is "והיא העולה על כולנה, וואס האט ער צום רבין וואס ער שלעפט" "עם מיט זיך."

In a third letter the Rebbe elaborates on this even more.

Just as this reasoning is effective with regards to preventing an undesirable behavior, so too is the lesson relevant in its positive implications:

Where a chosid, especially a tomim, especially a shliach goes, the Rebbe is "shlept" with him.

You are going once again, Sholom Ber, to a place where no chosid should have to go, and no tomim should have to go, and no shliach should have to go. Once again, seemingly, you are being made to endure what you should never have had to endure (and we have to continue to strengthen our Emuna and bitochoin, our tracht gut vet zein gut, that despite it having dragged out longer than it should have, you will very speedily be done with all of this and come back much better than before BGUR).

But you have to remember the point of this letter of the Rebbe (and although, of course, you're aware of it, you have to always remind yourself and focus on it), that - literally - you're "schlepping" the Rebbe there together with you. It's עמו אנכי בצרה, whatever you are enduring, he is fully with you.

The Rebbe once spoke, when people threw stones at the mitzva tanks, and he said "I am there in the mitzva tank, if they are throwing stones they are throwing at me, and you have to react the same way I do". (At that time R' Avrohom Parshan paid to have a nice red chair put into a mitzva tank, next to the drivers seat, for the Rebbe).

The knowledge that the Rebbe is there

with you should give you strength, to strengthen your Emuna and bitachon and simcha, tzu halten zich shtark un shtein hecher azoi vi di Rebbe iz hecher, and bekorov should be ואנכי אעלך גם עלה, aroisgein fun aleh shverekeiten, and have simcha ad bli dai mamosh betov hanireh vehanigleh!!!

חזק ואמץ!

Tomorrow morning iyh we'll be having a hashkem in yeshiva in your zechus. It won't be your oifen of hashkem, ich halt noch nisht bei dem, but will be a hashkem (the old fashioned way).

Der Eibishter zol helfen az di aleh pe'ulos tovos un tefilos un bakoshos zollen oispoiellen a yeshuah shleima un a refuah shleima TUMYM!!

Rabbi Wagner

I know I said this so many times that it sounds repetitious, but since it didn't happen yet, I want to say again, and wish you mit mein gantze hartz:

You should leave the hospital today for good, leave

everything behind, and never have to go back (except, perhaps, to do mitvzoim), and bepashtus you should be done with all of your suffering,
 כי אין מעצור לה' להושיע ברב או במעט

The Eibishter can bring about the yeshuah in a short time just the same as in a long time, we just have to expect it and await it. You should strengthen your emuna and bitochoin and simcha, tracht gut vet zein gut, and through that be a keli to see and experience the Eibishter's brochos in the most tangible literal way now mamosh!

You should be able to share the emesse and ultimate besura tova TUMYIM!!

Rabbi Wagner

R' Hillel Paritcher went to a certain village, and was trying to convince the shopkeepers to start keeping shabbos. Most of them were ready to agree, but there was one, who was very influential, who wouldn't cooperate. R' Hillel went to speak with him, but he wouldn't listen.

On shabbos, R Hillel was farbrenging with chassidim, and the wife of that shopkeeper came crying that her husband suddenly became very sick, and they feel its the kepeida of R Hillel, and they're asking him for a brocho. R Hillel didn't answer. The other people there tried to push r Hillel to respond, but he remained silent.

After a while, she came back and said that her husband was suffering terribly, and everyone begged r Hillel to bench him, but he didn't answer. Motzoei shabbos she came again, crying for help, and R Hillel said:
 שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבא.

Everyone was very surprised, on shabbos he said nothing, and after shabbos was over he said shabbos hi milizok etc.?!

R' Hillel repeated it again and explained : שבת היא מלזעוק , when the shabbos will stop screaming and complaining about this person that he's desecrating it, then רפואה קרובה לבא .

The man promised and he immediately recovered.

It's coming close to Licht bentchen by you, zol zein in the literal sense and kipshuto

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא

Zol zein a gantze un shnelle refuah, you should be able to rejoin us right after shabbos bepashtus

(and that will bemeila solve any complex issues with the upcoming group)!

A gutte gezunte freiliche shabbos!!!

Rabbi Wagner

In chassidus it says that Pesach sheni is עמו בבית , not like Pesach rishon when chometz is ossur בלי יראה ובל , because Pesach rishon is the avoda of iskafya, when even the smallest amount of chometz presents a great danger, but Pesach sheni, which is in the middle of the days of sefira, is the avoda of ishapcha, when we have the koach to be mevarer and elevate even the chometz.

You spent so much time and kochos and mutchenish on your Pesach cleaning, on getting rid of the chometz, but now that it's Pesach sheni, should be nisgaleh that to be mevarer and elevate even the chometz there's nothing remaining that poses any danger, you should get a complete clean bill of health, and you should be able to return gezunte heit and freiliche heit TUMYM!!

A gutte gezunte freiliche Pesach sheni!!!!

Rabbi Wagner

ב"ה

שלו' בער היקר לי מאד שי',

עס איז שוין ל"ג בעומר אין ארץ ישראל, יום שמחתו של רשב"י, און די גמרא זאגט כדאי הוא רבי שמעון בר יוחאי לסמוך עליו בשעת הדחק, און דער רבי האט מסביר געווען אז מיט די זכות פון רשב"י גייט מען ארויס פון א מצב פון דחק ודוחק,

זאל דער אויבערשטער געבען אז דער זכות פון רשב"י זאל נמשך ווערען, היינט אין זיין טאג, אין אן אופן פון פועל ישועות בקרב הארץ, און - לכל לראש - ארויסשלעפען דיר פון דיין גאנצע דחק, פון אלע שווערעקייטען, בכל מכל כל, זאל נישט בלייבען קיין רושם כלל וכלל, און דאס זאל אונז אלע צוזאמען ארויסנעמען פון די דחק און לחץ פון גלות און ברענגען אונז צו די גאולה האמיתית והשלימה נאוו ממש!!!

It says (in Chazal) פרידתכם עלי קשה but you were already yoitzeh that, fulfilled it behidur, betachlis hahidur, bekamus and be'eichus (too many times, and too hard each time)

עס איז שוין די צייט אז דער אויברשטער זאל פאר דיר מאכן גרינגער און אראפנעמען דאס אינגאנצען, - לאזען דיר זיין צוריק מיט די יניע חברים, מתוך בריאות הנכונה בתכלית, ושמחה וטוב לבב!!!

I'm running out of stories, I'm running out of lines and vertlach, you're (probably) running out of restaurants for the bochurim who visit, we're all running out of patience. It's time to come back to Toronto!
!טראכט גוט וועט זיין גוט בטוב הנרוהנ"ג

I don't know whether it's affecting you in Tel Aviv (or Givat Shmuel), but we are hearing here about amazing נסים and נפלאות that are taking place in Eretz Yisroel. 20 missiles with zero results, and when you contrast the lack of success of the attack with the total success of the counter attack, you see a clear undeniable yad Hashem in an amazing way!

The point is: with such amazing נסים and נפלאות pouring down in Eretz Yisroel, there's gotta be some with your name written on them, you have to make sure to stay tuned, be alert, and catch them when they come your way!!

The Eibishter should help that you should be a good keli, a big keli for all the nissim (in chassidus it says that נס is from the loshon ארים נסי על ההרים - uplifting, and the way to be a keli for a ness is through oifhoiben zich, ligger in hechere zachen, in lernun un davenen un Emuna un bitochoin), and the loshon נסים ונפלאות should come down to you in a way of דע מהרה ירוץ דברו,lepashtus, betov hanireh vehanigleh lematoh miy"t TUMYM!!!!

Rabbi Wagner

Bh

Tyere Sholom Ber Sheyichye,
It's very close to gimmel tamuz, and chassidim, all over, are focused on their hachonos, on preparing for this yom hagodol vehanora. One of the basic hachonos is learning the maamorim connected with the day, thus now, like at this time every year, thousands of chassidim are preoccupied with learning the maamar hasom nafsheinu bachaim, one of the two mugah'dike maamorim connected with gimmel tamuz.

I know that you're suffering horrible yissurin with your foot now, and we're all davening to the Eibishter and saying tehillim that He should take them away from you Tumym.

But we know that istakel b'orayso uboro almo, and everything in the world starts from Torah. The maamar is about lo nosan lamoit ragleinu, about the koach that the feet shouldn't falter beruchnyus. I don't know if you're in a matzav to be able to learn it now, but surely the zechus of all of us learning it, and learning it for you, will be mamshich the brocho for loi nosan lamoit ragleinu bgashmyus and lepashtus, you should have an immediate refuah shleima, un hobben gezunte un shtarke feet, and no more tzaar or yissurin klal chas vesholom.

The maamar is about hasom nafsheinu bachaim, in chaim that are higher than teva, and torah in general brings refuah l'olam, so for sure Torah about lemaaloh min hatevah'dike loi nosan lamoit ragleinu will be a keli to be mamshich an immediate and miraculous brocho for your feet, un du zolst kennen tantzen besimcha gedolah!!!

Rabbi Wagner

A gut voch! As you know, I had a bottle of maskeh being held for your seudas hoda'a (for about 10 months). On Thursday, Rosh chodesh kisle, you also experienced your personal Rosh chodesh kisle, BH! And,

although you're not 100% out of the woods (and who is...), still, with this a significant - very significant - part of your ordeal is BH behind you, so, while I don't know what a rov will tell you regarding hagomel, I felt it's surely time for a seudas hoda'a. Therefore, on Friday night, and then again on Shabbos afternoon, the bochurim from shiur beis came over the my house and we farbrenge and said lchaim with your mashkeh. Should takeh be only tov hanireh vehanigleh from now on!

Rabbi Wagner

Last night we had a farbrengen/latkes ovent. We took out your bottle, in honour of yesterday's news, and everyone said lchayim with it. There still a drop left (because your ordeal is not 100% over), but it's almost finished.

The Rebbe spoke (in 5752) about the fact that the pirsumei niso of chanukah should include sharing everyone's personal nissim.

Chassidus explains that the purpose of a ness is to uplift us, ארים ניסי על ההרים, and a personal ness needs to uplift in a personal way. The idea of a ness is that it breaks through the barriers of teva (even by a ness hamelubash beteva, like it says in the maamar zeh hayom in melukat gimmel).

The pirsumei niso of your personal ness should be a powerful nesinas koach to you and to all of us to break free from the barriers of the teva of our guf and nfb, and to make our learning and davening and avodas Hashem in general be beyond our nature (and not affected by the shortcomings of our nature) and lemaaloh memedida vehagboloh!

לזכות

החתן הרה"ת שלום דובער
והכלה המהוללה חוה נעכא
שיחיו מוסקוביץ

ולזכות הוריהם

הרה"ת משה ומרים שיחיו מוסקוביץ
הרה"ת אברהם שמואל וחנה זאיאניץ

ולזכות זקניהם

הרב אהרן ויהודית חנה שיחיו אמזלק
מרת עדה שתחי' מוסקוביץ
הרב ישראל ושושנה שיחיו זאיאניץ
הרב אברהם ולאה קוט

לעילוי נשמת ר' ניסן ב"ר משה מוסקוביץ

